

Duch svatý

1/2017

PRŮVODCE STUDIEM BIBLE

Obsah

1. Duch svatý a Boží slovo
2. Vliv Ducha svatého
3. Božství Ducha svatého
4. Duch svatý jako osoba
5. Křest a naplnění Duchem svatým
6. Duch svatý a život křesťana
7. Duch svatý a ovoce Ducha
8. Duch svatý a duchovní dary
9. Duch svatý a církev
10. Duch svatý, Boží slovo a modlitba
11. Zarnucování a odmítání Ducha svatého
12. Dílo Ducha svatého

Za materiály ke studiu sobotní školy je zodpovědné oddělení sobotní školy při Generální konferenci Církve adventistů sedmého dne a oddělení sobotní školy při Česko-Slovenské unii. Text materiálů byl při překladu upraven podle pravidel dohodnutých s oddělením sobotní školy při Generální konferenci.

Duch svatý

Průvodce studium Bible

Autor: Frank M. Hasel

Foto: Photos.com

Grafická úprava a sazba Stanislav Staněk

Vydala Církev adventistů sedmého dne

Vytiskla tiskárna ARTRON, s.r.o., Boskovice

Vydání první, Praha 2016

ISBN 978-80-88026-11-2

ISSN 0409-3208

Úvod

Duch svatý v životě křesťana

Většina z nás již zaslechla tato slova: „Křtím tě ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého.“ Pokud jsme byli pokřtěni, tak jsme tato slova slyšeli těsně předtím, než nás kazatel ponořil do vody (Mt 28,19).

Pátý věroučný výrok církve adventistů má název Duch svatý. „Bůh, věčný Duch, spolupůsobil s Otcem a Synem při stvoření, vtělení a vykoupení. Duch svatý je osobou, stejně tak jako jimi jsou Otec a Syn. Inspiroval pisatele Bible. Naplňoval Kristův život mocí. Zve a přesvědčuje lidi. Ty, kteří ho poslechnou, obnovuje a proměňuje k Božímu obrazu. Poslán Otcem a Synem, aby byl vždy s Božími dětmi, obdarovává církev duchovními dary, zmocňuje ji k vydávání svědectví o Kristu a v souladu s Písmem ji uvádí do veškeré pravdy.“

Ve Starém zákoně je zřejmá přímá aktivita Boha Otce. Jeho jednání se projevuje všude. V Novém zákoně – především v evangeliích – je představeno dílo Ježíše, Božího Syna. Nový zákon se tedy soustřeďuje na Ježíše – jeho život, smrt, vzkříšení a službu v nebesích.

Na rozdíl od jednání Otce a Syna Písmo nehovoří o díle Ducha svatého tak otevřeně. Má to však svůj důvod. Duchu svatému nejde o to, aby byl středem pozornosti. Zdá se, jako by se jeho činnost odehrávala více v zákulisí. Otec a Syn jsou v Písmu zjeveni přímo a otevřeně. Je to proto, že Duch svatý inspiroval vznik Písma a soustřeďuje naši pozornost ne na sebe, ale na Krista a na to, co pro nás udělal a stále dělá.

Toto čtvrtletí se budeme zabývat jednáním a činností Ducha svatého a jeho nezastupitelným místem v naší křesťanské zkušenosti. Duch svatý je Bohem. A právě proto nám může zjevit Otce důvěryhodným způsobem. Duch svatý nejprve inspiroval biblické autory. Dnes nás vede při našem studiu toho, co v minulosti napsali bibliční autoři pod jeho vedením. Duch svatý nám dává ujištění ohledně našeho spasení prostřednictvím Ježíše Krista (Ř 8,16). Stejně tak nám dává poznat, že v nás přebývá Bůh a že my zůstáváme v Bohu (1J 3,24). Duch svatý nás také očisťuje od našich hříchů a posvěcuje nás. „Dali jste se však obmýt, byli jste posvěceni, byli jste ospravedlněni ve jménu Pána Ježíše Krista a Duchem našeho Boha“ (1K 6,11). Duch svatý v nás způsobuje celoživotní růst ve svatosti a díky němu můžeme nést ovoce Ducha, které tvoří „lásku, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrotu, věrnost, tichost a sebeovládání“ (Ga 5,22.23).

„Duch svatý byl dán Božímu lidu proto, aby jej vedl k duchovní obnově. Bez jeho působení by byla Kristova oběť zbytečná. Moc zla postupem času stále narůstala a je ohromující, jak snadno si satan lidstvo zotročil. Nad hříchem je možno zvítězit jedině s pomocí třetí božské osoby, jejíž síla není ničím omezena, neboť přichází v plnosti božské moci. Díky působení Ducha svatého se může projevat moc Vykupitelova díla.“ (DA 671; TV 429)

Duch svatý má nezastupitelné místo v životech věřících. Toto čtvrtletí se budeme věnovat lepšímu porozumění úžasnému daru, který máme v Duchu svatém.

Frank M. Hasel

(Zastával služebnost děkana Teologické fakulty na Teologickém semináři v Bogenhofenu v Rakousku, byl také ředitelem Studijního centra Ellen Whiteové.)

Duch svatý a Boží slovo

Texty na tento týden

2Pt 1,20.21; 1K 2,11–14; Ž 119,159.160; J 5,36.46.47; 7,37.38

Základní verš

**„Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu.“
(2Tm 3,16.17)**

Písmo je Boží slovo zjevené lidstvu prostřednictvím díla Ducha svatého. V Písmu je zjevena Boží vůle, Bible nám představuje, jak můžeme žít životem, který dělá Bohu radost.

Působení Ducha svatého se však neprojevovalo jen kdysi v minulosti při vzniku Bible. Duch svatý působí různými způsoby i dnes. Jeho vliv potřebujeme při našem čtení Božího slova, abychom mu mohli porozumět. Duch svatý v nás probouzí touhu přijmout Boží slovo a uvádět jeho učení do našeho života. Duch tedy působí prostřednictvím psaného slova, aby nás skrze Krista proměňoval v nové stvoření.

Tento týden se budeme věnovat dílu Ducha svatého, které souvisí se vznikem a povahou Písma.

Duch svatý a zjevení

²⁰Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. ²¹Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, posláni od Boha. (2Pt 1,20.21)

Osobní studium

Jak nám Bůh představuje svou vůli pro náš život? Působí prostřednictvím dvou významných činností Ducha svatého, které spolu souvisejí: zjevení a inspirace.

Při zjevení jsme jako lidské bytosti závislí na někom, kdo nás přesahuje a odhaluje nám skutečnosti, které jako stvořené (a hříšné) bytosti nemůžeme sami získat a pochopit. Duch svatý nám tedy představuje a osvětluje pravdy, které potřebujeme poznat (Da 2,19–23) a na něž bychom přirozeným způsobem nikdy nepřišli.

Zjevení je proces, prostřednictvím kterého Bůh dává poznat lidem sama sebe a svou vůli. Slovo „zjevení“ má úzkou souvislost s myšlenkou odkrytí či odhalení něčeho, co by jinak zůstalo skryto. Zjevení nutně potřebujeme, protože jako omezené a hříšné bytosti, které jsou díky hříchu odděleny od Boha, jsme velmi limitováni v tom, co můžeme sami poznat. V rozpoznání Boží vůle jsme plně závislí na Hospodinu. Jsme tedy závislí na Božím zjevení, naše přirozené poznání o Hospodinu je velmi omezené.

Co říká text v 2Pt 1,19–21 o původu biblického prorockého poselství? Co tento původ naznačuje o autoritě Písma?

Podle apoštola Petra nemá prorocké poselství Starého zákona lidský původ. Proroky vedl Duch svatý takovým způsobem, že obsah jejich poselství pocházel od Boha. Tito lidé nevytvořili toto poselství sami. Byli pouze nástroji, skrze které bylo toto poselství zjeveno, nebyli jeho původci. Petr záměrně zdůrazňuje Duchem inspirovaný původ proroctví: přestože je napsali lidé, proroctví „nikdy nebylo vyřčeno z lidské vůle“ (2Pt 1,21). A právě tento božský původ dává Bibli její konečnou autoritu nad našimi životy.

Aplikace

Bůh použil lidské bytosti k tomu, aby světu oznamovaly jeho slovo. Jak tě může Duch svatý použít, abys dnes dělal něco podobného – ne tím, že napíšeš část Písma, ale že budeš hlásat to, co již bylo napsáno, tedy to, co ti bylo zjeveno?

Duch svatý a inspirace

11Neboť kdo z lidí zná, co je v člověku, než jeho vlastní duch? Právě tak nikdo nepoznal, co je v Bohu, než Duch Boží. 12My jsme však nepřijali ducha světa, ale Ducha, který je z Boha.“ (1K 2,11.12)

Osobní studium

Inspirace je výraz, který popisuje působení Ducha svatého na lidi, kteří předávají Boží poselství. Právě díky působení Ducha svatého v procesu inspirace jsou všechny texty Písma v souladu. Jako „Duch pravdy“ (J 14,17; 15,26; 16,13) nás Duch svatý vede k poznání pravdy.

Co říkají texty zaznamenané v 2Pt 1,21; Dt 18,18; Mi 3,8 a 1K 2,6–13 o biblických autorech a Božím působení při vzniku Bible?

Petrovo vyjádření, že lidé jsou při předávání poselství „unášeni Duchem svatým“ (2Pt 1,21; ČSP), je silným potvrzením činnosti Ducha svatého v procesu inspirace. V 1K 2,9–13 apoštol Pavel připisuje zjevení i inspiraci Duchu svatému. Konstatuje, že Bůh zjevil těm, kteří ho milují, skryté skutečnosti, které nevidělo žádné lidské oko. Tato „Boží moudrost“ (1K 2,7) je odhalena prostřednictvím Ducha svatého (1K 2,10). Apoštol Pavel dále vyznává, že společně s ostatními přijal „Ducha, který je z Boha“ (1K 2,12). Ve verši 13 se pak věnuje inspiraci – mluví „ne tak, jak nás naučila lidská moudrost, ale jak nás naučil Duch, a duchovní věci vykládáme slovy Ducha“. Apoštol Pavel nepochyboval o zdroji a autoritě toho, co hlásal.

Přestože jsou mnohé části Bible výsledkem Božího přímého nadpřirozeného zjevení, ne vše v Písmu bylo zjeveno tímto způsobem. Někdy Bůh využil biblické autory, kteří poctivě zkoumali, co se odehrálo, nebo k tomu použili další existující zdroje (Joz 10,13; L 1,1–3). I tímto způsobem Bůh odhaloval lidem své poselství. A tak všechny části Bible jsou zjevené a inspirované (2Tm 3,16). To je důvod, proč Pavel mluví o tom, že „všechno“, co je v Písmu, je „napsáno k našemu poučení, abychom z trpělivosti a z povzbuzení, které nám dává Písmo, čerpali nadějí“ (Ř 15,4). Bůh, který s námi komunikuje a stvořil lidskou řeč, uschoval vybrané lidi, aby lidskými slovy důvěryhodně a spolehlivě zaznamenali inspirované myšlenky.

„Bůh oznámil svou pravdu světu prostřednictvím lidských poselů, které On sám skrze Ducha svatého uschoval pro toto dílo. Vedl jejich mysl při výběru toho, co mají říci a co napsat. Poklad byl svěřen hliněným nádobám, přesto toto poselství pochází z nebe.“ (1SM 26)

Aplikace

Jak bys vysvětlil někomu, kdo nezná biblické poselství, co to znamená, že bibliční autoři byli při psaní inspirováni? Proč je tato skutečnost tak důležitá? Co pro tebe osobně znamená?

Duch svatý a pravdivost Písma

¹⁵⁹Hled, jak jsem si tvá ustanovení zamiloval, Hospodine, podle svého milosrdenství mi zachovej život. ¹⁶⁰To hlavní v tvém slovu je pravda, každý soud tvé spravedlnosti je věčný. (Ž 119,159.160)

Osobní studium

Jestliže je zjevení nadpřirozené jednání, skrze které Bůh odhaluje pravdu vybraným lidem, inspirace je pak aktivita Ducha svatého, která chrání pravdivost toho, co autoři napsali, aby jejich slova byla v souladu s Božím záměrem. Bůh varuje před falešnými svědky (Ex 20,16) a ani On sám nelže (Žd 6,17.18). Hospodin je „Bohem pravdy“ (Iz 65,16; B21). Podobně i Duch svatý je v Písmu nazván „Duchem pravdy“ (J 14,17).

Jak souvisí Ž 119,160 s tím, co nám Bůh zjevuje ve svém slově? Proč je to důležité?

Co říká Ježíš v J 17,17 o Božím slově? Proč na pravdě záleží?

Boží slovo je pravdivé a je třeba ho plně přijmout. Naší úlohou není soudit Písmo. Naopak, Bible má autoritu a právo soudit nás. „Slovo Boží je živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč; proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce“ (Žd 4,12).

Skutečnost, že Bible byla napsána různými lidmi, kteří pocházeli z různých období, kultur a oblastí, by nikdy neměla být používána jako argument pro oslabování poselství, které přináší. Pokud budou tyto „dveře“ jednou otevřeny, Bible se může stát pouze předmětem, který budou lidé zkoumat a sami budou rozhodovat, co je vlastně pravdou. Výsledkem pak je, že mnozí lidé sice vyhlašují, že věří Bibli, ale ve skutečnosti odmítají takové pravdy, jako je šestidenní stvoření, celosvětová potopa, narození z panny, tělesné vzkříšení Ježíše či doslovný druhý příchod Krista. To je jen několik biblických pravd, které odvrhli omylní lidé, kteří se stavěli jako soudci nad Písmo. To není cesta, po které by se měl kdokoliv z nás vydat.

Aplikace

Proč je tak důležité podřídit vlastní úsudek autoritě Božího slova – a ne naopak? Jaké to může mít praktické důsledky pro tvou víru?

Duch svatý jako Učitel

¹³O tom i mluvíme ne tak, jak nás naučila lidská moudrost, ale jak nás naučil Duch, a duchovní věci vykládáme slovy Ducha. ¹⁴Přirozený člověk nemůže přijmout věci Božího Ducha; jsou mu bláznovstvím a nemůže je chápat, protože se dají posoudit jen Duchem. (1K 2,13.14)

Osobní studium

Dílem Ducha svatého není jen to, že se k nám díky němu dostalo psané Boží slovo, ale také nám pomáhá Písmo správně chápat. Jako lidé máme velmi omezenou schopnost rozumět pravdě. Naše srdce jsou díky naší přirozenosti tvrdá, odcizili jsme se Bohu (Ef 4,18). Proto ten samý Duch, který zjevil a inspiroval Boží slovo, nám dává schopnost mu porozumět.

Duch svatý je Učitelem, který nás chce vést k hlubšímu pochopení Písma a radostnému porozumění smyslu Bible. Duch svatý napřimuje naši pozornost k pravdám Božího slova. Pomáhá nám je lépe chápat, aby se naše životy mohly vyznačovat hledáním Boží vůle a poslušností. To se však může stát jen tehdy, když k Bibli přistupujeme s pokorou a otevřeným srdcem.

Co Pavel říká v 1K 2,13.14 o důležitosti vykládání duchovních skutečností slovy Ducha? Proč je to důležité?

Při našem úsilí porozumět Bibli jsme závislí na Duchu svatém. Bez něho bychom nebyli schopni rozpoznat duchovní smysl slov Písma – chápali bychom jen jejich jazykový význam. Kromě toho se jako hříšné bytosti často stavíme proti Boží pravdě. Ne proto, že bychom jí nerozuměli. Nechceme ji akceptovat a v poslušnosti přijmout. Duch svatý nás přitahuje k Božím poselství. Bez něj by nám chyběla naděje, důvěra i láska. Duch svatý v nás oživuje to, co je v souladu s pravdami, které jsou v Písmu.

„Mnoho protichůdných názorů na to, co učí Bible, nemá svůj původ v nesrozumitelnosti Písma, ale v slepotě a předsudcích na straně vykladačů. Lidé neberou vážně jasná tvrzení Bible, raději následují své vlastní výklady a pohnutky.“ (RH 27. 1. 1885)

Aplikace

V kterých oblastech ti tvoje hrdost brání přijmout pravdy Písma? V kterých oblastech ti tvé plány a touhy brání aplikovat Boží pravdy do tvého života? Jak se můžeš „naučit“ ve všem podřídit Bohu?

Duch svatý a Boží slovo

³⁶Svědectví, které mám já, je větší než Janovo: skutky, jež mi Otec svěřil, abych je vykonal. Tyto skutky, které činím, svědčí o tom, že mě Otec poslal. ... ⁴⁶Kdybyste opravdu věřili Mojžíšovi, věřili byste i mně, neboť on psal o mně. ⁴⁷Nevěříte-li tomu, co on napsal, jak uvěříte mým slovům? (J 5,36.46.47)

³⁷Jestliže kdo žízni, ať přijde ke mně a pije! ³⁸Kdo věří ve mne, „proudy živé vody poplynou z jeho nitra,“ jak praví Písmo. (J 7,37.38)

Osobní studium

Někteří lidé tvrdí, že od Ducha svatého přijali výjimečné „zjevení“ a pokyny, které však jsou proti jasnému poselství Písma. V jejich očích má Duch svatý, resp. jejich pochopení, větší autoritu než Boží slovo. Vždy, když někdo tvrdí, že je inspirované zapsané Boží slovo neplatné, nebo se vyhýbá jeho poselství, vstupuje na nebezpečnou půdu a nechce se nechat vést Duchem svatým. Bible je naší jedinou bezpečnou duchovní ochranou. Jen Písmo je jedinou spolehlivou normou pro všechny otázky naší víry a našeho života.

„Duch svatý oslovuje člověka prostřednictvím Písma a zasévá mu do srdce pravdu. Odhaluje blud a vyhání jej z mysli. Kristus získává své vyvolené právě Duchem pravdy, který působí prostřednictvím Božího slova.“ (DA 671; TV 429)

„Duch nebyl dán – a ani nemůže být nikdy dán – aby nahradil Bibli. Vždyť Písmo výslovně říká, že Boží slovo je měřítkem každého učení a každé zkušenosti.“ (GC 9; VDV 10)

Duch svatý nemá nikdy nahradit Boží slovo. Duch vždy vše činí v souladu s Bibli a jejím prostřednictvím, aby nás vedl ke Kristu. Takto se Písmo stává jediným podkladem a pravidlem skutečné biblické duchovnosti. Můžeme si být jisti, že pokud někdo přichází s tvrzeními, které protirečí Písmu, tak tento člověk neříká pravdu. Nemůžeme soudit jeho srdce ani pohnutky, ale můžeme posuzovat jeho teologii – a jediným kritériem, podle kterého to můžeme dělat, je právě Boží slovo.

Aplikace

Uvažuj o příkladech názorů, jež někteří lidé přinášejí do církve a které jsou v rozporu s Božím slovem. Jaký by měl být tvůj postoj vůči těmto lidem, kteří přinášejí tyto názory a propagují je? Jaká by měla být tvá reakce?

Podněty k zamyšlení

Uvažme o pravdách, které známe jen díky tomu, že nám je Bůh zjevil v Bibli. Příkladem může být například stvoření. Jak velký je rozdíl v tom, co o stvoření říká Boží slovo, a co o tomto tématu říkají lidské autority (tedy že jsme byli „stvořeni“ prostřednictvím procesů v rámci evoluční teorie)! Odlišnosti jsou to propastné!

V této souvislosti přemýšleme i o druhém příchodu Ježíše Krista. To jsou skutečnosti, které víme jen díky tomu, že nám je Bůh zjevil v Bibli – nikde jinde je není možné zjistit. Známe je jen díky Božímu slovu zaznamenanému v Písmu, které bylo inspirováno Duchem svatým.

Ani tu nejdůležitější pravdu – tedy to, že Ježíš zemřel za naše hříchy a že jsme spaseni vírou v Krista – bychom se nikde nedozvěděli. Známe ji jen díky tomu, že nám byla zjevena.

Které další duchovní skutečnosti známe jen díky Bibli – a není možné zjistit je jiným způsobem?

K tématu si můžete přečíst kapitolu Naše jediná jistota z knihy Velké drama věků a Nebojte se! z knihy Touha věků.

Otázky k rozhovoru

- 1. Co je podle vás v duchovním životě jistějším průvodcem: Bible, nebo vlastní pocity? Zdůvodněte své odpovědi. Jaké důsledky to může mít, pokud nebudeme Bibli přijímat jako kritérium, jímž budeme měřit všechny své názory a dokonce i naši duchovní zkušenost?*
- 2. Slovo „pravda“ se používá v různých kontextech. Uvažujte společně o „pravdě“ – nejen o tom, co je pravdivé či nepravdivé, ale i o tom, co to znamená, když řekneme, že je něco „pravda“. V jakém případě je něco „pravdou“?*
- 3. Jak reagujete, když někdo přijde do sboru či do církve s „novým světlem“?*
- 4. Uvažujte o tom, v čem je tak zásadní rozdíl mezi učením Bible o stvoření a tím, jak se k této otázce staví většina společnosti. Proč jsou tyto dva pohledy v rozporu? Co by nás to mělo naučit o nadřazenosti Bible nad vším ostatním?*

Vliv Ducha svatého

Texty na tento týden

J 3,3–8; 16,13.14; Ž 104,29.30; Jb 33,4; Ex 31,1–5; Ga 5,16.17

Základní verš

„On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne.“ (J 16,14)

V Písmu se o Duchu svatém nemluví tak výrazně jako o Otci a Synu. Je však zdůrazněno, že Duch svatý byl přítomný při všech důležitých událostech, které jsou popisovány v Bibli. Na počátku, při stvoření světa, je zmiňována činnost Ducha – i když se nám z našeho pohledu může zdát, že působil spíše v pozadí. Duch svatý byl aktivní i při inspirování Božích proroků a sehrál tak klíčovou roli při vzniku Božího slova. Měl účast i na početí Ježíše Krista.

Navzdory tomu není Duch svatý v Bibli ústřední postavou, víme o něm překvapivě málo. Zůstává skryt v pozadí. Jeho úlohou je rozvíjení a podporování díla Ježíše, Syna Božího, a oslavení Boha Otce. To vše proto, aby mohly být lidské bytosti zachráněny před věčnou smrtí, která je důsledkem hříchu.

Díky svědectví Písma víme, že Duch svatý ochotně a dobrovolně přijímá úlohu v pozadí – pomáhá nám, vyzbrojuje nás, podporuje nás a dává nám sílu vytrvat. Bez ohledu na to, zda jde o stvoření, vykoupení či misi, ani navzdory své klíčové roli Duch svatý nestojí v „zářích reflektorů“.

Tajemné působení Ducha svatého

³ Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“ ⁴ Nikodém mu řekl: „Jak se může člověk narodit, když je už starý? Nemůže přece vstoupit do těla své matky a podruhé se narodit.“ ⁵ Ježíš odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího.“ ⁶ Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch. ⁷ Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se narodit znovu. ⁸ Vítr vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“ (J 3,3–8)

Osobní studium

Jak texty v J 3,3–8 a Ez 37,5–10 vystihují tajemné působení Ducha svatého?

Když Ježíš přirovnal činnost Ducha svatého k působení větru, ukázal tak na nevystižitelnost Ducha. Vanutí větru v sobě má něco tajemného. Je těžké s přesností předpovědět, odkud vítr začne foukat a kam bude směřovat. Vždyť každého z nás už určitě překvapil nějaký neočekávaný poryv větru, který se objevil zdánlivě odnikud.

Podobně neočekávaně jedná i Duch svatý – podle své vůle. Nikdo ho nemůže ovládat, manipulovat s ním. Můžeme však vnímat a vidět, kde se aktivně projevuje a jedná. Podobně jako vítr, tak i Duch svatý je neviditelný. Má však ohromnou moc. Přítomnost větru samozřejmě cítíme a často důsledky jeho působení i vidíme, samotný vítr však není možné zahlédnout. Může se projevovat jako mírný vánek, ale také jako ničivá vichřice. Když je Duch svatý přirovnáván k větru, tak se vždy jeho jednání spojuje s přinášením života, ožíváním toho, co je mrtvé.

Jak Duch svatý působí, to nevíme. Bůh a jeho jednání prostřednictvím Ducha svatého přesahuje naše chápání a poznání – podobně jako u mnoha jiných přirozených i nadpřirozených skutečností.

To však neznamená, že nevnímáme, co Duch svatý koná. Musíme však přiznat, že tím nejlepším postojem ve vztahu k tajemstvím, která obklopují Boha, je pokora. Pokorně obdivujeme Boží majestátnost, uvědomujeme si své limity, které jako stvořené bytosti máme, a poznáváme Boží zjevení.

„Tajemství, která v Bibli nacházíme, nemohou být argumentem proti ní. Patří naopak mezi nejsilnější důkazy její božské inspirace. Kdyby Bible obsahovala pouze takové záznamy o Bohu, které můžeme plně pochopit, a kdyby jeho velikost a majestát mohly být vystiženy ohraničenou lidskou myslí, pak bychom Bibli jen sotva mohli připisovat Boží autorství.“ (ED 170; VYCH 101.102)

Aplikace

Které neviditelné síly v přírodě ovlivňují náš život? Co ti to může říci o neviditelné realitě, která tak silně ovlivňuje realitu viditelnou?

Duch svatý a stvoření

¹Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. ²Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůňí byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží. (Gn 1,1.2)

²⁹Skryješ-li tvář, propadají děsu, odejmeš-li jejich ducha, hynou, v prach se navracejí. ³⁰Sesíláš-li svého ducha, jsou stvořeni znovu, a tak obnovuješ tvářnost země. (Ž 104,29.30)

Duch Boží mě přece učinil, dech Všemohoucího mě oživil. (Jb 33,4; B21)

Osobní studium

Prvním významným Božím dílem v souvislosti s naší planetou bylo její stvoření. Bible jasně mluví o Bohu (Gn 1,1) a Ježíši Kristu (Ko 1,16.17) jako o Stvořiteli nebe a země a všeho, co bylo stvořeno (J 1,1–3). Písmo však připomíná i účast Ducha svatého na díle stvoření.

Jaká je podle Gn 1,1.2; Jb 26,13; 33,4; Ž 33,6 a 104,29.30 úloha Ducha svatého při stvoření? Jak je Boží Duch spojen se stvořením světa?

V příběhu o stvoření je v Gn 1,2 zmíněna přítomnost Ducha svatého. Podobně i v ostatních textech je zmíněna aktivní úloha Ducha svatého při nadpřirozeném stvoření světa. A přestože Bible jasně zmiňuje Boha Otce a Syna jako aktivní činitele stvoření (Iz 64,7; Ko 1,16.17), tak při stvoření byl přítomen i Duch svatý – přestože o něm v této souvislosti není příliš zmínek.

Duch svatý není zmiňován jako ústřední postava v příběhu stvoření. Místo toho se dozvídáme, že se „vznášel“ nad vodami – a takto byl přítomen při počátku života na zemi. Stejně hebrejské sloveso, které je přeloženo jako „vznášet se“ v Gn 1,2 (*rachaf*), je použito i v Dt 32,11, kde je Hospodin připodobněn k orlovi, který se vznáší nad hnízdem se svými mláďaty. Duch svatý je velmi úzce a důvěrně spojen se stvořením světa na zemi. Stará se o stvořené živé bytosti a chrání je jako orel svá mláďata. Slova zaznamenaná v Ž 104,30 naznačují, že stvoření bylo neoddělitelně spojeno s působením Ducha svatého.

Aplikace

Duch svatý byl nejen přítomen při stvoření světa, je přítomen i dnes při naší obnově (v novém stvoření). Dává nám nové srdce a novou mysl. Jak spolu tyto dvě činnosti souvisejí? Co nám sobota říká o díle stvoření a nového stvoření?

Duch svatý a svatyně

¹Hospodin promluvil k Mojžíšovi: ²„Hleď, povolal jsem jménem Besaleela, syna Uriho, vnuka Chúrova, z pokolení Judova. ³Naplnil jsem ho Božím duchem, totiž moudrostí, důvtipem a znalostí každého díla, ⁴aby uměl dovedně pracovat se zlatem, stříbrem a mědí, ⁵opracovávat kameny pro vsazování a obrábět dřevo ke zhotovení jakéhokoli díla. (Ex 31,1–5)

Osobní studium

Nejdůležitějším tématem Bible je Boží plán spasení. Jako hříšníci potřebujeme nejen Stvořitele, ale také Vykupitele. Budme vděční za to, že je Ježíš Kristus naším Spasitelem. Bez něho bychom neměli v tomto světě žádnou naději.

Ve Starém zákoně představovala svatyně Boží odpuštění. Ukazovala na dílo našeho Vykupitele. Prostřednictvím svatyně byl starověkému Izraeli zjevován plán spasení (Žd 4,2). Přestože většina služby ve svatyni ukazuje na Ježíše a jeho oběť, Duch svatý se v tomto díle aktivně účastní tím, že zmocňuje konkrétní lidi ke stavbě svatyně podle plánů, které Bůh dal Mojžíšovi.

Jak se Duch svatý podle Ex 31,1–5 podílel na stavbě svatyně? Jak usměřoval ty, kteří budovali místo, kde bude přebývat Bůh?

V Bibli je zmíněno, že Duch svatý byl přítomen nejen při stvoření, ale také při budování svatyně – klíčového místa, kde se odehrávalo smíření mezi lidmi a Bohem a kde se Hospodin setkával s hříšníky. Byl to Bůh, kdo Mojžíšovi dal plán pro zbudování svatyně podle nebeského vzoru (Ex 25,9.40).

Skrze svatyni Bůh představoval plán spasení. Hospodin chtěl přebývat uprostřed svého lidu osobně – ve svatyni, kterou měli Izraelci postavit. Úlohou Ducha svatého bylo uschnout lidské bytosti, aby toto dílo uskutečnily podle Božích plánů. Svatyně měla zjevovat majestátnost a krásu Boha. Bez pomoci Ducha svatého by Izraelci nedokázali tuto úlohu naplnit.

Aplikace

Když vezmeme v úvahu moc Ducha svatého, je zřejmé, že na vybudování svatyně nepotřeboval lidskou pomoc. Přesto uschnout lidi, aby toto dílo vykonali. Jak a kde můžeš povzbudit druhé a pomoci jim, aby použili své schopnosti pro rozvoj Božího díla k jeho slávě?

Duch svatý a oslavení Ježíše

¹³Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší. A oznámí vám, co má přijít. ¹⁴On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. (J 16,13.14)

Osobní studium

Duch svatý byl činný i ve starozákonním období – i když se nám může zdát, že jeho dílo nebylo tak rozsáhlé jako v novozákonní době. S příchodem Ježíše, zaslíbeného Mesiáše, se služba Ducha svatého zintenzivňuje. Dává své dary všem věřícím. A přestože Nový zákon dokládá, že Duch svatý je aktivní různým způsobem a je přítomen v našem duchovním životě i v církvi, jeho nejdůležitějším dílem je pravděpodobně oslavení Ježíše Krista.

V čem podle J 16,13.14 a 15,26 spočívá dílo Ducha svatého? Jak souvisí všechno ostatní, co Duch svatý činí, s tímto ústředním dílem?

Ježíš ukazuje, že Duch svatý přináší to, co slyší. Jeho úloha spočívá ve vyvyšování Ježíšova vykupitelského díla. Samotný Duch svatý zůstává jakoby v pozadí a naše pohledy směřuje na Ježíše. Následující citát to vyjadřuje velmi výstižně: „Poselství, které nám Duch svatý předává, nikdy nezni: Podívejte se na mě, přijďte ke mně, poznejte mě. Jeho poselství naopak je: Podívejte se na Krista, na jeho slávu, poslouvejte jeho slovo, jděte k němu a získejte život, poznávejte ho a okuste dar radosti a pokoje. Je možné říci, že Duch je ten, který nás seznamuje s ženichem. Je nebeským zprostředkovatelem, jehož úlohou je přivést nás ke Kristu a motivovat nás k tomu, abychom s ním zůstávali.“ (PACKER, J. I.: *Keep in Step With the Spirit: Finding Fullness in Our Walk with God*. 2005, 57.58)

Tato myšlenka je velmi důležitá. Jakékoliv zdůrazňování díla Ducha svatého, které odvádí naši pozornost od osoby a díla Ježíše Krista, nepochází od Ducha svatého. A přestože je Duch svatý pro náš duchovní život důležitý a má nezastupitelné místo, nikdy se nestaví na místo, které má patřit jen Ježíši a spasení, které v něm máme. Vždy, když je vyvýšen Ježíš Kristus, tak je to dílem Ducha svatého. Právě proto jsme nazváni „křesťany“ – tedy následovníky Krista (Sk 11,26) – a ne následovníky Ducha.

Aplikace

Proč je tak důležité ve všem, co děláme, vyvyšovat vzkříšeného Pána? Uvažuj o tom, co pro tebe Kristus udělal. Jak mu můžeš projevit svou vděčnost (2Te 1,11.12)?

Duch svatý a Kristus

¹⁶Chci říci: Žijte z moci Božího Ducha, a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost.

¹⁷Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božímu, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete. (Ga 5,16.17)

Osobní studium

Duch svatý měl nezastupitelný podíl na Ježíšově vtělení (L 1,34.35). Také na Krista sestoupil při jeho křtu (L 3,21.22). Pomáhal mu naplnit poslání Mesiáše. Duch svatý vedl a posiloval Ježíše, když prožíval pokušení (Mk 1,12; Mt 4,1; L 4,1.2.14), aby mohl „pomoci těm, na které přicházejí zkoušky“ (Žd 2,18; 4,15.16). Zmocnil Ježíše pro jeho vykupitelské dílo (Žd 9,14) a umožnil Ježíšovo vzkříšení (1Pt 3,18). Ve všech těchto událostech zůstává Duch svatý jakoby v pozadí a pomáhá tak, aby se do popředí dostal Ježíš Kristus.

Co je možné dozvědět se z L 24,44–49; Ga 5,16–23 a Ef 4,23.24 o díle Ducha svatého? Jak Duch svatý oslavuje Ježíše?

Duch svatý oslavuje Ježíše následujícími způsoby:

1. Duch svatý je zárukou, že v Písmu jsou o Ježíši důvěryhodné a spolehlivé informace. V Bibli nechybí nic z toho, co potřebujeme vědět o Kristu a jeho díle spasení. Pokud budeme Písmo číst ve víře a v pokoře, dozvíme se z něj vše potřebné.
2. Duch svatý nás přivádí do spásného vztahu s Ježíšem. Dělá laskavé a nenásilné dílo v lidských srdcích a myslích. Pomáhá nám chápat duchovní skutečnosti, abychom začali důvěřovat Kristu a přijali ho jako svého Spasitele.
3. Duch svatý také přetváří náš charakter, abychom se podobali Kristu. Oživuje v nás vlastnosti, které měl Ježíš (Ga 5,22.23). Prostřednictvím Kristovy krve můžeme obdržet vítězství nad hříchem (Zj 12,11). Duch svatý nám také pomáhá žít v oddanosti Božím přikázáním.
4. Duch svatý nás vede k tomu, abychom žili nesobeckým a laskavým způsobem života, který je zaměřen na službu pro druhé. Povolává nás ke konkrétnímu dílu, jež pomáhá představovat Krista těm, kteří ho dosud neznají.

Aplikace

Když se v našich životech zjevuje Kristův charakter, jakým způsobem to oslavuje nebeského Otce?

Podněty k zamyšlení

Není pochyb o tom, že pro náš život víry s Bohem je klíčové dílo Ducha svatého. Možná není jasně vidět jeho dílo, můžeme však zřetelně vidět výsledky jeho činnosti v našem životě i v životech ostatních lidí. Pokud se náš život změnil potom, co jsme uvěřili v Krista, je to výsledkem působení Ducha svatého.

„Vít je sice sám o sobě neviditelný, ale můžeme vidět a cítit důsledky jeho činnosti. Tak se i působení Ducha projevuje v činech člověka, který pocítil jeho spásnou moc. Když se Boží Duch zmocní srdce, změní se život. Člověk se zbavuje hříšných myšlenek, zřídá se zlých skutků; namísto hněvu, závisti a hádek nastupuje láska, pokora a pokoj. Smutek se mění v radost a ve tváři se zrcadlí nebeské světlo.“ (DA 173; TV 105.106)

To jsou nádherná zalíbení. Mnoho změněných životů dokládá, že tato zaslíbení jsou reálná. Dílo Ducha svatého se však nemusí projevit hned. Přestože dochází ke změně, naše proměna se často odehrává postupně – v životě víry a podřízení se Pánu. Na této cestě procházíme zápany – a často padáme a selháváme. Ale vždy znovu můžeme činit pokání, vstát a pokračovat. Duch svatý nás proměňuje a dělá z nás nové stvoření v Kristu. Je to celoživotní cesta. Naše selhání a slabosti by nás měly vést k podřízení se Pánu. Nesmíme dovolit, aby je satan zneužil a znechutil nás na naší cestě víry, protože přesně to je jeho záměrem. Když se nám vysmívá kvůli našim selháním, vždy si připomínejme smrt Ježíše Krista za každého hříšníka. Ježíš zemřel právě kvůli tomu, že jsme hříšní. Každý z nás potřebuje denně přijímat dar Ježíšovy milosti.

Otázky k rozhovoru

- 1. V čem nás příklad Ducha svatého může inspirovat ke službě v pozadí? Ne každou naši službu musí všichni vidět, obdivovat a veřejně oceňovat. Jaké s tím máte zkušenosti?*
- 2. Jak Duch svatý vyzdvihuje Ježíše a zaměřuje na něj naši pozornost? Jak můžeme my vyzdvihovat Ježíše, aniž bychom se stali středem pozornosti? Proč je to někdy těžké? Jak se můžeme vyhnout našim přirozeným sklonům zviditelňovat se?*

Božství Ducha svatého

Texty na tento týden

Sk 5,1-4; Ř 8,11; 15,18.19; 1K 3,16.17; 6,19.20; Mt 28,18.19; 2K 13,13

Základní text

**„Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.“
(2K 13,13)**

V Písmu je jasně zjeven Bůh Otec. Tato pravda je mnohokrát vyjádřena jak ve Starém, tak v Novém zákoně. Je to jedna ze základních pravd Bible, která patří mezi nejdůležitější.

I božství Ježíše Krista potvrzují mnohé texty Písma – především v Novém zákoně.

Božství Ducha svatého je však odhaleno ne tak jasným způsobem. Toto poznání vyvozujeme z nepřímých biblických výpovědí. Je potřeba porovnávat jednotlivé texty, abychom se dozvěděli, co nám Bůh ve svém slově o Duchu svatém zjevuje. Přitom musíme dávat pozor, abychom netvrdili méně, než je zaznamenáno v Písmu, ale zároveň abychom nepřicházeli s ničím, co „nejde nad to, co je psáno“ (1K 4,6; B21). Studium tohoto tématu vyžaduje vnímavý a pokorný postoj. Naše lidské uvažování o Bohu nesmíme povýšit na měřítko, jak máme Duchu svatému rozumět. Je důležité přijmout svědectví Písma bez ohledu na to, že některé pravdy či myšlenky se nám mohou zdát těžko pochopitelné. Musíme k tématu přistupovat v pokoře a s vědomím, že ne vše dokážeme pochopit úplně.

Duch svatý a Bůh

¹Také nějaký muž, jménem Ananiáš, a jeho manželka Safira prodali svůj pozemek. ²Ananiáš si však s vědomím své ženy dal nějaké peníze stranou, zbytek přinesl a položil apoštolům k nohám. ³Ale Petr mu řekl: „Ananiáši, proč satan ovládl tvé srdce, že jsi lhal Duchu svatému a dal stranou část peněz za to pole? ⁴Bylo tvé a mohl sis je přece ponechat; a když jsi je prodal, mohl jsi s penězi naložit podle svého. Jak ses mohl odhodlat k tomuto činu? Nelhal jsi lidem, ale Bohu!“ (Sk 5,1–4)

Osobní studium

Bible nepřináší systematický popis božství Ducha svatého. Místo toho můžeme sledovat zajímavé stopy, které ukazují, že bibličtí autoři považovali Ducha svatého za rovného Bohu. Existuje několik biblických textů, v nichž je ta samá aktivita připisována Bohu i Duchu svatému.

Jaký závěr o Bohu a Duchu svatém se dá vyvodit z Petrových slov zaznamenaných v Sk 5,1–4?

Pokud by Duch svatý nebyl Bohem, pak by uvedená slova vyznívala velmi lehkomyšlně a scestně. Petr však staví Boha i Ducha svatého na stejnou úroveň. Ve třetí verši se Ananiáše ptá, proč lhal Duchu svatému, a v další verši pokračuje: „Nelhal jsi lidem, ale Bohu“ (Sk 5,4). Petr tak vlastně říká, že Duch svatý je Bůh. Zdůrazňuje, že se Ananiáš svým jednáním nesnažil oklamat jen apoštoly, ale i samotného Boha. Lhat Duchu svatému je stejné jako lhat Bohu.

Proč Ananiáše a jeho manželku postihl za jejich čin tak krutý trest?

Je třeba si uvědomit, že v prvotní církvi byli věřící „jedné mysli a jednoho srdce“ (Sk 4,32). Tato jednota byla výsledkem působení Ducha svatého. Právě On vedl lidi k dobrovolnému a upřímnému dělení se o vlastní majetek. Jednání tohoto manželského páru nejen rozbíjelo jednotu společenství církve, ale bylo i v rozporu s tím, že původcem této jednoty věřících je Duch svatý.

Nečestnost vůči Bohu je zhoubná a brání Duchu svatému přinášet do života věřících skutečnou změnu. Bůh touží po tom, abychom ho následovali celým srdcem. A protože vznikající společenství církve bylo na rozhodující křižovatce, Bůh se rozhodl konat (z našeho pohledu) velmi radikálně. Důvodem bylo, aby zdůraznil důležitost jednoty, čestného jednání a dobrovolného podřízení se vedení Duchem svatým.

Aplikace

Uvažuj o tom, jak rychle si mohli Ananiáš a Safira ospravedlnit svůj hřích: „Neprodali jsme přece vlastní majetek a část z něj nedarovali církvi? Co je na tom špatného, že jsme si ho část nechali?“ Co tě tento příběh učí o tom, jak opatrní potřebujeme být, když chceme „ospravedlnovat“ své špatné jednání?

Duch svatý a božské atributy

¹⁸Neodvážil bych se totiž mluvit o něčem, co by nevykonal Kristus skrze mne, slovem i skutkem, ¹⁹v moci znamení a divů, v moci Ducha, aby pohané přijali evangelium. Tak jsem celý okruh od Jeruzaléma až po Illyrii naplnil Kristovým evangeliem. (Ř 15,18.19)

Osobní studium

V několika biblických textech jsou Duchu svatému připisovány božské vlastnosti. Jaké jednání a vlastnosti Ducha svatého jsou představeny v následujících biblických textech? Které z nich mohou charakterizovat jen Boha?

1K 2,10.11 (Iz 40,13.14)

Ž 139,7

Žd 9,13.14 (1Tm 6,16)

L 1,35; Ř 15,19 (Ž 104,30)

Apoštol Pavel, když mluví o Boží moudrosti, tak podotýká, že nám právě Duch svatý dává poznat tuto moudrost. Používá ve své argumentaci analogii – jen ten, kdo je roven Bohu, může poznat „Boží hlubiny“ (1K 2,10.11). Nikdo nemůže poznat Boha tak jako Duch – protože jen On ví, co se odehrává v Bohu – podobně jako nikdo z lidí nezná, co se odehrává v druhém člověku, jen tento člověk sám. Duch svatý ví o Bohu takové skutečnosti, které nemůže znát nikdo, kdo by Boha pozoroval „zvenčí“. Duch svatý je proto vševědoucí.

Přítomnost Ducha svatého je Boží přítomností. Protože nemůžeme odejít na místo, kde by nebyl Duch svatý – jelikož takové místo neexistuje – tak je možné konstatovat, že Duch svatý je všudypřítomný (Ž 139,7).

Duch svatý je označen za věčného (Žd 9,14). Kolik „věčných“ bytostí je zmíněno v Bibli? Jen Bůh je nesmrtelný – věčný (1Tm 6,16).

Duch svatý je také všemocný. V L 1,35 jsou výrazy „Duch svatý“ a „Nejvyšší“ použity jako synonyma. V tomto textu je zaznamenán jeden z největších zázraků – početí z panny. V Ř 15,18.19 apoštol Pavel zdůrazňuje, že svou službu konal „v moci znamení a divů, v moci Ducha“. Duch svatý tedy činí božské zázraky.

Ježíš říká, že rouhání proti Duchu svatému je neodpuštělné (Mt 12,31.32; Mk 3,28.29). Toto tvrzení by nedávalo smysl, pokud by Duch svatý nebyl Bohem.

Patrně nejužasnějším dílem Ducha svatého je jeho schopnost proměňovat srdce a mysl člověka. Duch svatý se podílí na znovuzrození člověka – završuje ho (J 3,5–8). Duch svatý má moc uskutečnit to, co může udělat jen Bůh.

Aplikace

Jak se Duch svatý projevuje ve tvém životě? Proč je důležité uvědomovat si, že jen Bůh může změnit tvůj život?

Duch svatý a Boží vlastnosti

¹⁶Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá? ¹⁷Kdo ničí chrám Boží, toho zničí Bůh; neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy. (1K 3,16.17)

¹⁹Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás přebývá a ježž máte od Boha? Nepatříte sami sobě! ²⁰Bylo za vás zapláceno výkupné. Proto svým tělem oslavujte Boha. (1K 6,19.20)

Osobní studium

V Písmu jsou texty, které sice mluví o Duchu svatém, ale zároveň odkazují na Boha. O kom autoři mluví v Iz 63,10–14; Nu 14,11 a Dt 32,12? Jak to souvisí s božstvím Ducha svatého?

V Iz 63,10 je zaznamenáno, že Izraelci zarmucovali Ducha svatého. V paralelním textu v Nu 14,11 je však napsáno: „Hospodin řekl Mojžíšovi: ‚Jak dlouho mě bude tento lid znevažovat? Jak dlouho mi nebude věřit přes všechna znamení, která jsem uprostřed něho konal?‘“ A v Dt 32,12 je řečeno: „Hospodin sám ho vedl, žádný cizí bůh s ním nebyl.“ Je zřejmé, že bibličtí autoři vnímají Boha a Ducha svatého na stejné úrovni.

V 2S 23,2 jsou zaznamenána Davidova slova: „Hospodinův duch skrze mne mluvil, na mém jazyku byla řeč jeho.“ V dalším verši je napsáno: „Pravil mi Bůh Izraele, skála Izraele ke mně promluvila“ (2S 23,3). I tyto texty naznačují, že Duch svatý je roven Bohu.

Jak se v následujících verších odhaluje souvislost mezi Duchem svatým a Bohem? Jaké společné charakteristiky jsou připisovány Bohu a Duchu svatému?

1K 3,16.17 – 1K 6,19.20

1K 12,11 – 1K 12,28

V 1K 3,16.17 apoštol Pavel používá podobné vyjádření jako v 1K 6,19.20. Být naplněn Duchem svatým znamenalo pro Pavla totéž, jako když v člověku přebývá Bůh. Tím, že Pavel postavil na stejnou úroveň vyjádření „Boží chrám“ a „chrám Ducha svatého“, tak kromě jiného ukazuje na skutečnost, že Duch svatý je Bůh.

V 1K 12,11 pak Pavel píše, že duchovní dary uděluje věřícím Duch svatý. O několik veršů dál v 1K 12,28 je poznamenáno, že je to Bůh, kdo věřícím svěřuje různé služebnosti. Základní poselství je zřejmé: Duch svatý dělá to samé co Bůh. Jde o silné svědectví, že Duch svatý je roven Bohu.

Aplikace

Jakým způsobem se na tebe a tvůj sbor vztahují slova z Nu 14,11? Uvažuj o tom, jakým zázračným způsobem se Bůh projevuje ve své církvi. Uvažuj o všech důvodech, které nám Bůh dal pro naši víru. Na základě čeho si můžeš být jistý, že neděláme stejné chyby, jakých se dopouštěli věřící v průběhu dějin?

Božské dílo Ducha svatého

Jestliže ve vás přebývá Duch toho, který Ježíše vzkřísil z mrtvých, pak ten, kdo vzkřísil z mrtvých Krista Ježíše, obživí i vaše smrtelná těla Duchem, který ve vás přebývá. (Ř 8,11)

Osobní studium

Mezi činy Ducha svatého patří i ty, které náleží jen Bohu. Duch svatý je aktivní při stvořitelském díle a jeho činnost se projevuje i při Boží obnově hříšníků.

Jak se podle Tt 3,4–6 projevuje působení Ducha svatého v procesu znovuzrození a obnovy?

Duch svatý je v těchto verších zmiňován po boku „našeho Spasitele Boha“ (Tt 3,4) v kontextu „obmytí“ při znovuzrození (křtu) a naší duchovní obnovy (Tt 3,5). Duch svatý je původcem našeho nového narození. On obnovuje naše srdce, probouzí v nás touhu následovat Krista, je „Duchem, který vede k životu v Kristu Ježíši“ (Ř 8,2), ale také posvěcuje hříšníky a mění jejich charakter. Duch svatý nám pomáhá, abychom žili v poslušnosti – tedy životem podobným životu Ježíše Krista, který nás zachránil. Jen božská bytost je schopná dělat takové dílo.

V čem jsou si podobné texty v Iz 6,8–10 a Sk 28,25–27? Jak Bůh promlouvá k lidem? Co je obsahem Božího poselství?

V Písmu je zaznamenáno mnoho textů, v nichž Bůh promlouvá k lidem. Některé z nich připisují tato slova Bohu (Hospodinu, Pánu), jiné zmiňují, že promluvil Duch svatý. A je to právě Duch svatý, který nám nadpřirozeným způsobem zprostředkoval Písmo (2Pt 1,21) – a právě toto dílo je připisováno Bohu (2Tm 3,16). Z toho vyplývá, že Písmo je dalším dílem Ducha svatého.

Co říká Ř 8,11 o božství Ducha svatého?

V Bibli je zaznamenáno, že Bůh vzkřísil Ježíše z mrtvých – a že obživí i naše „smrtelná těla Duchem“. Jen Bůh má moc vzkřísit člověka z mrtvých. Z toho vyplývá, že Duch svatý je Bůh.

Aplikace

Co můžeš (nebo potřebuješ) změnit ve svém životě, abys byl otevřenější vedení Duchem svatým? Které tvé činy ti mohou bránit v tom, aby tě Duch svatý ve tvém životě vedl?

Význam božství Ducha svatého

¹⁸ Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. ¹⁹ Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého.“ (Mt 28,18.19)

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. (2K 13,13)

Osobní studium

Co by se stalo, kdyby Duch svatý nebyl Bůh? O co bychom přišli? Pokud by Duch svatý nebyl skutečný Bůh, mělo by to vážné důsledky pro naše uctívání a spasení. Bible ukazuje, že Duch svatý je zodpovědný za obnovu věřících. Přebývá v nich a naplňuje je. Obnovuje naše smýšlení a mění náš charakter. Proměňuje následovníky Krista k Božímu obrazu.

Jaký závěr je možné vyvodit z toho, že v 2K 13,13 a Mt 28,18.19 je Duch svatý řazen bok po boku Boha Otce a Ježíše Krista – v souvislosti se křtem a požehnáním? Jaké místo má na základě těchto textů Duch svatý v našem uctívání Boha?

Když si uvědomujeme, že Duch svatý je Bůh, tak nám to pomáhá, abychom k němu měli správný vztah. Vede nás to k přijetí, ocenění a uznání toho, kým opravdu je. Jeho božství je předpokladem pro duchovnost (spiritualitu) orientovanou na Boha. Novozákonní církev zmiňuje Ducha svatého souřadně s ostatními dvěma osobami Trojice. Duch svatý má stejné postavení a pozici jako Otec a Syn. Trojice je zmiňována u křtu i v apoštolském požehnání. Všechny tři osoby Trojice jsou v těchto textech zmiňovány jako rovnocenné.

V Novém zákoně je Duch svatý vzpomínán jako ten, kdo je hoden našeho uctívání. Duch svatý není zmiňován jen v souvislosti se křtem a apoštolským požehnáním. Neustále je zdůrazňováno jeho působení v našich životech – jsme na něm závislí v duchovní oblasti, máme ho poslouchat jako našeho učitele a toho, který nás posvěcuje. Záleží tedy na tom, zda je Duch svatý Bůh? Ano, je to zásadní. Pokud víme, kým Duch svatý je, a když si uvědomujeme jeho božství a jako Boha ho uctíváme, budeme vyjadřovat vděčnost za jeho dílo. Zároveň si uvědomíme, jak velmi je naše posvěcení a náš osobní růst závislý na jeho moci.

Aplikace

Uvažuj o významu toho, že Duch svatý – a tedy samotný Bůh – vstupuje do tvého života. To je úžasné zaslíbení: Bůh je aktivní ve tvém životě a mění tě ke svému obrazu. Jaký význam má tato pravda pro tvůj život? V čem je pro tebe největším povzbuzením?

Podněty k přemýšlení

Biblické svědectví o božství Ducha svatého je velmi přesvědčivé. Duch svatý je Bůh. Je však potřeba uvědomit si, že když uvažujeme o Duchu svatém, tak se dotýkáme Božího tajemství. Stejně jako nedokážeme úplně vysvětlit Boha a jeho přirozenost, tak musíme odolat pokušení definovat Boha na základě našeho lidského chápání. Skutečná pravda o Bohu přesahuje naše porozumění – zejména v případech, že mluvíme o přirozenosti samotného Boha.

Víra v to, že Duch svatý je Bůh, však přesahuje pouhé přijetí učení o Trojici. Zahrnuje v sobě důvěru a spolehnutí se na Boží zachraňující moc. Jejím původcem je Otec, uskutečňuje se prostřednictvím Krista v moci Ducha svatého. „Není pro nás důležité, abychom dokázali přesně vysvětlit, kdo je to Duch svatý. ... Podstata Ducha svatého zůstává tajemstvím. Lidé ji nedokážou vysvětlit, protože jim nebyla zjevena Bohem. Lidé, kteří se nechávají unést fantazií, si mohou dát do souvislosti různé oddíly Písma a vybudovat na nich lidské teorie. Pokud však církev tyto názory přijme, nijak ji to neposílí. O tajemstvích, která jsou příliš hluboká, než aby je lidé mohli pochopit, je nejlepší mlčet.“ (AA 51.52; NUD 30)

Otázky k rozhovoru

1. *Filozof Ludwig Wittgenstein napsal: „To, o čem nemůžeme mluvit, bychom měli přejít mlčením.“ Přestože je kontext jeho slov odlišný od předcházejícího citátu z knihy Poslové naděje a lásky, princip je stejný. Proč je všeobecně lepší mlčet o duchovních pravdách, které nám Bůh nezjevil?*
2. *Někdy je dobré o našich teologických postojích uvažovat tak, že si položíme otázku: O co bychom přišli, kdyby dané tvrzení nebylo pravdivé? Například: O co bychom přišli, kdyby Kristus nebyl Bohem? V souvislosti s Duchem svatým si položíme otázku: O co bychom přišli, kdyby Duch svatý nebyl skutečným Bohem?*
3. *„Duch svatý, který nás má naplnit, není jen nějakým neurčitým vlivem či tajemnou mocí. Je božskou Osobou, kterou bychom měli přijímat s hlubokou pokorou, úctou a poslušností. Nejde o to, jak mnoho máme Ducha svatého, ale jak se mu odevzdáváme a patříme mu.“ (Froom Le Roy E., The Coming of the Comforter, 159) Jak je možné rozumět těmto slovům? Jaký pro vás mají praktický význam?*

Duch svatý jako osoba

Texty na tento týden

J 14,16–18; 15,26; 1K 2,3.4.9.10; Ř 5,5; 15,13

Základní verš

„Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl.“ (J 14,26)

Protože je na některých místech Písma popsán Duch svatý neosobními vyjádřeními – jako například vítr či oheň, tak někteří lidé došli k názoru, že Duch svatý je jen jakási neosobní božská síla. Podle jejich názoru Duch svatý není živá bytost, ale jen něco jako třeba elektrický proud, jehož úkolem je dodávat nám sílu. Při hledání pravdy se však nemůžeme zaměřovat jen na některé texty, které odhalují neosobní vliv či jednání Ducha svatého. Je třeba vzít v úvahu i velké množství biblických textů, které jednoznačně ukazují na to, že Duch svatý je skutečnou osobou. Nejlepší obraz, kým je Duch svatý, je možné získat jen na základě komplexního prozkoumání biblických textů.

Tento týden se budeme věnovat tomu, jak je Duch svatý představen v Písmu. Pravda o tom, že Duch svatý je osoba, nám může lépe osvětlit úlohu Ducha svatého v našich životech. Pomůže nám však také hlouběji si uvědomit, proč je Duch svatý jako osoba pro náš život tak důležitý. Jen tak budeme mít správný náhled na to, kým Duch svatý je, a můžeme mu prokázat lásku, úctu a důvěru, která mu náleží.

Ježíšův popis Ducha svatého

¹⁶A já požádám Otce a on vám dá jiného Přímluvce, aby byl s vámi na věky – ¹⁷Ducha pravdy, kterého svět nemůže přijmout, poněvadž ho nevidí ani nezná. Vy jej znáte, neboť s vámi zůstává a ve vás bude. ¹⁸Nezanechám vás osiřelé, přijdu k vám. (J 14,16–18)

Osobní studium

Jak Ježíš charakterizuje v J 16,13.14; 15,26.27 a 14,17.26 Ducha svatého?

Podle Ježíše Duch svatý mluví, slyší, uvádí nás do pravdy a oslavuje Krista (J 16,13.14). Duch svatý nás ale také učí a připomíná nám Ježíšova slova (J 14,26). Duch v nás přebývá (J 14,17), vydává svědectví (J 15,26.27) a usvědčuje nás (J 16,8). Takové jednání ukazuje spíše na svrchovanou svobodnou bytost než na neosobní sílu.

Jak se naplnilo Ježíšovo zaslíbení zaznamenané v J 14,16–18? Proč učedníci nezůstanou sami?

Ježíšovi velmi záleží na jeho následovnicích. Stará se o ně. Nechtěl své učedníky zanechat zde na zemi jako sirotky. Zaslíbil proto, že pošle Ducha svatého. Ježíš o něm mluví jako o Přímluvci, Utěšiteli či Zastánci. Způsob, jakým o něm mluví Kristus, má velký význam. Překlady většinou mluví o „jiném“ Přímluvci. V řečtině je však použito slovo „allos“, které je možné přeložit i jako „další“. Ježíš nám tedy posílá Pomocníka, který je sice jinou osobou, ale ve své podstatě je stejný jako Kristus. Jinými slovy – Ježíš zaslíbujee někoho, kdo bude „jako on“, někoho, kdo bude stát na jeho místě, kdo bude pokračovat v jeho díle v nás.

Tato činnost Ducha svatého je dílem Utěšitele. V řečtině je použito slovo „paraklétos“ (J 14,16) – tedy někdo, kdo je pozván, aby podporoval, pomáhal a radil. Duch svatý je osobou, stejně jako Ježíš. Tuto myšlenku podporuje i skutečnost, že v Bibli jsou Duchu svatému přisuzovány osobní charakteristiky (J 14,26; 15,26; Sk 15,28; Ř 8,26; 1K 12,11; 1Tm 4,1).

Aplikace

Je pro tebe povzbuzující skutečnost, že Duch svatý je osobou, nikoli jen neosobní silou? Proč?

Vlastnosti Ducha svatého

⁹Ale jak je psáno: „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.“¹⁰Nám však to Bůh zjevil skrze Ducha; Duch totiž zkoumá všechno, i hlubiny Boží. (1K 2,9.10)

Osobní studium

Mluví následující texty o neosobní síle, nebo o božské osobě?

Ř 8,14–16.27; 15,30

1K 2,10

Sk 8,29; 10,19.20; 28,25

Může se za nás přimlouvat neosobní síla? Může mít neosobní síla schopnost odhalovat nám pravdy o Bohu? Všechna biblická tvrzení o Duchu svatém dávají větší smysl, pokud je Duch svatý osoba – a ne jen nějaká neosobní síla.

Jaké vlastnosti a charakteristiky jsou v následujících textech připisovány Duchu svatému?

Ef 4,30

Sk 5,3.9

1K 12,11

Ř 15,30

Mezi vlastnosti, které definují živé bytosti, patří schopnost poznávat a rozumět, cítit, rozhodovat se a přemýšlet. Zarmoutit můžeme jen osobu. Jen bytost můžeme podvést či oklamat. Jen osoba se může rozhodovat na základě vlastní vůle. Svobodná vůle je pravděpodobně jednou z nejzákladnějších charakteristik bytosti. Jen živá osoba má schopnost milovat. Skutečná láska nemůže existovat na nějaké abstraktní, neosobní rovině. Součástí lásky je velmi důvěrný, osobní vztah. Z toho můžeme vyvodit, že Duch svatý je samostatná, sebe si uvědomující bytost, která má vlastní vůli, schopnost se rozhodovat a milovat. Duch svatý není nějakým záhadným vlivem či neosobní energií.

„Duch svatý má osobnost, jinak by nemohl přinášet svědectví našemu duchu, že jsme děti Boží. Zároveň je však božskou osobou, jinak by nemohl zkoumat tajemství, která jsou skryta v Boží mysli.“ (EV 617)

Aplikace

Jak ovlivňuje tvůj vztah k Duchu svatému skutečnost, že je osobou? V čem by se odlišoval, pokud by byl pouze nějakou neosobní silou?

Charakteristiky Ducha svatého

Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého. (Ř 15,13)

³Přišel jsem k vám sláb, s velkou bázni a chvěním; ⁴má řeč a mé kázání se neopíraly o vemlouvavá slova lidské moudrosti, ale prokazovaly se Duchem a mocí. (1K 2,3.4)

Osobní studium

Při snaze lépe pochopit Ducha svatého se setkáváme s mnoha různými problémy. O Bohu Otci máme na základě některých biblických textů alespoň nějakou představu. Na základě evangelií máme také určitou představu, jaký byl Ježíš – jak mluvil, co si oblékal, jak žil. Vzal na sebe lidskou přirozenost a zjevil se nám v podobě člověka.

Avšak Ducha svatého Písmo představuje jiným způsobem. Zdá se nám zcela neuchopitelný a nepochopitelný. Máme mnohem větší problém rozumět jeho podstatě, než je tomu u Otce a Syna.

Někteří lidé proto došli k závěru, že Duch svatý je pouze neosobní silou. Jak už bylo představeno, tato myšlenka neodpovídá tomu, jak přirozenost Ducha svatého zobrazují bibliční autoři. V Písmu jsou totiž vyjádření, která by nedávala smysl, pokud by Duch svatý byl pouze neosobní silou nebo božskou mocí.

Jaký smysl by dávaly následující texty, pokud bychom místo Ducha svatého dali neosobní slovo „síla“ či „moc“. Proč dávají tyto verše smysl jen v případě, pokud je Duch svatý osobou?

Ř 15,13

1K 2,4

Vyjádření apoštolů – „Neboť tak usoudil Duch svatý i my“ (Sk 15,28; ČSP) – by bylo nesmyslné, pokud by byl Duch svatý jen nějakou silou či neosobním vlivem. Tento výrok ukazuje, že Duch svatý je osobou – stejně jako Otec a Syn.

Dalším příkladem je křest. Při něm byli věřící křtěni „ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého“ (Mt 28,19). Bylo by zvláštní, kdyby Otec a Syn byli osobami, ale Duch svatý by jí nebyl. Nedávalo by to příliš smysl. Text ukazuje, že Otec, Syn i Duch svatý jsou součástí stejného jména, v němž máme být pokřtěni. Duch svatý je zde dán na stejnou úroveň, jako Bůh Otec a Bůh Syn.

Ellen G. Whiteová napsala: „Existují tři živé osoby božské Trojice – Otec, Syn a Duch svatý.“ (EV 615)

Aplikace

Proč je podle tebe těžké pochopit, že Duch svatý je osoba? Jak bys to vysvětlil někomu, kdo s tím má problém?

Duch pravdy

Až přijde Přímluvce, kterého vám pošlu od Otce, Duch pravdy, jenž od Otce vychází, ten o mně vydá svědectví. (J 15,26)

Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší. A oznámí vám, co má přijít. (J 16,13)

Osobní studium

V jaké souvislosti je v J 14,6 a J 17,17 používáno slovo „pravda“?

Pravda je v Evangelii podle Jana jedním z klíčových pojmů. Naše současné pochopení pravdy je často velmi abstraktní a teoretické. Uvažování „západního světa“, jehož jsme součástí, je silně ovlivněno řeckou filozofií. Ale v Bibli – zvláště u Jana – má pravda spíše osobní a konkrétní význam: Ježíš je Pravda (J 14,6). A pokud je Boží slovo pravdivé (J 17,17; Ž 119,142), pak se největší zjevení Boží pravdy uskutečnilo v osobě Ježíše Krista. Pravé poznání Boha jsme obdrželi prostřednictvím Ježíše Krista. Bůh se nám zjevil skrze Ježíše.

V čem podle J 15,26 a 16,13 spočívá poslání Ducha svatého jako Ducha pravdy?

V J 16,13 je zdůrazněno, že Duch pravdy nás uvede k pochopení celé pravdy. Činí to prostřednictvím toho, že napřimuje naši pozornost na Ježíše Krista a vydává o něm svědectví (J 15,26) – bude nám tedy připomínat Kristova slova a to, co pro nás udělal. Pravda, do níž nás Duch svatý vede, je velmi osobní: vyzdvihuje Ježíše a vede nás k živému a na důvěře založenému vztahu s Kristem. V rozhovoru se Samařankou Ježíš řekl, že Boha máme uctívat v Duchu a v pravdě (J 4,24). Pokud budeme prosit o vedení Duchem svatým, pak nás povede k Ježíši, který je cesta, pravda i život (J 14,6).

Pravda není v Bibli něčím abstraktním či teoretickým – jak je tomu často ve filozofii. Pravda v sobě zahrnuje hluboký osobní a důvěrný vztah k našemu Stvořiteli a Vykupiteli (Dt 32,4; Ž 31,6). Duch svatý je proto velmi výstižně nazván „Duchem pravdy“ (J 14,17; 16,13). Přichází k nám od Boha Otce a posílá nám ho Ježíš (J 15,26). To vše ukazuje, že Duch svatý není jen osoba, ale je i Bohem.

Aplikace

O pravdě jsme zvyklí uvažovat ve smyslu logických konceptů a pravdivých tvrzení, jako třeba: „Jestliže platí A, potom z toho logicky vyplývá B.“ Jak je však možné rozumět myšlenku, že pravda je Osoba?

Proč je to důležité?

A naděje neklame, neboť Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán. (Ř 5,5)

Osobní studium

Proč je tak důležité vědět, kým je Duch svatý? Jaké důsledky to přináší? „Pokud je Duch svatý božskou osobou a my o něm říkáme, že je neosobním vlivem, připravujeme tak jednu osobu Trojice o úctu, čest a lásku, kterou si zaslouží.“ (From Le Roy Edwin: *The Coming of the Comforter*, 40)

Pokud Ducha svatého vnímáme jako záhadnou božskou sílu, můžeme uvažovat: Jak mohu mít více Ducha svatého? Pokud jsme však přesvědčeni, že Duch svatý je božská osoba, pak se budeme ptát: Jak mě Duch svatý může použít, abych přinášel co nejlepší ovoce? Rozhodující rozdíl je totiž v tom, zda chceme vlastnit Ducha svatého, nebo mu patřit. Odpovězme si na tyto otázky: Bráníme se vlivu Ducha svatého, nebo ho chceme v radostné poslušnosti následovat (Ř 8,12–14; Ga 5,18–24)? Chceme využívat Ducha svatého k uskutečňování svých plánů, nebo se na něj chceme spolehnout, aby nám pomohl být Božím obrazem a konat jeho vůli? Bereme vážně skutečnost, že naše těla jsou „chrámem Ducha svatého, který v nás přebývá a jež máme od Boha“ (1K 6,19)? Chceme svým životem oslavovat Boha?

Jak podle Ř 5,5 a Ef 2,18.19 souvisí Duch svatý s Boží láskou?

Jen svobodné bytosti se mohou vědomě rozhodnout, že budou navzájem spolupracovat. Jsme pozváni k tomu, abychom spolupracovali s Duchem svatým, který nás chce vést a proměňovat. Chce však proměňovat nejen každého z nás osobně, ale i naše společenství – sbory a církve. Pokud Ducha svatého nepřijímáme jako osobu trojjediného Boha, pak si zahráváme s tím, že si zacpeme uši před jeho pozváním a zatvrdíme srdce vůči jeho proměňujícímu vlivu. Jako hříchem oceňované bytosti, které potřebují Boží proměňující milost, bychom neměli ignorovat volání Ducha svatého. Potřebujeme se mu odevzdat. Tím, že přijímáme Ducha svatého jako božskou osobu, která nás chce vést, tak se Bůh stává centrem naší křesťanské zkušenosti.

Aplikace

„Duch svatý zde není kvůli tomu, abychom jej využívali. On má používat nás.“ (DA 672; TV 430) Jak rozumíš těmto slovům? Jak tě může Duch svatý použít (Fp 2,13)?

Podněty k zamyšlení

„Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku“ (Mt 28,18–20). Když Ježíš pověřuje své učedníky, tak jim říká, aby křtili „ve jméno (jednotné číslo) Otce i Syna i Ducha svatého“. Není uvedeno „ve jménech“ (množné číslo), ale jen „ve jméno“ (řecky „onoma“). Jde o silný důkaz trojjediné přirozenosti našeho Boha. Jak již bylo uvedeno, nikdo nezpochybňuje, že Otec a Syn jsou osobami. Proč by to mělo být jiné s Duchem svatým? Bible nám představuje laskavého Boha, který koná v nás i prostřednictvím nás. Je to Duch svatý, který se projevuje v našich životech. Je úžasné, že jeho prostřednictvím je v našich životech trvale Bůh. Skrze Ducha svatého v našich životech a prostřednictvím nás jednají Otec i Syn.

K tématu je možné přečíst si kapitolu „Nebojte se!“ z knihy Touha věků.

Otázky k rozhovoru

- 1. Společně se vraťte k otázce uvedené v části na středu. Co to znamená, že pravdou je osoba – Ježíš Kristus? Proč je Ježíš Pravdou? Jak je možné rozumět tomuto pojetí pravdy?*
- 2. Ellen G. Whiteová napsala: „Potřebujeme pochopit, že Duch svatý, který je osobou stejně jako Otec a Syn, působí na této zemi.“ (EV 616) Co nám tento citát odhaluje o realitě a přítomnosti Ducha svatého?*
- 3. Které z vlastností a charakteristik Ducha svatého vám přinášejí povzbuzení? Které z nich jsou podle vás nejdůležitější? Proč?*
- 4. S kým je jednodušší prožívat vztah – s neosobní silou, nebo se živou bytostí? Jaké závěry je možné vyvodit z vašich odpovědí?*

Křest a naplnění Duchem svatým

Texty na tento týden

1K 12,13; Ř 8,8.9; Ga 3,14; 5,16.17; Ju 1,18–21

Základní verš

„Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a ničil. Já jsem přišel, aby měly život a měly ho v hojnosti.“ (J 10,10)

Bible nás vybízí, abychom jako křesťané byli naplněni Duchem svatým. Bez něj totiž naše svědectví nemá velkou moc a náš křesťanský život by se stal jen obyčejným břemenem a trápením. Můžeme mít znalosti, schopnosti či výřečnost, ale bez Ducha svatého stejně nemůžeme žít životem podle Božího záměru. Bez Ducha svatého nebudeme prožívat jistotu spasení a nepoznáme radost, která je výsledkem služby našemu Pánu. Křesťané pak budeme jen podle jména – a to je příliš málo na to, abychom byli opravdovými křesťany.

Ježíš chce, abychom žili život v plnosti. Chce nám dát plnohodnotný a smysluplný život, který vychází od něj – Zdroje veškerého života. On je Stvořitelem a jedinou cestou k věčnému životu. „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne“ (J 14,6). Naplnění tohoto zaslíbení je možné jen v případě, že budeme prožívat společenství s Ježíšem – a k tomu je potřeba, aby se v našich životech projevoval Duch svatý.

Tento týden se budeme věnovat biblickému učení o křtu Duchem svatým a tomu, co znamená být naplněn Duchem a jak to můžeme poznat.

Křest Duchem svatým

Neboť my všichni, ať Židé či Řekové, ať otroci či svobodní, byli jsme jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo a všichni jsme byli napojeni týmž Duchem. (1K 12,13)

Osobní studium

Jaké obřady souvisejí podle Mk 1,8 (Mt 3,11; L 3,16; J 1,33), Sk 1,5 a 11,16 se křtem Ducha?

V Novém zákoně se nachází jen sedm pasáží, v nichž je zmíněn křest Duchem svatým. Čtyři z nich odkazují na Jana Křtitele a napřimují pozornost čtenářů na Letnice. Tyto texty zdůrazňují, že Duch svatý byl dán, aby uvedl začátek „posledních dní“ dějin spasení.

Jan však na rozdíl od ostatních evangelií nepoužívá při zmínce o křtu Duchem budoucí čas. Místo toho používá v řečtině tvar, který ukazuje na pokračující platnost (J 1,33). Stejný slovesný tvar používá Jan Křtitel o několik versů dříve, když mluví o dalším důležitém Ježíšově poslání: „Hle, beránek Boží, který snímá hřích světa“ (J 1,29). Ježíšova služba spočívá v tom, že na sebe bere hřích celého světa a dává nám Ducha svatého. O této zkušenosti se zmiňuje i Petr ve svém kázání o Letnicích: „Obrátte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého“ (Sk 2,38). Je potřeba prožívat obě zkušenosti – odpuštění hříchů a přijetí Ducha svatého. Stejná událost je vzpomenuť i v souvislosti s věřícími v domě Kornélia (Sk 10,43.44). Křest vodou je někdy nazýván jako křest pokání (Sk 19,4). Když činíme pokání ze svých hříchů a jsme pokřtěni v Ježíšově jménu, dostáváme i Ducha svatého (Sk 2,38.39).

V Novém zákoně křest a přijetí Ducha svatého patří k sobě. Ukazují na naše nové narození. Při křtu se ztotožňujeme s Kristem a On nám dává Ducha svatého, abychom mohli žít v jeho moci a nést dobrou zprávu. Křest Duchem svatým není nějakým dodatečným dílem milosti v nějaké pozdější etapě křesťanského života, kterou někteří spojují s přijetím záračných darů.

V 1K 12,13 nemá apoštol Pavel na mysli jedinečnou zkušenost Letnic, ale zkušenost všech věřících. Říká, že jsme všichni pokřtěni jedním Duchem do jednoho těla (církve) a všichni jsme napojeni na téhož Ducha. Pavel zde zdůrazňuje jednotu. Klíčové je slovo „všichni“. Dává také do souvislosti začlenění věřících do Kristova těla se křtem Duchem svatým.

Aplikace

Jaká je tvoje zkušenost se křtem Duchem svatým? Co Duch svatý znamená pro tvůj život? Jak by vypadal tvůj život, kdyby Duch svatý nečinil ve tvém životě své dílo?

Být naplněn Duchem svatým

⁸Ti, kdo žijí jen z vlastních sil, nemohou se líbit Bohu. ⁹Vy však nejste živi ze své síly, ale z moci Ducha, jestliže ve vás Boží Duch přebývá. Kdo nemá Ducha Kristova, ten není jeho. (Ř 8,8.9)

**¹⁸A neopíjejte se vínem, což je prostopášnost, ¹⁹ale plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalo-
zpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce. (Ef 5,18.19)**

Osobní studium

Co znamenají pojmy „když ve vás přebývá Duch“ či „být naplnění Duchem“ (Ř 8,9; Sk 13,52)? Jak se naplnění Duchem svatým může stát v našich životech realitou?

Když se při křtu odevzdáme Kristu, měla by se v našem životě projevat moc Ducha svatého. Je potřebné, abychom byli naplnění Duchem. V Novém zákoně se nachází mnoho textů, které popisují, jak byli lidé naplnění Duchem (L 1,41.67; Sk 2,4; 4,8.31; 9,17; 13,9). Když apoštol Pavel mluví o přebývání Ducha svatého v životě člověka, vyjadřuje tím skutečnost, že se zcela podřídil Bohu a je otevřený jeho vlivu a vedení Duchem svatým, aby se v jeho životě mohlo uskutečňovat Boží dílo.

V Ef 5,18.19 apoštol Pavel používá dva příklady toho, kdy člověk může žít a jednat „pod vlivem“. Pokud dáme přednost vlivu alkoholu, negativně to ovlivní naše myšlenky a činy. Když však budeme naplnění Duchem svatým, vystavíme každou část našeho života jeho proměňujícímu vlivu a naše myšlenky a jednání budou odrážet Ježíše.

Ducha svatého dostáváme prostřednictvím aktivního naslouchání poselství víry (Ga 3,2), přijímáme ho vírou (Ga 3,14) při našem křtu (Tt 3,5.6). Když v nás Duch svatý přebývá, tak se jedná o každodenní proces. Nemůžeme žít jen z působivé zkušenosti, kterou jsme někdy prožili. Každý den potřebujeme být naplnění Duchem svatým, protože každý den přináší nové výzvy.

Verš ve Sk 13,52 je někdy překládán tímto způsobem: „Ale učedníci byli naplnění radostí a Duchem svatým.“ Slovo „naplnění“ má však v řečtině nedokonavý tvar, který vyjadřuje pokračující proces. Dobře to vystihuje tento překlad: „A učedníci byli stále naplňováni radostí a Duchem svatým“ (Sk 13,52; ČSP). Být naplněn Duchem svatým není jednorázová událost. Každý máme zvát Ducha svatého do našeho života, každý den se máme otvírat jeho vlivu a každý den ho přijímat. Jen tak můžeme žít životem, který pro nás Bůh připravil.

Být naplněn Duchem svatým neznamená, že ho mám stále víc. Spíše to odkazuje na skutečnost, že mu více patřím a že stále větší část mého života je naplněna jeho přítomností. Jen pokud každý den odevzdávám všechny oblasti svého života Duchu svatému, může být můj život a mé činy oslavou Boha.

„Chtěla bych vás upozornit na skutečnost, že pokud ve vašich srdcích ve víře přebývá Kristus, přijali jste vlastně Ducha svatého. Každý, kdo přijal Ježíše jako svého osobního Spasitele, přijímá i Ducha svatého, aby ho vedl, posvěcoval ho, radil mu a vydával mu svědectví o Bohu.“ (14MR 71)

Aplikace

Jak bys nějakému svému příteli vysvětlil, co znamená být naplněn Duchem svatým? Jak to funguje ve tvém životě?

Předpoklady pro přijetí Ducha svatého

To proto, aby požeňání dané Abrahamovi dostaly v Ježíši Kristu i pohanské národy, abychom zaslíbeného Ducha přijali skrze víru. (Ga 3,14)

Osobní studium

V Bibli jsou obsaženy určité předpoklady, na jejichž základě v nás může Duch svatý přebývat.

Co je podle Sk 2,37.38 podmínkou přijetí Ducha svatého?

Jednou ze základních předpokladů přijetí Ducha svatého je pokání. Pokud slyšíme Boží slovo, probouzí se v nás svědomí a vede nás k uvědomění si naší hříšnosti a ztracenosti. Opravdové pokání je víc než jen lítost nad děsivými důsledky hříchu. Pokání přináší změnu srdce i mysli. Teprve pak vidíme, čím hřích opravdu je: ohavné zlo a obludná vzpoura proti Bohu. Právě pokání můžeme prožívat jen tehdy, když dovolíme, aby se nás dotkla Boží láska: „Či snad pohrdáš bohatstvím jeho dobroty, shovívavosti a velkomyšlnosti, a neuvědomuješ si, že dobrotivost Boží tě chce přivést k pokání?“ (Ř 2,4).

Proč nemůžeme podle Ga 3,14 a Jk 1,6–8 přijmout Ducha svatého, aniž bychom důvěřovali Božímu slovu?

Ježíš zaslíbil, že nám pošle „jiného Utěšitele“ – Ducha svatého. Tento zaslíbený dar přijímáme prostřednictvím víry. Pokud však zpochybňujeme Boží zaslíbení a nedůvěřujeme jeho slovu, jsme „rozpolceni“. „Ať si takový člověk nemyslí, že od Pána něco dostane“ (Jk 1,7). Víra je víc než jen rozumový souhlas. Víra hledá Boží vůli pro náš život, učí nás důvěřovat Bohu, že dodrží své slovo – ať už se okolo nás bude dít cokoliv.

Proč je podle L 11,8–13 tak důležitá vytrvalá modlitba?

Bůh nám chce dát Ducha svatého. Bůh je dobrý, shovívavý a velkorysý – mnohem víc, než my k vlastním dětem. Naše vytrvalá modlitba nemění jeho názor na nás. Modlitba mění nás a uvádí nás do Boží blízkosti. Modlitba nestahuje Boha dolů k nám, ale povznáší nás k němu. Naše modlitby také odhalují naše odhodlání a připravují nás pro přijetí darů, které nám Bůh chce dát.

Aplikace

Jak můžeš být ve svém modlitebním životě upřímnější, horlivější a odevzdanější? Proč je tak důležité mít takový modlitební život?

Nechat se vést Duchem svatým

¹⁸*Neboť vám říkali, že v posledním čase přijdou posměvači, žijící bezbožně podle svých vášní. ¹⁹To jsou ti původci roztržek; jsou pudoví a nemají Ducha Božího. ²⁰Ale vy, milovaní, budujte svůj život na přesvaté víře, modlete se v Duchu svatém, ²¹uchovejte se v lásce Boží a očekávejte milosrdenství našeho Pána Ježíše Krista k věčnému životu. (Ju 1,18–21)*

Osobní studium

Co je podle Sk 5,27–33 předpokladem pro přijetí Ducha svatého?

Bůh chce dát Ducha svatého každému člověku. Podobně jako tomu bylo v minulosti, tak i dnes je důležitou podmínkou podřízení se Bohu. V Písmu jsou láska a poslušnost propojeny, skutečná víra se vždy projevuje poslušností vůči Bohu. Pokud Bohu důvěřujeme z celého srdce, pak budeme žít podle jeho příkázání. Ježíš řekl: „Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo“ (J 14,23). Poslušnost je rozhodnutím, že budeme následovat Boží vůli, která je vyjádřena v jeho zákoně. Pokud pravdivě vyznáváme, že Ježíš je naším Pánem, pak žijeme podle jeho vůle (L 6,46). Jan napsal: „Kdo říká: ‚Poznal jsem ho‘, a jeho příkázání nezachovává, je lhář a není v něm pravdy. Kdo však zachovává jeho slovo, vpravdě v něm láska Boží dosáhla svého cíle. Podle toho poznáváme, že v něm jsme“ (1J 2,4.5). To jsou silná slova. Jan však pokračuje: „Kdo zachovává jeho příkázání, zůstává v Bohu a Bůh v něm; že v nás zůstává, poznáváme podle toho, že nám dal svého Ducha“ (1J 3,24). Pokud žijeme podle Božího slova, budeme ve své mysli prožívat pokoj.

Jak se podle Ju 1,18–21 projevuje život bez Ducha svatého? A jak se projevuje život člověka, který touží po naplnění Duchem svatým?

V našich životech nemůže hořet plamen Ducha svatého, pokud jsou pro nás nejdůležitější světské hodnoty. Duch svatý velmi citlivě vnímá přítomnost každého hříchu, nespoutanosti a hýření v našich životech. Potřebujeme proto být ve spojení s Bohem prostřednictvím modlitby a přebývat v Boží lásce. Jen tak můžeme být uchráněni od nečistoty a naše životy mohou být naplněny Duchem síly, lásky a rozvahy (2Tm 1,6.7). Abychom se stali takovými, jakými nás chce Bůh mít, tak to často vyžaduje ten nejtěžší zápas – boj s naším „já“. V tomto zápase však nemůžeme zvítězit vlastní silou. Výsledek tohoto boje závisí na našem rozhodnutí podřídit se vedení Ducha svatého. Nesmíme dovolit, aby o směřování našeho života rozhodovalo naše „tělesné“ smýšlení. Rozhodnutí je na nás.

Aplikace

„Nejvíce dobra vykoná ten, kdo nade vše miluje Krista. Nemyslí na sebe, nechává se vést Duchem svatým, žije život cele zasvěcený Bohu a jeho prospěšnost je potom nekonečná.“ (DA 250.251; TV 155) Jak můžeš aplikovat tato slova do svého duchovního života?

Kdo je v centru mého života?

**¹⁶Chci říci: Žijte z moci Božího Ducha, a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost.
¹⁷Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božímu, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete. (Ga 5,16.17)**

Osobní studium

Jaký je podle Ga 5,16–26 a Ef 5,1–9.17–20 rozdíl mezi sobeckým životem a životem naplněným Duchem svatým?

Život člověka, který nežije pod vedením Ducha svatého, se výrazně liší od života a hodnot člověka, který je naplněn Duchem svatým.

Člověk zaměřený na sebe	Člověk vedený Duchem svatým
Touží po tom, co je hříšné a co odmítá Bůh.	Touží po tom, co je duchovního rázu a co se líbí Bohu.
Ovládají ho hříšné touhy.	Vede ho Duch svatý.
Zneužívá svoji svobodu a nechává se zotročit hříchem.	Je vysvobozen z otroctví hříchu a je povolán k tomu, aby prožíval svobodu v Kristu.
Neposlouchá Boží vůli.	Hledá a podřizuje se Boží vůli.
Naplnuje vlastní přání a touhy.	Myslí na druhé, slouží jim.
Nese ovoce hříchu.	Nese ovoce Ducha svatého.
Neuvědomuje si potřebu odpuštění, je sám na sebe pyšný.	Uvědomuje si potřebu odpuštění, oslavuje Ježíše za to, co v jeho životě udělal.

Život člověka, který je naplněn Duchem svatým, charakterizuje z lásky plynoucí poslušnost vůči Bohu a projevy milosrdenství a soucitu vůči druhým (2K 5,14). Když Bůh změnil náš život, když jsme dostali nové srdce, tak se změnila naše hodnoty a jednání. Nechceme už žít podle sebe, ve vlastní síle, ale v podřízení se Duchu svatému (Ga 3,3).

Sami se nemůžeme změnit. Nemáme sílu k tomu, abychom se změnili, protože hřích je v nás hluboce zakořeněn. Obnovující moc ke změně přichází pouze od Boha. Vnitřní změna člověka je možná jen skrze proměňující dílo, které v nás činí Duch svatý. Nejde o vnější změnu, o upravení nějakého návyku. To z nás křesťany neudělá. Změna se musí odehrát v našem srdci, které obnoví Duch svatý.

Je to celoživotní proces. Na této cestě budeme prožívat vrcholy i pády, ale Bůh zaslíbil, že když se mu podíříme, bude v nás konat své dílo: „Jsem si jist, že ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista“ (Fp 1,6).

Aplikace

Ve kterých oblastech tvého života se projevuje sobectví a zaměření na sebe? Které oblasti tvého života odrážejí dílo, které v tobě koná Duch svatý? Co ti tvoje odpověď napovídá o rozhodnutích, která potřebuješ udělat?

Podněty k zamyšlení

Je přirozené, že se lidé snaží mít svůj život pod kontrolou. Většinou chceme všemi prostředky dosáhnout toho, na čem nám záleží. Křesťan však nemusí řešit tento problém. Bůh chce, abychom se mu – svému Stvořiteli a Vykupiteli – úplně odevzdali. Zná nás a miluje více než kdokoliv jiný. Když se mu odevzdáme, dáme mu možnost, aby jednal v našich životech. Když se rozhodneme podřídit svou vůli Duchu svatému, budeme prožívat pokoj a velké množství možností být požehnáním pro druhé. Musíme však chtít, aby se Boží moc projevila v našich životech. Bůh se nám nevnučuje. Abychom se mohli rozhodnout mezi dobrem a zlem, potřebujeme mít svobodu. Abychom mohli prožívat úplnou svobodu v Kristu, musíme vědět, co to znamená „opustit“ (naše staré hříchy a cesty) a „setrvat“ (v moci Ducha svatého). Pokud chceme prožívat opravdovou svobodu, musíme se podřídit vlivu Ducha svatého. Naše svoboda totiž vyplývá z toho, že budeme osvobozeni od okovů hříchu, které nás svazují a vedou ke smrti. Když se podřídíme Bohu a otevřeme svá srdce pro Ducha svatého, pak už nejsme odsouzeni (Ř 8,1), ale „neřídíme se svou vůlí, nýbrž vůlí Ducha“ (Ř 8,4). To je jediná skutečná svoboda, kterou jako hříšné a padlé bytosti můžeme prožívat.

Otázky k rozhovoru

- 1. Někteří lidé si svobodu představují tak, že si mohou dělat, co chtějí. V čem je tento názor z křesťanského pohledu chybný? Jak je v Bibli definována skutečná svoboda (Ž 119,45; L 4,18; J 8,34–36; 2K 3,17; Ga 5,1)?*
- 2. Proč je tak důležité svěřit svůj život do rukou Boha, aby v nás mohl přebývat Duch svatý? Co můžeme udělat pro to, aby v nás mohl působit Bůh a mohli jsme se stát požehnáním pro druhé?*
- 3. „Život křesťana není úpravou či vylepšením starého života, je to úplná změna charakteru. Člověk umírá sám sobě a hříchu a zároveň povstává k novému životu. Takovou změnu může přinést jen mocné působení Ducha svatého.“ (DA 172; TV 105) Uvažujte společně o důsledcích těchto slov.*
- 4. Porovnejte, jak se liší život sobeckého člověka od života člověka naplněného Duchem svatým (podle tabulky na čtvrtku). Přemýšlejte o tom, co může být největším požehnáním života, který je naplněn Duchem svatým.*

Duch svatý a život křesťana

Texty na tento týden

1Pt 1,14.15; Ef 1,3.4; 4,22–24; Žd 12,14; Ga 5,16.17; Ř 13,10.11

Základní verš

„Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvětil a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista.“ (1Te 5,23)

Poměrně lehce se nám může přihodit, že se staneme necitliví vůči Boží svatosti a přestaneme uvažovat o tom, jak Bůh nenávidí zlo a hříchy.

Svatost je jedním z důležitých témat v Bibli. Naše touha odrážet Ježíšovu lásku a čistotu by měla být důležitá pro každého křesťana. Samozřejmě je potřeba odmítnout postoje lidí, které by šlo vyjádřit slovy: Jsem posvěcenější (svatější, lepší) než ten druhý. Proto je potřeba vědět, co vlastně znamená žít čistým a svatým životem.

Boží láska a Boží svatost jsou neoddělitelné a jsou základem Boží přirozenosti.

Duch svatý je spjat s naším úsilím o čistotu a svatost. I proto je v jeho pojmenování používáno „svatý“. Jeho jméno nám připomíná, že Bůh je svatý a jeho touhou je, aby byli hříšníci přetvořeni k jeho obrazu.

Tento týden budeme přemýšlet o tom, co znamená žít čistý a svatý život.

Boží svatost

¹⁴Jako poslušné děti nedejte se opanovat žádostmi, které vás ovládaly předtím, v době vaší nevědomosti; ¹⁵ale jako je svatý ten, který vás povolal, buďte i vy svatí v celém způsobu života. ¹⁶Vždyť je psáno: „Svatí buďte, neboť já jsem svatý.“ (1Pt 1,14.15)

Osobní studium

Jak je možné v 1Pt 1,14.15 rozumět výzvě, abychom byli svatí? Co to znamená, že je Bůh svatý? Proč je konečnou motivací pro naši svatost skutečnost, že je Bůh svatý?

Podle toho, jak jsme byli vychováni a na které aspekty náboženství klademe důraz, tak máme všeobecně tendenci zdůrazňovat buď Boží lásku, nebo Boží svatost. Bůh je láska – to souvisí s tím, kým Bůh je. Svatost se však spojuje s Božím jménem častěji než jakákoliv jiná vlastnost (Ž 89,19; Iz 40,25; Jr 51,5; Ez 39,7; Zj 4,8). Svatost popisuje čistotu a dokonalost Boží přirozenosti. To, že je Bůh svatý, znamená, že je dokonalý a bez poskvrny zla a hříchu. Znamená to také, že jsou dokonalé všechny jeho vlastnosti.

Pokud je Bůh všemocný (má nekonečnou moc), vševědoucí (má úplné a dokonalé poznání) a všudypřítomný (je přítomný všude, nic před ním není ukryto), ale nebyl by dokonale svatý, potom by byl vládcem, z něhož bychom právem mohli být vyděšeni. Hospodin je však Bohem, kterého můžeme milovat.

Jeho moc je svatou mocí. Jeho milosrdenství je svatým milosrdenstvím. Jeho moudrost je svatou modrostí a jeho láska je svatou láskou. V tomto smyslu je svatost tou nejdokonalejší charakteristikou Boha, protože souvisí s jeho přirozeností. Odmítnutí Boží neposkvrněnosti a čistoty – tedy jeho svatosti – je pravděpodobně horší než odmítnutí jeho existence. Pokud odmítnutí Boží existence znamená, že Bůh není, pak odmítnutí jeho svatosti nás vede k postoji, že Bůh je nedokonalým božstvem.

Boží svatost znamená, že je Bůh oddělen od hříchu a zosobňuje dobro. Jeho svatost tedy ukazuje na jeho vztahovou a morální dokonalost. V Iz 6,3 je o Bohu řečeno: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů.“ Totéž zaznívá i ve Zj 4,8: „Svatý, svatý, svatý Hospodin, Bůh všemohoucí.“ Když chtěli bibličtí autoři na něco položit důraz, zopakovali několikrát dané slovo, aby na něj zaměřili pozornost čtenáře. Ježíš někdy uváděl své výroky slovy: „Amen, amen, pravím vám“ (J 5,24; 6,47). Při pohledu na svaté město zvolal: „Jeruzaléme, Jeruzaléme“ (Mt 23,37). Lazarově sestře pak řekl: „Marto, Marto“. Ze všech Božích vlastností je jeho svatost vzpomenua třikrát. To zdůrazňuje skutečnost, že Boží přirozenost je nejlépe charakterizována jeho svatostí, což znamená, že Bůh je dokonalý a dobrý.

Aplikace

Jak bys vnímal Boha, kdyby nebyl svatý a laskavý? Proč?

Co je to „svatost“

³Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás v Kristu obdařil vším duchovním požehnáním nebeských darů; ⁴v něm nás již před stvořením světa vyvolil, abychom byli svatí a bez poskvrny před jeho tváří. (Ef 1,3.4)

Usilujte o pokoj se všemi a o svatost, bez níž nikdo nespatří Pána. (Žd 12,14)

Osobní studium

„Čím více se přiblížíme k Ježíši Kristu, tím více si začneme uvědomovat své vlastní nedostatky a chyby. Když začneme srovnávat sebe s dokonalým Ježíšem Kristem, vynikne naše sobectví a naše nedokonalost. Zároveň to bude doklad, že satanovy lživé názory ztrácejí nad námi moc, že nás vede Boží Duch, a Boží Duch vede k životu.“ (SC 64.65; CVP 65.66)

Jaký je podle Ef 1,4; 5,25–27 a Žd 12,14 Boží záměr pro jeho lid a církve?

Svatost je Božím darem a zároveň příkazem. Proto bychom o svatost měli prosit v modlitbách a měli bychom se snažit zjevovat ji ve svých životech. Svatost je ovoce Ducha, které se projevuje v našich životech, pokud pod vedením Ducha svatého každý den chodíme s Kristem (Ga 5,16.22.25). Svatost bychom jednoduše mohli shrnout jako „podobnost Kristu“. Znamená to, že patříme Kristu, žijeme jako jeho děti v láskou naplněné poslušnosti a odevzdání se a každý den se mu stále více podobáme. S tím souvisí i to, že jsme oddělení a vyčlenění pro službu Bohu. Svatost je také spjata se skutečnými morálními a duchovními kvalitami, z nichž za nejdůležitější můžeme považovat spravedlnost a čistotu před Bohem. Oddělenost i čistota se však musejí prolínat.

V Novém zákoně se o věřících mluví v několika případech jako o svatých, protože mají mimořádný vztah s Ježíšem, který je pověřuje svými úkoly. Pokud jsou věřící označeni jako svatí, tak to neznámá, že jsou bezhříšní a morálně bezúhonní. Tato charakteristika je však vede ke změně, takže chtějí žít čistým životem. V 1K 1,2 nazývá apoštol Pavel členy sboru v Korintu jako „povolané svaté“, i když nebyli dokonalí ani bezhříšní. Věřící jsou tedy vyzýváni, aby usilovali o svatost (posvěcení), bez níž nikdo neuvidí Pána (Žd 12,14). Bůh přijímá každého věřícího díky Kristově oběti jako ospravedlněného. Chce nás však také svojí mocí proměňovat, abychom stále více odráželi obraz Toho, který nám daroval věčný život. Růst v posvěcení je tedy celoživotním procesem.

Aplikace

Existuje určité napětí – jsme svatí, ale zároveň máme usilovat o svatost. Máme se tedy ze všech sil snažit růst v posvěcení, aby nás Bůh přijal? Nebo jsme přijati a ospravedlněni na základě oběti Ježíše a z vděčnosti rosteme v posvěcení a stále více odrážíme Kristův charakter? Proč je důležité mít v této problematice jasno?

Zprostředkovatel posvěcení

¹⁶Chci říci: Žijte z moci Božího Ducha, a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost.

¹⁷Touhy lidské přirozenosti směřují proti Duchu Božímu, a Boží Duch proti nim. Jde tu o naprostý protiklad, takže děláte to, co dělat nechcete. (Ga 5,16.17)

Osobní studium

Co říkají texty v 1K 6,11; Tt 3,5 a Žd 13,12 o posvěcení?

Naše posvěcení jde ruku v ruce s vírou (Žd 11,6) a děje se díky moci Ducha svatého (2Te 2,13; 1Pt 1,2). Apoštol Pavel napsal: „Dali jste se však obmýt, byli jste posvěceni, byli jste ospravedlněni ve jménu Pána Ježíše Krista a Duchem našeho Boha“ (1K 6,11). Ježíš v nás uskutečňuje celoživotní růst ve svatosti i dozrávání ovoce Ducha. Měníme se k jeho obrazu – „to vše mocí Ducha Páně“ (2K 3,18).

Co odhaluje apoštol Pavel v Ga 5,16.17?

V každém člověku se odehrává zápas. Napětí, kterému jsme všichni vystaveni, pramení z toho, že v nás přebývá hřích (Ř 7,20). Apoštol Pavel o tomto boji věděl, proto na konci života napsal: „Bratří, já nemám za to, že jsem již u cíle; jen to mohu říci: zapomínaje na to, co je za mnou, upřen k tomu, co je přede mnou, běžím k cíli, abych získal nebeskou cenu, jíž je Boží povolání v Kristu Ježíši“ (Fp 3,13.14).

Jak máme podle Žd 12,1.2 zápasit s hříchem?

V těchto verších zaznívá výzva, abychom upírali zrak „na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle“ (Žd 12,2). V našem životě víry se až příliš často zaměřujeme na sebe. Soustředíme se na naše vítězství a porážky – místo toho, abychom svůj pohled zaměřovali na Boha, který jediný nám může dát vítězství nad hříchem. Když nám Duch svatý pomáhá upírat pozornost na Ježíše, pak již nebudeme mít touhu hřešit a vzdáme se všeho, do čeho se tak lehce zamotáváme (Žd 12,1). Pokud se však zaměřujeme jen na naše hříchy a nedostatky, díváme se na sebe, a ne na Ježíše. Takový postoj nás velmi lehce přivede k porážce, protože zaměření na pády a selhání nás odradí a znechutí. Pokud však svůj pohled upřeme na Ježíše, přinese nám to povzbuzení a díky tomu budeme žít vítězný život.

Aplikace

Jak bys odpověděl někomu, kdo by se tě zeptal: Jak mohu dosáhnout vítězství nad hříchem, které je zaslíbeno v Bibli? Jak bys zdůvodnil svou odpověď?

Boží zákon je měřítkem svatosti

¹⁰Láska neudělá bližnímu nic zlého. Je tedy láska naplněním zákona. ¹¹Víte přece, co znamená tento čas: už nastala hodina, abyste procitli ze spánku; vždyť nyní je nám spása blíže, než byla tenkrát, když jsme uvěřili. (Ř 13,10.11)

Osobní studium

Bůh nás povolává, abychom žili podle jeho zákona. Někteří lidé kladou otázku, na co je vlastně dodržování zákona, když nás zákon nemůže spasit. Odpověď souvisí se svatostí.

Jakými vlastnostmi v Ř 7,12 a 1Tm 1,8 popisuje apoštol Pavel zákon? Jakým způsobem Boží zákon odráží Boží charakter?

Zákon je svatý, spravedlivý a dobrý (Ř 7,12). Tyto charakteristiky můžeme v plnosti připsat jen Bohu. Zákon je proto vyjádřením Božího charakteru.

Žít život naplněný Duchem svatým znamená žít podle Božího zákona. Zákon je neměnným měřítkem jeho svatosti. Zásady a normy, které zákon ustanovuje, se nemění. Ježíš potvrdil, že zákon není zrušený (Mt 5,17–19). Žít podle zákona není zákonictvím – pokud není naší motivací zajistit si skrze dodržování zákona naše spasení. Život podle zákona vyjadřuje naši věrnost. Zákon nás nemůže spasit. Není to cesta k záchraně. Je však možné říci, že zákon je cestou spasených. Obrazně bychom mohli říci, že zákon je obuví, v níž naše láska může chodit a projevit se. To je také důvodem, proč Ježíš říká: „Protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých“ (Mt 24,12). Pokud si neuvědomujeme podstatu a význam zákona, vytrácí se z našeho života (kromě jiného) i láska.

Proč je podle Ř 13,10 a Mt 22,37–40 láska naplněním zákona?

Pokud je měřítkem a normou svatosti Boží zákon, tak srdcem svatosti je láska. Láska je odpovědí na Boží spasení a projevuje se věrností. Nemůžeme se stát dobrými následovníky Ježíše, pokud nebudeme s láskou a svědomitě žít podle zákona. I když je možné zachovávat literu zákona bez lásky, není možné projevit skutečnou lásku bez zachování zákona. Skutečná láska musí být věrná. Láska neodstraňuje zákon, láska zákon naplňuje.

Aplikace

Proč je zákon vyjádřením Boží lásky k nám? Jak spolu souvisí láska a poslušnost?

Usilujme o svatost

²²Odložte dřívější způsob života, staré lidství, které hyne klamnými vášněmi, ²³obnovte se duchovním smýšlením, ²⁴oblečte nové lidství, stvořené k Božímu obrazu ve spravedlnosti a svatosti pravdy. (Ef 4,22–24)

Osobní studium

Co říkají texty v Ž 15,1.2; Ef 4,22–24 a 2Tm 2,21 o svatosti?

Svatost je předpokladem k tomu, abychom se mohli těšit ze společenství s Bohem. Je zároveň základem toho, abychom mohli být pro Boha použitelní. Existuje jedna lidová moudrost, která tuto problematiku pěkně vystihuje: „Zasej čin, sklidiš zvyk, zasej zvyk, sklidiš charakter.“ K tomu je možné dodat, že charakter určuje náš osud.

To jediné, co si s sebou vezmeme do nebe, bude náš charakter.

Při rozvíjení a budování nového charakteru nemůže jít o „samoposvěcení“ vlastním úsilím. Formování nových návyků je způsob, kterým nás Duch vede ke svatosti. Naše zvyky a hodnoty sehrávají v našem křesťanském životě důležitou úlohu. Vedou nás k rozvíjení biblických ctností, jakými jsou láska, radost, pokoj, shovívavost, laskavost, dobrota, věrnost, mírnost a sebeovládání.

Když Duch svatý naplní naše srdce, zákonitě se pak začneme podílet na službě pro Boha. Často však zapomínáme, že je to právě Bůh, kdo nás posvěcuje a kdo v nás dokončí dobré dílo, které v nás započal (Fp 1,6). Někdy jsme příliš zaneprázdnění různými náboženskými aktivitami, takže se zapomínáme těšit ze společenství s Bohem, které můžeme prožívat v modlitbě. Když nemáme čas na modlitbu, tak potom vlastně nemáme čas ani na to, abychom byli křesťany.

Může se také stát, že nás vlastní poznání a úspěchy učiní natolik soběstačnými a sebevědomými, že začneme naše schopnosti a dary považovat za samozřejmost a zapomeneme, že bez Krista a Ducha svého nemůžeme uskutečnit nic, co má skutečnou hodnotu.

Někteří lidé zaměňují svatost za aktivizmus. Někdy si lidé myslí, že pro Pána udělali velké dílo – a přitom ho vlastně vůbec nenásledovali. V Mt 7,22.23 je však zaznamenán přísný Kristův výrok: „Mnozí mi řeknou v onen den: ‚Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevymítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů?‘ A tehdy já prohlásím: ‚Nikdy jsem vás neznal; jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravosti.‘“ Tento postoj se radikálně liší od toho, když nás k něčemu povolává Bůh. Pokud si nejprve nenajdeme čas na ztišení, abychom mohli slyšet Boží hlas, pak jsme vystaveni nebezpečí, že budeme dělat to, co chceme – ve vlastní síle. Na takovém jednání však nemusí spočinout Boží požehnání, nepřinese nám skutečný pokoj a nenaplní nás Boží mocí.

Aplikace

Každý náš čin by měl vyvěrat z Božího povolání. Největší potřebou v našem osobním posvěcení je dostatek času, který prožijeme s Bohem při naslouchání jeho hlasu, při přijímání nové síly z jeho slova a při vedení Duchem svatým. To vše dá našim činům skutečnou věrohodnost a přesvědčivou moc. Jak to funguje ve tvém životě víry?

Podněty k zamyšlení

Jak můžeme porozumět Boží svatosti, když máme hříšnou přirozenost, zatímco Boží přirozenost je dokonale svatá? Boha jeho svatost charakterizuje jako jedinečného a odděleného od světa hříchu a smrti, který je naší každodenní lidskou zkušeností. A právě v tom spočívá úžasný zázrak: Bůh nám nabízí podíl na své svatosti. Právě proto nám nabízí vztah, který je založen na smlouvě. „Mluv k celé pospolitosti Izraelců a řekni jim: Buďte svatí, neboť já Hospodin, váš Bůh, jsem svatý“ (Lv 19,2). V Listu Židům je zaznamenáno: „Hle, přicházejí dny, praví Hospodin, kdy s domem izraelským i s domem judským uzavřu smlouvu novou ... A toto je smlouva, kterou uzavřu s domem izraelským po oněch dnech, praví Hospodin: Dám své zákony do jejich mysli a napíšu jim je na srdce. Budu jim Bohem a oni budou mým lidem“ (Žd 8,8.10). V těchto textech je zdůrazněno spojení mezi svatostí, smlouvou a zákonem. Nemůžeme být svatí, pokud nebudeme žít podle Božího zákona. A podle Božího zákona můžeme žít jen tehdy, pokud nám ho Duch svatý napíše do našich srdcí a myslí. Máme velkou přednost, že můžeme mít „podíl na jeho svatosti“ (Žd 12,10; ČSP). Tato účast se projevuje laskavou poslušností a životem podle Božího zákona.

K tématu si můžete přečíst kapitolu „Jako kvas“ z knihy Perly moudrosti.

Otázky k rozhovoru

1. *Vraťte se společně k otázce, která byla uvedena v části na úterý. Co to znamená „zvítězit nad hříchem“?*
2. *Jak se projevuje, že máme Boží zákon zapsaný v našich srdcích a myslích? V čem se to odlišuje od toho, když je zákon napsán jen na kamenných deskách?*
3. *Jak vnímáte Boží svatost? Jak si ji představujete? Co nám o Boží svatosti zjevil Kristus?*
4. *Jak se můžeme stát svatými?*
5. *V části na středu byla uvedena tato myšlenka: „Zákon nás nemůže spasit. Není to cesta k záchraně. Je však možné říci, že zákon je cestou spasených.“ Jak nám toto vyjádření pomáhá pochopit úlohu zákona v procesu posvěcení křesťanů, který způsobuje Duch svatý?*

Duch svatý a ovoce Ducha

Texty na tento týden

J 15,4.5; Ř 5,1.7.8; 2Pt 3,9; Ef 5,9.10; 1K 1,9; Mt 5,5; Př 16,32

Základní verš

„Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tičnost a sebeovládání. Proti tomu se zákon neobrací.“ (Ga 5,22.23)

Ovoce Ducha tvoří jádro křesťanského života. I když apoštol Pavel připomíná devět různých charakteristik tohoto ovoce, jde ve své podstatě o jediné ovoce, které bychom měli vnímat jako celek. Ovoce Ducha nám nemá připomínat, co vše by měl člověk dělat pro Boha. Spíše nás upozorňuje na to, jak máme pro Boha žít. Ovoce Ducha vypovídá o charakteru člověka. Všechny ctnosti, které jsou vyjmenovány v Ga 5,22.23, jsou obsaženy v Ježíši Kristu. A proto ovoce Ducha vlastně potvrzuje, že v nás žije Kristus. Možné to však je jen v moci Ducha svatého.

Ovoce Ducha není něčím, co můžeme „vyprodukovat“ vlastním lidským úsilím. Samozřejmě, některých ctností můžeme částečně dosáhnout pomocí silné vůle. To je však úplně něco jiného, než když v nás dělá své dílo Duch svatý. To, čeho jsme schopni dosáhnout sami, je stejné, jako bychom porovnávali plastové ovoce s tím skutečným. Plastové ovoce je umělé, nepřírozené, vytvořené člověkem. Z dálky se mohou zdát tyto plody podobné, jejich podstata a chuť jsou ovšem nesrovnatelné. Skutečné ovoce Ducha není „vyrobené“. Roste ze vztahu. Když nás Duch svatý přivádí ke Kristu prostřednictvím Božího slova, Ježíšovy vlastnosti se začínají projevovat v našich životech.

Neste ovoce

4Zůstaňte ve mně, a já ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li při kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. 5Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. (J 15,4.5)

Osobní studium

Proč podle J 15,1–11 může ovoce Ducha pocházet jen z živého vztahu s Ježíšem – vinným kmenem? Kolikrát se v těchto verších mluví o „zůstávání“? Jak můžeme „zůstávat“ v Kristu? Proč je to tak důležité?

Základem pro to, aby křesťan mohl přinášet ovoce Ducha, je zůstávat v Kristu. Bez něj nejsme schopni přinášet skutečně duchovní ovoce. Ovoce Ducha nedostáváme odněkud zvenčí, je výsledkem Kristova působení v nás. V J 15,1–11 Ježíš zdůrazňuje učedníkům, že nesení ovoce je výsledkem toho, že budou zůstávat v Kristu, který je pravým vinným kmenem. Jen pokud budeme jako větve napojeni na kmen, můžeme nést ovoce. Růst a přinášení ovoce je Božím dílem v nás, které činí prostřednictvím Ježíše Krista.

V tomto procesu má křesťan jedinou důležitou odpovědnost – žít s Kristem. Pokud je Kristus součástí našich myšlenek, projeví se to i v našich činech. Ježíš pak bude žít v nás. Budeme odrážet Kristův charakter a tím se bude v našich životech „opakovat“ Ježíšův život.

Ovoce ducha ukazuje na Ježíšův charakter, kterému v Kristových následovnicích dává vzrůst Duch svatý. Když v nás přebývá Kristus, pak se naplňuje výzva apoštola Pavla: „Žijte z moci Božího Ducha, a nepodlehnete tomu, k čemu vás táhne vaše přirozenost“ (Ga 5,16).

Je to vlastně shrnutí toho, co řekl Ježíš: „Tak každý dobrý strom dává dobré ovoce, ale špatný strom dává špatné ovoce. Dobrý strom nemůže nést špatné ovoce a špatný strom nemůže nést dobré ovoce“ (Mt 7,17.18). Dobré ovoce je přirozeným výsledkem toho, že díky Duchu svatému můžeme prožívat společenství s Ježíšem. Pokud nasloucháme nabádání Ducha svatého v našich srdcích, pak se v našich životech projeví ovoce Ducha. Náš charakter se bude proměňovat a bude odrážet charakter Ježíše Krista ve všem, o čem uvažujeme, o čem mluvíme a co děláme. Duch svatý nám dá sílu žít vítězně a rozvíjet ctnosti, které jsou charakteristické pro Boží děti.

Aplikace

V 2Tm 3,5 apoštol Pavel popisuje lidi, kteří se „budou tvářit jako zbožní, ale svým jednáním to budou popírat“. Jaký je rozdíl mezi „nábožností“ a životem, který je naplněn Duchem svatým? Podle čeho je možné poznat, jaký život žiješ?

Ovoce lásky

⁷Sotva kdo je hotov podstoupit smrt za spravedlivého člověka, i když za takového by se snad někdo odvážil nasadit život. ⁸Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní. (Ř 5,7.8)

Osobní studium

Proč je podle Ga 5,22 a 1K 13 láska prvním a nejdůležitějším projevem ovoce Ducha? Jak láska ovlivňuje všechny ostatní aspekty tohoto ovoce?

Láska zasluženě vede a završuje různé charakteristiky duchovního ovoce a je jeho neoddělitelnou součástí. V určitém smyslu můžeme ovoce Ducha vnímat jako projevy lásky. Protože Bůh je láska (1J 4,8), tak největší křesťanskou ctností je láska (1K 13,13). Boží láska je podstatou a zdrojem všeho dobra, je rozlita v našich srdcích prostřednictvím Ducha svatého (Ř 5,5) a je důkazem toho, že jsme Božími dětmi.

Tato láska je mnohem víc než jen lidský projev. Nemůžeme ji „vyprodukovat“ naším vlastním úsilím. Přichází jako výsledek našeho přebývání v Kristu a Kristova přebývání v nás. Tato láska je ušlechtilá a nezasloužená. Má moc měnit člověka. Je něžná a zároveň mocná. Boží láska vede hříšníka k pokání. Probouzí v něm touhu po něčem lepším. Boží láska má moc sjednocovat – dokonce i bývalé nepřátele (L 6,27.28; Ř 5,8). Podle naší vzájemné lásky může celý svět poznat, že křesťané jsou skutečnými následovníky Krista (J 13,35). Láska jako ovoce Ducha vede křesťany k tomu, aby chápali a rozuměli lidem okolo sebe.

Je zajímavé, že ten nejdokonalejší popis lásky v 1K 13 se nachází mezi kapitolami 12 a 14. Obě tyto kapitoly se zabývají duchovními dary. Kapitola 13 však mluví o lásce – o ovoci Ducha. Ani ty nejmimoriádnější dary nejsou bez lásky ničím. Duchovní dary nemají bez ovoce Ducha žádnou moc a nepřinášejí požehnání, které bylo Božím záměrem. Láska je tmelem, který spojuje všechno ovoce Ducha do jednoho celku a dává hodnověrnost tomu, co děláme.

Aplikace

Ve kterých oblastech tvého života chybí láska? Pros Ducha svatého, aby tě naplnil láskou vůči všem lidem, s nimiž jsi každodenně v kontaktu. Pomatuj na to, že Bůh nám prokazuje lásku prostřednictvím jiných lidí. Jak můžeš projevit lásku druhým lidem ty? Jak ovlivňuje láska ostatní ctnosti, které jsou vyjmenovány jako ovoce Ducha?

Radost, pokoj a trpělivost

***Když jsme tedy ospravedlněni z víry, máme pokoj s Bohem skrze našeho Pána Ježíše Krista. (Ř 5,1)
Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. (2Pt 3,9)***

Osobní studium

Apoštol Pavel v Listu Římanům píše: „Vždyť království Boží není v tom, co jíte a pijete, nýbrž ve spravedlnosti, pokoji a radosti z Ducha svatého“ (Ř 14,17). Radost je reakcí lásky na Boží požehnání, milosrdenství a odpuštění.

Lidská radost se často zaměřuje na pozemské skutečnosti a ovlivňují ji okolnosti, s nimiž se setkáváme. Avšak radost, která je ovocem Ducha svatého, se zaměřuje na Boha a jeho dílo v nás. Není ovlivněna vnějšími okolnostmi. Jako lidé, kteří patří Bohu, bychom měli být naplněni radostí. To samozřejmě neznamená, že se máme celé dny usmívat od ucha k uchu – a to i navzdory tomu, že přátelský úsměv může vyjádřit víc než tisíc slov. Naše důvěra v Boha nám však přináší nespočetné množství důvodů pro nevyslovitelnou radost nad tím, co Bůh pro nás udělal a co v nás činí. Duchovní radost je výsledkem živé a aktivní víry.

Jak podle J 14,27 a Ř 14,17 souvisí pokoj s dílem Ducha svatého?

Pokoj přichází jako důsledek ospravedlnění prostřednictvím víry v Ježíše Krista (Ř 5,1). Pokud v našem vztahu s Bohem panuje pokoj, pak nás Duch svatý povede k tomu, abychom měli pokojem naplněny vztahy i s lidmi. Pokud v životě hledáme Boží vůli, pak nás Bůh provází a dává nám pokoj (Fp 4,9). Pokud nás vede Duch svatý, pak nebudeme nesnášenliví, hádaví a pomstychtiví. Budeme chtít s každým vycházet pokojně (Ř 12,18).

Jak trpělivost podle 2Pt 3,9 odráží Boží charakter?

Když je někdo trpělivý, tak je ochotný snášet lidi i okolnosti, s nimiž je konfrontován – a to i tehdy, když ne vše probíhá hladce a bez problémů. Ani ve zkouškách však nejsme sami. Bůh nás povzbuzuje a posilňuje svým Duchem a vede nás k trpělivosti. A právě trpělivost je charakteristickým znamením věřících, kteří žijí v době konce (Zj 14,12). Trpěliví mohou být jen ti, kteří se zaměřují na cíle, jež mají z pohledu věčnosti skutečnou hodnotu.

Aplikace

Radost, pokoj a trpělivost. Jak se toto ovoce Ducha svatého projevuje ve tvém životě? Která z těchto tří oblastí se ve tvém životě odráží nejvýrazněji? A kterou se potřebuješ pod vedením Ducha svatého naučit prožívat více?

Laskavost, dobrota a věrnost

⁹Žijte proto jako děti světla – ovocem světla je vždy dobrota, spravedlnost a pravda; ¹⁰zkoumejte, co se líbí Pánu. (Ef 5,9.10)

Věrný je Bůh, který vás povolal do společenství se svým Synem, naším Pánem Ježíšem Kristem. (1K 1,9)

Osobní studium

Proč má podle 1K 13,4 skutečná laskavost tak pozitivní vliv na druhé?

Slovo laskavost v Bibli často vyjadřuje Boží zacházení s jeho lidem. Popisuje však také, jak bychom se měli my chovat k lidem, když selhávají a padají. Vždyť i Bůh se k nám sklání navzdory našim chybám a nedostatkům a chová se k nám jako milující otec ke svým dětem (Oz 11,1–4). A naopak, pravděpodobně nic nezpochybní naše křesťanské svědectví a naši službu tak jako nelaskavost. A přitom projevit lásku nás nic nestojí a může nám to otevřít cestu k srdcím druhých lidí. A přestože musí být náš postoj k hříchu zásadně odmítavý, nesmíme se stát nelaskavými, i když se lidé v naší blízkosti dopustí jakýchkoliv chyb. Laskavé napomenutí je pravděpodobně největším znamením ušlechtilosti charakteru člověka.

S jakými charakteristikami se podle Ef 5,9 spojuje dobrota? Proč tomu tak je?

Dobrota je láska, která koná. Dobrota, která je ovocem Ducha svatého, v sobě zahrnuje dobré skutky a činy. Projevuje se vůči druhým praktickými činy lásky. Pokud v nás přebývá Duch svatý, pak od nás bude k druhým lidem neustále proudit pozitivní moc Boží dobroty.

Proč je podle Ga 5,22 v našem křesťanském životě důležité, abychom byli důvěryhodní a věrní?

U věrnosti, která je ovocem Ducha svatého, jde především o důvěryhodnost našeho charakteru a o jednání, které probíhá pod vedením Ducha svatého. Věrnost je v tomto kontextu také důvěryhodnost a spolehlivost. Ti, kteří jsou věrní, dělají to, co slíbili. Věrnost je charakteristickým znakem Ježíše Krista, o němž je řečeno, že je „věrným svědkem“ (Zj 1,5). Také Bůh Otec je věrný, protože plní svá zaslíbení (1K 1,9; 10,13; 1Te 5,24; 2Te 3,3). Naše věrnost zrcadlí v našich životech Boží charakter. „Nezáleží na tom, jak velkých výsledků dosáhneme. Pro Boha jsou důležité pohnutky našeho jednání. Bůh oceňuje dobrotu a věrnost víc než výsledky, jichž jsme dosáhli.“ (2T 510.511)

Aplikace

Proč jsou laskavost, dobrota a věrnost tak důležité? Jak se projevují ve tvém životě? Jak se projevují v životě tvého sboru?

Tichost a sebeovládání

Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví. (Mt 5,5)

Lepší je shovívavý než bohatýr, a kdo ovládá sebe, je nad dobyvatele města. (Př 16,32)

Osobní studium

Proč je tichost či mírnost podle Ga 5,23 a Mt 5,5 tak důležitou křesťanskou charakteristikou? Jak by se mírnost měla projevat u těch, kteří jsou v církvi i sborech ve vedoucím postavení?

Tichost či mírnost neznamená slabost. Nejde ani o strach říci svůj názor nebo neschopnost vést lidi. Mojžíš byl označen za nejpokornějšího člověka na zemi (Nu 12,3) – a přesto byl mocným vůdcem Božího lidu. Pokorní lidé nejsou divocí, hašteřiví nebo sobecky agresivní. Pokoru charakterizuje duch laskavé služby. Mírnost může být vnějším vyjádřením vnitřního postoje víry a důvěry v Boží moc, která v nás působí. Nezřídká se stává, že hluční, popudliví a arogantní lidé svým chováním jen zakrývají svou nejistotu a strach.

Co znamená podle Ga 5,3 a Př 16,32 sebeovládání?

Poslední charakteristikou ovoce Ducha je sebeovládání. Je to velmi důležitá oblast. Vždyť kdo z nás nezápasí v některé oblasti života s neschopností ovládnout se? Dříve než někdo může vládnout městu, tak by měl ovládat sám sebe. Opravdová strídmost a sebeovládání nesouvisí jen s jídlem a pitím, ale s každou oblastí života.

Všechny zmíněné charakteristiky jsou součástí ovoce Ducha svatého. Když Bible popisuje Boží jednání v našich životech, tak etické aspekty svatosti jsou důležitější než duchovní dary. Nejvíce v životě každého věřícího záleží na tom, jak se bude podobat Kristu. Ovoce Ducha je znakem, který odlišuje věřícího člověka od ostatních lidí. A to je důvod, proč ovoce Ducha vytváří viditelnou jednotu celé církve.

Aplikace

Přemýšlej o těch oblastech tvého života, ve kterých se potřebuješ více ovládat. Možná jsi schopný ovládat se v jedné oblasti, ale v jiné často padáš. Proč je důležité umět se s Boží pomocí ovládat?

Podněty k zamyšlení

„V dnešní době bychom mohli parafrázovat text v Ga 5,22.23 například tímto způsobem: Ovoce Ducha je laskavá a milující povaha, pozitivní přístup k životu, klidná mysl a mírné vystupování, trpělivost, která překonává problematické okolnosti, soucitné pochopení a ohleduplná pomoc, velkorysé posuzování a shovívavost, oddanost a spolehlivost za všech okolností, pokora, která zapomíná na sebe a raduje se z druhých, postoj sebeovládání. Takový charakter je ovocem Ducha. Vše spočívá ve slovu ‚ovoce‘. Nemůžeme ho dosáhnout úsilím, ale přebýváním, nemusíme žít s obavami, ale v důvěře, nejde o skutky, ale o víru.“ (Chadwick S., *The Holy Spirit*, kap. 30)

„Pokud máš v srdci lásku k pravdě, budeš mluvit o pravdě. Budeš vyprávět o naději, kterou máš v Ježíši. Pokud máš ve svém srdci lásku, potom se budeš snažit povzbuzovat svého bratra ve víře. Pokud někdo řekne nějaké slovo, které poškozuje tvého bratra či přítele, nerozváděj a nepodporuj tyto zhoubné řeči. To je dílo nepřítel. Tomu, kdo to říká, vlídně připomeň, že Boží slovo takové jednání odsuzuje.“ (Ellen G. Whiteová, *We Shall Receive Power*, 76)

Otázky k rozhovoru

- 1. Uvažujte společně nad aplikační otázkou, která byla položena ve čtvrték a týkala se sebeovládání. Proč je tak důležité vítězství nad hříchem, když jsme spaseni jen milostí? Není snad evangelium dobrou zprávou o odpuštění hříchů? Uvažujte v této souvislosti o charakteru Jidáše. Jaký vliv na něj měla jeho chamtivost? Co se můžeme z Jidášova příběhu naučit v souvislosti s potřebou vítězit nad pokušením? „Hýčkáni jediné hříšné touhy může nakonec potlačit a zničit moc evangelia.“ (5T 53) Jak nám tento citát pomáhá osvětlit tuto problematiku?**
- 2. Proč je ovoce Ducha důležitější než duchovní dary?**
- 3. Přečtěte si nahlas 1K 13 a uvažujte o významu této biblické části. Proč apoštol Pavel tak zdůrazňuje potřebu lásky? Jak se můžeme naučit prokazovat lásku, o níž Pavel hovoří? Proč je tak důležité umírat sám sobě a zůstat v Kristu? Jak to souvisí s láskou k těm, kteří nám nejsou sympatičtí?**

Duch svatý a duchovní dary

Texty na tento týden

1K 12,4–7.11; 1K 14,1; Ef 4,4–7.11–13; 1J 4,1–3

Základní verš

„Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; rozdílné služby, ale tentýž Pán; a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech.“ (1K 12,4–6)

Jeden muž odjížděl na velmi dlouhou obchodní cestu a pověřil svého syna tím, aby spravoval jeho firmu. Dal mu i přesné instrukce a úkoly, co je potřeba udělat. Syn však později zjistil, že mu otec neposkytl nástroje na to, aby mohl zadané úkoly splnit. Rozčarovaný a znechucený nedokázal svěřené úkoly uskutečnit.

Když Ježíš odcházel do nebe, dal učedníkům úkol: kázat evangelium celému světu. Ježíš však nenechal své učedníky bez nástrojů. Nedal jim jen pověření, ale také sílu Ducha svatého. V Kristově jménu a v síle Ducha svatého jsme povoláni tento úkol splnit. Apoštol Pavel píše: „Stále za vás Bohu děkuji pro milost Boží, která vám byla dána v Kristu Ježíši; on vás obohatil ve všem, v každém slovu i v každém poznání. Neboť svědectví o Kristu bylo mezi vámi potvrzeno, takže nejste pozadu v žádném daru milosti a čekáte, až se zjeví náš Pán Ježíš Kristus“ (1K 1,1–7). Duchovní dary dostáváme prostřednictvím Ducha svatého, abychom budovali Kristovo tělo a dosáhli plnosti v Kristu (1K 14,12; Ef 4,12.13).

Tento týden se budeme zabývat tím, co říká Bible o Duchu svatém jako o svrchovaném Dárci Božích pozoruhodných darů. Budeme se také věnovat rozdílu mezi ovocem a dary Ducha svatého.

Ovoce a dary Ducha svatého

⁴Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; ⁵rozdílné služby, ale tentýž Pán; ⁶a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech. ⁷Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu. ... ¹¹To všechno působí jeden a týž Duch, který uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce. (1K 12,4–7.11)

Osobní studium

Ovoce i dary pocházejí od Ducha svatého, ale liší se. Od nikoho se nevyžaduje, aby projevoval určitý dar Ducha svatého, ale každý z nás musí nést ovoce Ducha. Duchovní dary nemusí být důkazem duchovnosti, avšak skutečné ovoce Ducha svatého svědčí o duchovnosti člověka – tedy o jeho hlubokém vztahu s Bohem. Ovoce Ducha je jen jedno (přestože v sobě zahrnuje různé aspekty) a má ho přinášet každý Kristův následovník. Duchovních darů je velké množství, mají různé významy a věřící mají rozličná obdarování.

Co je podstatou slov apoštola Pavla v 1K 12,4–7.11?

V životě každého věřícího by měly být viditelné všechny aspekty ovoce Ducha svatého. S duchovními dary to je však jinak. Ne každý věřící má stejný dar, také nemá všechny dary. Neexistuje žádný příklad ani výzva, aby všichni měli nějaký konkrétní dar – například dar mluvení jazyky. Bůh ve své svrchovanosti uděluje věřícím různé dary – podle své vůle (1K 12,11). Dary Ducha svatého dostáváme, abychom mohli sloužit druhým a budovat Kristovo tělo – církev. Tyto dary nedostáváme pro vlastní potěšení či zvýšení své důležitosti. Bůh nám je dává, abychom se mohli podílet na šíření evangelia.

Pokud člověk nenese ovoce Ducha svatého, pak jsou pro něj jakékoliv duchovní dary bezcenné. Je důležité si povšimnout, že v kontextu duchovních darů se v Písmu často mluví o lásce. Hned po 1K 12 následuje nádherný popis lásky ve 13. kapitole. Po Ef 4,11–13 následují verše 15 a 16, které zmiňují lásku jako klíčovou součást budování církve. I verše, které následují po zmínce o duchovních darech v Ř 12,3–8, mluví o lásce (Ř 12,9.10).

Propojení mezi duchovními dary a láskou souvisí s tím, že duchovní dary jsou vlastně dary milost – tedy dary lásky. Věřící je dostávají jako dar lásky a jejich cílem je pomáhat laskavému Bohu získávat další lidi pro Boží království. Tím, že lidi milujeme, zjevujeme jim Boží lásku. Milující a vševedoucí Bůh nám dává prostředky, abychom mohli završit úkol, kterým svůj lid pověřil. Pravděpodobně z tohoto důvodu je láska považována za největší ze všech darů (1K 13,13).

Aplikace

Proč má mít láska tak významné postavení ve všem, co jako křesťané děláme? Jak může láska „posílit“ naše svědectví?

Bůh je dárce duchovních darů

⁴Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; ⁵jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, ⁶jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech. ⁷Každému z nás byla dána milost podle míry Kristova obdarování. (Ef 4,4–7)

Osobní studium

O tom, které duchovní dary obdržíme, nerozhodujeme my sami. Řecké slovo, které překládáme jako dary Ducha, zní „charismata“ – tedy dary milosti, které rozděljuje a uděluje sám Bůh. Nemůžeme si je zasloužit svým postavením, svojí důležitostí či reputací, vzděláním ani duchovním výkonem. Jsou to dary, které dostáváme zdarma, z lásky, abychom mohli splnit úkol, jímž nás Bůh pověřil.

Duch svatý nám uděluje duchovní dary. Apoštol Pavel však v Ef 4,7 spojuje udělování duchovních darů i s Kristem. Jak se Ježíš podílí na udělování duchovních darů?

Apoštol Pavel připomíná, že obdržení duchovních darů nám zaručila jeho milost. Je to však Duch svatý, který uděluje věřícím dary. Ty, kteří přijali Ježíše jako svého Spasitele a věří v něj, vyzbrojuje Duch svatý duchovními dary „jak sám chce“ (1K 12,11). Udělování darů Ducha je Božím svrchovaným rozhodnutím.

Přirozené či vrozené schopnosti nejsou automaticky duchovními dary. Duchovní dary není možné ztotožnit s přirozenými schopnostmi, které člověk může rozvíjet pomocí vzdělávání a učení. Tyto schopnosti má i mnoho lidí, kteří v Krista nevěří. A přestože „každý dobrý dar a každé dokonalé obdarování“ pochází v konečném důsledku od Boha (Jk 1,17), tak Duch svatý dává věřícím mimořádné dary, aby mohli být požehnáním pro jiné křesťany, pro ty, kteří v Boha nevěří, ale také při budování církve. Bůh samozřejmě může k tomuto cíli použít i přirozené schopnosti lidí. Avšak vždy musí člověk vyznat, že taková přirozená schopnost v konečném důsledku pochází od Boha, a pak v modlitbě pokorně odevzdat své schopnosti do služby Bohu.

Co říká čtenářům apoštol Pavel v 1K 12,14–31 o udělování darů? Proč je tento pohled důležitý pro pochopení toho, jak duchovní dary v církvi fungují?

Duch svatý rozděljuje duchovní dary podle své vůle. Protože nás miluje a ví nejlépe, jak můžeme co nejučinněji sloužit, nepotřebujeme druhým jejich dary závidět. Taková závist by byla projevem nevďěčnosti vůči Bohu a zpochybňováním jeho moudrosti při rozdělování darů.

Aplikace

Jaké duchovní dary dal Bůh členům vašeho sboru? Co se můžeš naučit ze skutečnosti, že různí lidé mají různé duchovní dary?

Účel duchovních darů

¹¹A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, ¹²aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, ¹³až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. (Ef 4,11–13)

Osobní studium

K jakému účelu nám podle Ř 12,3–8 a Ef 4,8–12 dává Bůh duchovní dary?

Je jasné, že jsme duchovní dary dostali, abychom mohli sloužit. Nedostáváme je však pro naše posvěcení. Nejde ani o nějaké zázračné triky, které mají uspokojit naši zvědavost. Nedostáváme je ani jako prostředky pro zahnání nudy. Někdy si lidé myslí, že duchovní dary mají naplňovat naše duchovní potřeby nebo nás mají posilnit v naší cestě s Bohem. Výsledkem takového vnímání duchovních darů je však zaměření člověka na sebe sama – místo toho, aby byl zaměřen na Boha. Takový postoj staví do středu našich životů nás samé a vytlačuje odsud Krista. Pokud se budeme zaměřovat na to, abychom vnímali Boha jako Toho, kdo dává duchovní dary podle své vůle, pak zjistíme, že Bůh nám dává své dary, abychom naplnili jeho cíle: budování církve a její jednoty (Ef 4,12–16). Dary Ducha svatého dostáváme, abychom mohli naplňovat pověření, které nám Bůh dal – jako jednotlivcům, sborům i církvi jako celku. Konečným cílem duchovních darů je oslava Boha (1Pt 4,10.11).

Duchovní dary mají tedy sloužit pro povzbuzení druhých (1Pt 4,10; 1K 14,12.26). Dostáváme je, aby z nich měla užitek celá církev. Je smutné, když jsou Boží dary, které mají podporovat a budovat jednotu církve, zneužívány k tomu, aby byl vyvýšen nějaký jednotlivec. Pokud se to děje, pak konkrétní lidé v církvi získávají neoprávněný obdiv a postavení. To pak vede k nejednotě, tříštění a rozkolům.

Příliš často také vnímáme duchovní dary jen jako schopnosti, které dostáváme. Přestože jsou naše schopnosti součástí duchovních darů, je třeba si uvědomit, že při udělování duchovních darů nám Duch svatý svěřuje i konkrétní službu, která s darem souvisí (1Pt 4,10). Je možné proto konstatovat, že duchovní dary jsou určité schopnosti, které jsme obdrželi od Boha nadpřirozeným způsobem prostřednictvím Ducha svatého. Tyto dary používá věřící k tomu, aby dělal konkrétní službu, která pomáhá budovat a zvelebovat církev. Proto je také potřebné, aby různí lidé dostávali různé dary.

Aplikace

Přemýšlej o tom, proč je základním účelem duchovních darů jednotu církve. Jak se mohou věřící s různými dary zaměřit na budování jednoty církve? Co se musí stát, aby rozdílné dary v církvi vedly k požehnání a nestaly se příčinou nejednoty a rozdělení?

Duchovní dary – tehdy a nyní

Držte se lásky a usilujte o duchovní dary, nejvíce o dar prorocké řeči. (1K 14,1)

Osobní studium

Které z duchovní darů zaznamenaných v 1K 14,1; 12,7–11; Ř 12,3–8 a Ef 4,11.12 obdrželi věřící na začátku křesťanské církve? Proč jsou nám tyto dary k dispozici i dnes?

Někteří křesťané jsou přesvědčeni, že duchovní dary, které jsou zmiňovány v Novém zákoně, jsou omezeny jen na období Ježíšova působení a života apoštolů. Tvrdí, že tyto mimořádné duchovní dary se v církvi nevyskytovaly po smrti prvních učedníků. Svůj názor zaštiťují textem v 1K 13,10, kde apoštol Pavel píše, že „až přijde plnost, tehdy to, co je částečné, bude překonáno“. Ano, nastane čas, kdy duchovní dary pomínou. Avšak stane se to až tehdy, když přijde dokonalost – a už nebudeme pozorovat duchovní skutečnosti jakoby v zrcadle, již nebudou tajemstvím, ale Ježíše uvidíme tváří v tvář při jeho druhém příchodu. V Bibli je zdůrazněno, že duchovní dary dostáváme, abychom budovali církev (1K 12,28). Pavel věřící vyzývá, aby horlivě usilovali o duchovní dary (1K 14,1). Jsou totiž důležité pro prosperitu a růst církve. Bůh tedy nezrušil některé duchovní dary. Naopak, duchovní dary bude dávat Duch svatý Ježíšovým následovníkům, dokud církev nenaplní své poslání a Kristus znovu nepřijde.

Boží dílo bude na konci dějin završeno takovou mocí, která přesáhne počátky křesťanské církve. Protože má církev poslání připravovat svět na druhý Kristův příchod, Bůh dá věřícím prostředky, aby mohli tento úkol splnit. Dary Ducha svatého však nikdy nebudou důležitější než Bible – Boží slovo. A nikdy ji nebudou nahrazovat. Duchovní dary jsou naplněním biblických zaslíbení, že věřící dostanou moc ke zvěstování Božího slova a sílu k budování Kristova těla a přípravě světa na druhý Kristův příchod.

Aplikace

V Ef 4,11–13 je napsáno: „A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti.“ Co tento text říká o současné potřebě duchovních darů v církvi?

Duch svatý a dar rozlišování

¹Milovaní, nevěřte každému vnuknutí, nýbrž zkoumejte duchy, zda jsou z Boha; neboť mnoho falešných proroků vyšlo do světa. ²Podle toho poznáte Ducha Božího: Každé vnuknutí, které vede k vyznání, že Ježíš Kristus přišel v těle, je z Boha; ³každé vnuknutí, které nevede k vyznání Ježíše, z Boha není. Naopak, je to duch antikristův, o němž jste slyšeli, že přijde, a který již nyní je na světě. (1J 4,1–3)

Osobní studium

Proč je podle 1K 12,10; 14,29 a 1J 4,1–3 tak důležitý duchovní dar rozlišování?

Přestože se v církvi nacházejí pravé duchovní dary, tak nás Bible upozorňuje, že je potřeba prověřovat a zkoušet, zda jsou všechny v souladu s Písmem a zda oslavují Ježíše jako Pána. Je důležité „rozlišování duchů“ (1K 12,10), protože ne vše, co se může prezentovat, že je od Boha, tak opravdu od Boha pochází. Bible nás důrazně varuje před démonskými mocnostmi, kterým jde jen o to, aby svedly věřící a církev. Ve světě existují různé napodobeniny a náhražky skutečných duchovních darů – falešná učení a prorocství, vymyšlená vidění, nepravé mluvení jazyky, okultní uzdravování, svádějící znamení či zázraky.

Jsou však i takoví křesťané, kteří sice souhlasí s tím, že duchovní dary jsou důležité i dnes, ale zdůrazňují jen některé duchovní dary a vybírají jen některá znamení a zázraky. Je zajímavé, že apoštol Pavel uvádí dar rozlišování hned po darech „působení mocných činů“ a „prorocství“ (1K 12,10).

Bůh dává církvi dar rozlišování duchů, aby mohla setrvat v pravdě a jednotě a aby mohla chránit své členy před falešnými proroky a před svodem falešných znamení a zázraků. Abychom uměli správně zhodnotit to, co se okolo nás odehrává, potřebujeme zralost, poznání a věnost Božímu slovu – a to jak v naší víře, tak ve slovech a činech. Základem každého rozlišování však musí být Boží slovo. Jen pokud vše podrobíme zkoušce Božím slovem, tak můžeme mít jistotu, že to, co posloucháme a vidíme, je opravdu od Boha, anebo od jiného zdroje.

„Ten, kdo činění zázraků považuje za zkoušku pravosti své víry, tak může zjistit, že i satan může skrze různé klamy také dělat zázraky, které se mohou jevit jako skutečné. ... Pečujme o to, abychom neztráceli vzácné příležitosti, kdy můžeme hledat Pána celým svým srdcem i celou svou duší. Pokud nepřijmeme pravdu a nezamilujeme si ji, můžeme se ocitnout mezi těmi, kteří v posledních dnech uvidí divy, které činí satan, a uvěří jim. Ukáže se mnoho nezvyklých úkazů a zázračných divů; měli bychom je však považovat za svody, které vytvořil otec lži. ... Lidé budou pod vlivem satanských mocností konat divy a zázraky.“ (2SM 52.53)

Aplikace

Ve kterých oblastech je důležité mít schopnost „rozlišovat duchy“? Jak se tento duchovní dar projevuje ve vašem sboru? A jak se může projevit „nedostatek“ tohoto daru?

Podněty k zamyšlení

Někdy je možné zaslechnout otázku: Proč už dnes nejsou stejné zázraky (například uzdravování), jaké se děly v biblických dobách? (1) I dnes takové zázraky probíhají. Existují lidé, kteří je viděli na vlastní oči. (2) Když čteme Písmo, můžeme získat pocit, že tyto zázraky byly na denním pořádku. Tento dojem však může být spojen s tím, že Duch svatý inspiroval biblické autory, aby zaznamenali události, které byly důležité pro vznik a budování rané církve. Tyto události velmi často zahrnovaly i zázraky. Je možné se však domnívat, že v mnoha případech se události odehrávaly podobně jako dnes – lidé byli vyučováni Božím slovu a potom odpovídali na volání Ducha svatého. „Kristus konal své dílo tak, že kázal Boží slovo a zázračnými uzdraveními zbavoval lidi utrpení. Byla jsem však poučena, že dnes nemůžeme pracovat tímto způsobem, protože satan bude používat svou moc ke konání zázraků. Boží služebníci dnes nemohou dělat dílo prostřednictvím zázraků, protože se budou dívat podvodná uzdravování, která se budou připisovat Bohu. Právě proto Bůh dal svému lidu způsob, jakým se má uskutečňovat dílo tělesného uzdravování, které je spojené s učením Písma. Měla by vzniknout sanatoria, ve kterých by se uskutečňovalo opravdové uzdravující misijní dílo. Ti, kteří se přijdou léčit do sanatorií, se dostanou do bezpečného prostředí.“ (2SM 54)

K tématu si můžete přečíst kapitoly „Bůh s námi“ a „Naše jediná jistota“ z knihy Velké drama věků.

Otázky k rozhovoru

1. *Jak byste vysvětlili rozdíl mezi ovocem a dary Ducha svatého?*
2. *Dary Ducha svatého dostáváme od milujícího a moudrého Boha. Jak vám toto poznání pomáhá vážit si a oceňovat různé dary, které se v církvi projevují?*
3. *Proč nejsou zázračná uzdravení a zázraky bezpečným vodítkem pro rozpoznávání pravdy? Čeho se potřebujeme držet, abychom uměli rozpoznat pravdu? Proč?*
4. *„Každému z vás říkám na základě milosti, která mi byla dána: Nesmýšlejte výš, než je komu určeno, ale smýšlejte o sobě stříživě, podle toho, jakou míru víry udělil každému Bůh“ (Ř 12,3). Jaké důležité napomenutí zaznívá v těchto slovech apoštola Pavla? Jakým způsobem bychom o sobě měli smýšlet? Proč?*

Duch svatý a církev

Texty na tento týden

Ko 3,12–14; 1K 12,12–14; J 8,31.32; Ef 4,4–6; Sk 2,44–47

Základní verš

„A usilovně hleďte zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje. Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech.“ (Ef 4,3–6)

Někdy můžeme mít tendenci domnívat se, že Duch svatý jedná v životech konkrétních věřících jen na osobní úrovni. Toto dílo v životě konkrétních lidí je však základem duchovního společenství. Duch svatý je v konečném důsledku zodpovědný za existenci Kristovy církve.

Neměli bychom podlehnout pokušení domnívat se, že církev existuje a roste díky našim evangelizačním aktivitám. Ano, Bůh si přeje, aby byl naplněn jeho plán pro církev, a spolupracuje s námi na tomto díle. Avšak skutečný smysl církve nespočívá v tom, co my děláme, a není výsledkem toho, jak efektivně dokážeme jednat a organizovat akce – i když i to je důležité. Důvodem existence církve je to, co pro nás Bůh udělal a co pro nás stále činí prostřednictvím Ducha svatého. Je to Duch svatý, kdo vytváří duchovní společenství. Toto společenství přijímá Boží slovo za autoritu pro svou víru a život. Duchem inspirovaná Bible je základem teologické jednoty církve. Bez díla Ducha svatého by církev neexistovala a nemohla by dokončit své poslání.

Duch svatý nás sjednocuje s Kristem

¹²Jako vyvolení Boží, svatí a milovaní, oblečte milosrdný soucit, dobrotu, skromnost, pokoru a trpělivost. ¹³Snášejte se navzájem a odpouštějte si, má-li kdo něco proti druhému. Jako Pán odpustil vám, odpouštějte i vy. ¹⁴Především však mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti. (Ko 3,12–14)

Osobní studium

Duch svatý nás sjednocuje mnoha rozmanitými způsoby. Jako církev bychom už neexistovali, pokud by nás Duch svatý nejprve nesjednotil s Ježíšem. Kristus je hlavou církve (Ef 1,22.23; 5,23). Prostřednictvím Ducha svatého jsme sjednoceni se samotným Kristem. Díky jednotě s Kristem jsme přijati za syny a dcery Boží, jsme ospravedlněni, prožíváme posvěcení a vítězíme nad hříchem. Kristus musí být základem celé naší křesťanské zkušenosti.

Co verše v Ef 2,18–22 a 1Pt 2,6.7 říkají o úloze Krista a Ducha svatého v souvislosti s budováním církve?

Prostřednictvím Ducha svatého máme přístup k Bohu Otci. Ježíš je Skálou, základem našeho spasení. A na Kristu stojí celá stavba církve, celý Boží příbytek.

Tím, že Duch svatý jedná v životě každého z nás, tak vzniká specifické společenství víry – církve. Pokud jsme přijali spasení skrze víru v Ježíše Krista a dotkla se nás Boží láska, potom můžeme v církvi prožívat příjemné „společenství Svatého Ducha“ (2K 13,13; ČSP). Jednotliví věřící jsou takto „společně budování v duchovní příbytek Boží“ (Ef 2,22). Jako následovníci Krista také toužíme „zachovat jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje“ (Ef 4,3). Je potřeba, abychom společně usilovali o jednotu společenství věřících – a to všemi možnými způsoby, aniž bychom dělali kompromisy v tom, v čem je dělat nemůžeme.

Aplikace

Jak bys mohl projevit charakteristiky, které jsou zmíněny v Ko 3,12–14? Jak bys mohl přispět k jednotě církve? Proč jsou dané projevy uvedené v těchto verších pro jednotu církve tak důležité?

Duch svatý nás sjednocuje prostřednictvím křtu

¹²Tak jako tělo je jedno, ale má mnoho údů, a jako všechny údy těla jsou jedno tělo, ač je jich mnoho, tak je to i s Kristem. ¹³Neboť my všichni, ať Židé či Řekové, ať otroci či svobodní, byli jsme jedním Duchem pokřtěni v jedno tělo a všichni jsme byli napojeni týmž Duchem. ¹⁴Tělo není jeden úd, nýbrž mnoho údů. (1K 12,12–14)

Osobní studium

Duch svatý sjednocuje věřící do jednoho „těla“ církve. Veřejný vstup do Kristova duchovního království se odehrává prostřednictvím křtu. Jsme pokřtěni (ponořeni) do konkrétního církevního těla. V tomto smyslu má křest jasný společenský rozměr. Jako Kristovi následovníci nemůžeme žít jen sami pro sebe. Všichni potřebujeme podporu, povzbuzení a pomoc od druhých. Kromě toho je nemožné, abychom naplnili Boží poslání sami. Právě proto Bůh zformoval církev. Následovat Krista znamená následovat ho ve společenství jiných věřících. Křest a církev jsou proto viditelnou součástí života věřících.

Jaký význam má symbol křtu v Ř 6,3–7?

Skutečnost, že jsme byli pochováni s Ježíšem prostřednictvím křtu do smrti ve vodním hrobu a že jsme byli vzkříšeni do nového života ve společenství s Kristem, naším Pánem, symbolizuje ukřižování starého života a veřejné vyznání přijetí Krista za svého Spasitele. Křest je tedy symbolem, který nás spojuje s Kristem (smrt, pochování, vzkříšení, nový život).

„Křest je tím nejpůsobivějším zřeknutím se světa. Vlastní já skrze vyznání umírá životu v hříchu. Když se nad křtěncem uzavírá vodní hladina, tak je před očima celého vesmíru stvrzena vzájemná smlouva. Ve jménu Otce, Syna a Ducha svatého člověk uléhá do vodního hrobu, je pochován s Kristem ve křtu a potom vstává z vody, aby žil novým životem věrnosti Bohu.“ (6BC 1074)

Křest je zásadním krokem, kdy se člověk staví na stranu těch, kteří svým životem ukazují, že patří Otci, Synu i Duchu svatému. Podřizují se tak Boží vůli. Jinými slovy, křest je znamením skutečného pokání, ukřižováním starého života a ukazuje na nové narození – obrácení. Křest kromě toho v sobě nese vzájemné smluvní závazky. Věřící člověk slibuje, že bude věrný Bohu a jeho příkázáním. Bůh se zaručuje, že se můžeme spolehnout na jeho pomoc, kdykoliv ji budeme potřebovat.

Aplikace

V jaké situaci jsi učinil své rozhodnutí nechat se pokřtít? Co tě k tomu vedlo? Co ti pomohlo, anebo naopak bránilo ve tvém rozhodnutí? Jaký vliv měl křest na tvůj duchovní život?

Duch svatý sjednocuje církev prostřednictvím Božího slova

³¹Ježíš řekl Židům, kteří mu uvěřili: „Zůstanete-li v mém slovu, jste opravdu mými učedníky. ³²Poznáte pravdu a pravda vás učiní svobodnými.“ (J 8,31.32)

Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl. (J 14,26)

Osobní studium

Čím se podle textů zaznamenaných ve Sk 17,11; J 5,39.46.47 a 8,31.32 vyznačuje život skutečného Ježíšova učedníka? Písmo nás směřuje na Krista a pomáhá nám ho věrně následovat. Proč je tento vliv Písma tak důležitý?

Skrze psané Boží slovo nás Duch svatý sjednocuje s Kristem. Bible je důvěryhodným zdrojem, z něhož můžeme poznávat Ježíše i Boží vůli. Právě proto je čtení a studium Písma tak důležité. Bible je autoritativním zdrojem, díky němuž můžeme rozlišovat duchovní pravdu od lži. Apoštol Pavel chválil Židy v Beroji, že „přijali evangelium s velikou dychtivostí a každý den zkoumali v Písmu, zdali je to tak, jak zvěstuje Pavel“ (Sk 17,11).

Každá reforma a každé duchovní oživení – bez ohledu na to, zda ovlivňuje jen nás osobně, nebo celou církev – musí být založeny na Písmu. Naše víra musí mít základy v Bibli. Ježíšova láska k nám a jeho vztah k Písmu jsou poutem, které nás spojuje.

Ježíš v J 17,17–21 zmiňuje jednotu jako znamení, které charakterizuje učedníky. Co je podle těchto veršů základem jednoty věřících?

Boží slovo je pravdou (J 17,17; Ž 119,160). Jednota církve je dílem Ducha svatého, které činí prostřednictvím psaného Božího slova. Duch svatý nás při čtení Bible nepovede k pochybnostem, kritice, domýšlení různých záležitostí či zklamání. Ale naopak, povede nás k pochopení a ocenění autority Písma. Duch svatý nás také nikdy nebude odvádět ani od psaného Božího slova, ani od živého Slova. Povede nás k neustálému, vědomému a dobrovolnému podřízení se autoritě Písma a Krista. Bible je základním zdrojem každé teologické jednoty v křesťanském světě. Vždy, když umenšíme či zeslabíme naši důvěru v Písmo jako Boží pravdu pro nás, bude to nahlodávat jednotu církve.

Aplikace

Kolik času trávíš čtením a studiem Písma? Jak se můžeš podřídit jeho učení?

Duch svatý sjednocuje církve ve víře

⁴Jedno tělo a jeden Duch, k jedné naději jste byli povoláni; ⁵jeden je Pán, jedna víra, jeden křest, ⁶jeden Bůh a Otec všech, který je nade všemi, skrze všechny působí a je ve všech. (Ef 4,4–6)

Osobní studium

Co v Ef 4,4–6 říká Pavel o jednotě? Co je zdrojem této jednoty?

K jednotě ve víře a ve věrouce můžeme dojít jen prostřednictvím věrnosti Božímu slovu. Bůh, který je stejný včera, dnes i navěky, buduje duchovní pouto s každým věřícím. Každého z nás Duch svatý vede ke znovuzrození a k poslušnosti Božímu slovu. Výsledkem pak je jednota víry i jednání. Tato jednota přesahuje všechny lidské i kulturní rozdíly.

Každý z nás je povolán k tomu, aby se podřídil Božímu slovu a dělal vše pro udržení pokoje s ostatními lidmi (Ř 12,18). Ve vlastní síle však nemůžeme vybudovat jednotu – ani v teologii, ani v cílech církevního společenství. Jednota totiž není dílem, které máme vykonat. Jednota je darem Ducha svatého, který působí v každém věřícím i v církvi jako celku.

Teologickým základem takové jednoty je Boží slovo. Jakékoliv dovolávání se pomoci Ducha svatého bez podřízení se Božímu slovu může vést k pochybným naukám a nedůvěryhodnému jednání. Zároveň však platí, že jakékoliv odvolávání se na Písmo bez podřízení se Duchu svatému vede k „vysušení“ poselství, které se tak stává prázdné a vyprahlé. Pokud existuje jeden Pán, pak existuje jen jedna víra, která vede k jednomu křtu. Jen prostřednictvím radostné věrnosti Božímu slovu můžeme prožívat jednotu v církvi. Pokud nebudeme prožívat jednotu ve víře a ve věrouce, pak v církvi nebude jednota ani v souvislosti s misí.

„Máme jednoho Pána, jednu víru a jeden křest. Kristovo evangelium může oslovit všechny společenské vrstvy, všechny národy i lidi všech jazyků. Evangelium má vest ke sjednocení v jednom úžasném společenství. Máme jen jeden Vzor, do jehož obrazu chceme růst. Pokud se budeme podobat Kristu, pak budeme v dokonalém souladu, národy se spojí v Ježíši a budou stejně smýšlet i mluvit a společně budou velebit Boha.“ (OHC 171)

Aplikace

Zkus přemýšlet o sobě i o druhých a o tom, co děláte. Co můžeš udělat pro to, abyste mohli dosáhnout na nádherný cíl – společnou jednotu?

Duch svatý sjednocuje v misii a službě

³⁷Když to slyšeli, byli zasaženi v srdci a řekli Petrovi i ostatním apoštolům: „Co máme dělat, bratři?“ ³⁸Petr jim odpověděl: „Obratťe se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého. ³⁹Neboť to zaslíbení platí vám a vašim dětem i všem daleko široko, které si povolá Pán, náš Bůh.“ ... ⁴⁴Všichni, kteří uvěřili, byli pospolu a měli všechno společně. ⁴⁵Prodávali svůj majetek a rozdělovali všem podle toho, jak kdo potřeboval. ⁴⁶Každého dne pobývali svorně v chrámu, po domech lámali chléb a dělili se o jídlo s radostí a s upřímným srdcem. ⁴⁷Chválili Boha a byli všemu lidu milí. A Pán denně přidával k jejich společenství ty, které povolával ke spáse. (Sk 2,37–39,44–47)

Osobní studium

Co bylo podle Sk 2,4–11.16–21 výsledkem vyjití Ducha svatého na novozákonní věřící?

Duch svatý stál za největším misijním hnutím, které se do té doby v dějinách událo. Bůh může udělat mnohem víc skrze malou skupinu lidí, kteří jsou sjednoceni ve svém odevzdání se Bohu, než prostřednictvím velké skupiny lidí, kteří jsou rozdělení a rozhádání. Bůh může i dnes vykonat velké dílo, pokud mu všichni odevzdáme své životy a pokud se mu plně dáme k dispozici.

Novozákonní církev rostla díky jednotě věřících, která se projevovala v jejich životech i misii. Malá a nesmělá skupina věřících se proměnila v mocné společenství, které se stalo tak efektivním nástrojem, že zasáhlo lidi z různých kultur a národů. Věřící byli jednotní a mluvili „o velikých skutcích Božích“ (Sk 2,11). Ten samý Bůh, který byl tak aktivní v novozákonním období, je činný i dnes, před příchodem Ježíše Krista.

V jakých dalších oblastech došlo podle Sk 2,42–47 ke sjednocení novozákonních věřících?

Velké misijní vzplanutí, které začalo o Letnicích, provázelo mnoho dalších okolností, jež odrážely jednotu rané církve. Tato jednota se projevovala studiem Písma a setrváním v učení apoštolů (SK 2,42). Věřící byli sjednoceni v bratrském společenství a v lámání chleba – což může být odkazem na společnou bohoslužbu (Sk 2,42). Byli sjednoceni také v modlitbě (Sk 2,42) a chválení Boha (Sk 2,47). Sjednocovala je i služba těm, kteří měli nedostatek. Zdarma se dělili o to, co měli – a vše měli společné (Sk 2,44.45). Studium Písma a prožívání společenství je vedlo k touze podělit se s ostatními o dobrou zprávu a pomáhat jim velmi praktickým způsobem. Duch svatý otevírá oči pro potřeby těch, kteří jsou okolo nás.

Aplikace

Které aktivity vašeho sboru ukazují na jednotu církve? Co víc byste mohli společně udělat? A čemu se bránit?

Podněty k zamyšlení

„Je to práce, které bychom se také měli věnovat. Místo toho, abychom očekávali nějaké mimořádně vzrušující období, potřebujeme moudře využít současné příležitosti a dělat to, co je potřebné, aby lidé mohli být zachráněni. Místo toho, abychom řešili spekulace o času a obdobích, které má Pán ve své moci a neodhalil je lidem, měli bychom se podvolit vlivu Ducha svatého a plnit současné povinnosti – rozdávat těm, kteří touží po pravdě, chléb života, jež nebude poskvrněn lidskými názory.“ (1SM 186)

„Každý člověk usiluje o to, aby se stal vlivnou osobností. Pokud by však Bůh nedělal dílo pro svůj lid, pak by tito lidé nerozpoznali, že podřízení se Bohu je jediným bezpečným krokem pro jejich duši. Jeho milost, která proměňuje lidská srdce, je povede k jednotě, kterou dosud nepoznali. Všichni, kteří se podřídí Kristu, budou žít ve vzájemné harmonii. Tuto jednotu vytvoří Duch svatý.“ (3SM 20.21)

Otázky k rozhovoru

1. *Jak rozumíte myšlenku z předcházejícího citátu: „Každý člověk usiluje o to, aby se stal vlivnou osobností“? Proč je to přirozeným sklonem každého z nás? Co můžeme udělat pro to, abychom tyto tendence v našich životech překonali? Přečtěte si v této souvislosti text zapsaný ve Fp 2,3.4.*
2. *Někteří tvrdí, že ke skutečné jednotě nás může přivést jen služba, ne věrouka. Jsou přesvědčeni, že věrouka má tendenci lidí rozdělovat, proto by se na ni neměl klást až tak velký důraz. Proč však nemůže existovat jednota v misii a službě, pokud budeme rozděleni ve věrouce? Proč je vzájemně sdílená víra mocným nástrojem k posilování společné a účinné misie?*
3. *V souvislosti s předcházející otázkou uvažujte o tom, kolik místa zůstává pro teologické rozdíly. Jen málo lidí bude rozumět biblickým pravdám úplně stejným způsobem. Můžeme být v církvi jednotní, i když připustíme malé rozdíly ve vnímání pravdy? Jak se věřící ve vašem sboru vyrovnávají s individuálními rozdíly ve vnímání biblických pravd? Dokážou navzdory těmto rozdílům budovat jednotu společenství?*
4. *Jak se může stát Bible nástrojem, který povede k jednotě? Jaké postoje musíme zachovávat při našem studiu Božího slova, abychom mohli být jako církev sjednoceni v našem poslání i vyznání víry?*

Duch svatý, Boží slovo a modlitba

Texty na tento týden

J 15,7; Ž 66,17–19; Jk 1,6–8; 1J 5,13–15; L 11,13; Ef 3,14–16

Základní verš

„Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním. Ten, který zkoumá srdce, ví, co je úmyslem Ducha; neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle.“ (Ř 8,26.27)

Skutečná duchovnost a modlitba spolu úzce souvisí. Nikdo nemůže tvrdit, že žije duchovním životem, pokud se aktivně nemodlí. V křesťanském životě je velmi důležité činit pokání, modlit se za odpuštění hříchů. V současnosti je však také velmi důležitá prosba o oživení našeho modlitebního života. Dobrou zprávou je, že nám Duch svatý pomáhá i v našich modlitbách. Modlitba nás přibližuje k Bohu, pozdvihuje nás do jeho přítomnosti. Modlitba víry nám pomáhá žít s vědomím, že Bůh plní svá zaslíbení. Když se dovoláváme požehnání, které Bůh zaslíbil ve svém slovu, do našich životů přichází změna. Bůh má moc naplnit všechny naše potřeby „podle svého bohatství“ (Fp 4,19). Skutečná modlitba a pravá duchovnost umísťují Boha do středu naší pozornosti a vycházejí z jeho psaného slova.

Náš duchovní život bychom neměli zakládat na našich nejistých zkušenostech či subjektivních pocitech. Naše modlitby by se neměly zaměřovat na podezřelé kontemplativní a meditační praktiky. Naopak, naše duchovnost by měla vycházet z Bible. Měli bychom následovat Boží vůli, která je zjevena v Písmu. Duch svatý v nás bude probouzet touhu hledat Boží přítomnost v modlitbě. Zároveň nás povzbudí k vzájemné podpoře.

Modlitba, která je Bohu příjemná

Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li má slova ve vás, proste, oč chcete, a stane se vám. (J 15,7)

Osobní studium

V některých modlitbách se může objevovat osobní motivace. Můžeme se modlit za úspěch Božího díla, protože se na něm podílíme. Můžeme prosit o obrácení člověka, protože by mohl být náš život jednodušší. Občas se naše modlitby soustřeďují na to, co bychom chtěli sami, spíše než na hledání Boží vůle. Modlitba, která je Bohu příjemná, má však jiné zaměření.

Proč je pro naše modlitby podle J 15,7 důležité, abychom zůstávali v Kristu a jeho slovo aby zůstávalo v nás? V čem by byly naše modlitby jiné, pokud bychom nezůstávali v Ježíši?

Hledat Boží vůli a těšit se ze společenství s ním je důležitější než všechno ostatní, co nám Bůh chce dát. Když Bůh přichází do našeho života, chceme konat jeho vůli. Pokud je Bůh centrem našeho života, začneme k modlitbě přistupovat z úplně jiné perspektivy. Začneme se na náš život dívat Božíma očima. Takový postoj zcela změní zaměření našich modliteb a povznese je na úplně jinou úroveň.

Bohu na nás velmi záleží. Chce se stát součástí všech oblastí našeho života: našich obav, strachu, přání, nadějí, úspěchů, radostí i pochybností a selhání. Bůh chce být v našich životech přítomen. O všem, co prožíváme a na co myslíme, s ním můžeme mluvit jako s nejlepším přítelem. A na všechno, co prožíváme, se můžeme dívat jeho očima.

Modlitba nemění Boha. Modlitba mění nás. Přivádí nás do přítomnosti Boha, který mění náš život.

„Modlit se znamená otevřít své srdce Bohu jako nejlepšímu příteli. Není jistě třeba, abychom Bohu o sobě vyprávěli, On o nás všechno ví. Modlitba nám pomáhá lépe se s ním seznamovat a plněji jej přijímat. Modlitba nepřivádí Boha blíže k nám, ale nás přibližuje k Bohu.“ (SC 93; CVP 96)

Uvedená slova výstižně ukazují na smysl modlitby a na to, jak v nás působí. Modlitba nás otevírá pro přijetí milosti, moci a Boží přítomnosti do našich životů. Každý z nás by měl prožívat duchovní realitu, kdy nás modlitba přivádí blíže k Bohu.

Aplikace

Uvažuj o svém modlitebním životě. O co prosíš, kdy a proč se modlíš? Co to vypovídá o tvém duchovním stavu a o vztahu, který máš s Bohem? Jaké změny bys potřeboval uskutečnit?

Základy modlitby – prosme Pána

17Svými ústy jsem volával k němu, svým jazykem jsem ho vyvyšoval. 18Kdybych se snad upnul srdcem k ničemnosti, byl by mě Panovník nevyslyšel. 19Bůh však slyšel, mé modlitbě věnoval pozornost. (Ž 66,17–19)

Osobní studium

Co Ježíš zdůrazňuje v Mt 7,7? Proč je naše prosba k Bohu důležitá, i když Bůh i tak vše ví?

Upřímná prosba odhaluje naše přání a vyjadřuje naši důvěru v Boha. V modlitbě přicházíme k Bohu a hledáme u něj podporu a pomoc. Když se modlíme, vyjadřujeme tím nejen naši důvěru, ale i souhlas s tím, aby Bůh mohl v našem životě aktivně konat. Proto si Bůh přeje, abychom ho prosili a v modlitbě předkládali své žádosti. Když ho neprosíme, nedostáváme dary, které nám zaslíbil. Ježíš řekl: „Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno“ (L 11,9:10).

Proč podle Mk 11,24; 1J 5,14,15 a Ž 66,17–19 nejsou žádné naše prosby příliš velké? Proč je dobré si připomínat, že Bůh je štědrý a chce nás hojně obdarovat? Co je předpokladem toho, aby Bůh mohl reagovat na naše modlitby?

Boha opravdu můžeme prosit o cokoli. Žádná naše prosba pro něho není malá nebo nedůležitá. Žádání naše žádost pro něho není tak velká, aby ji nemohl splnit. Bůh je přece všemohoucí. Vírou se můžeme odvolávat na všechna zaslíbení v Písmu a přijímat z jeho rukou zaslíbené dary podle jeho vůle (2K 1,20).

Existují však podmínky, které musíme splnit, abychom mohli dostat to, o co prosíme. Pokud nejsme ochotni se plně Bohu podřídit a pokud nám v modlitbě jde jen o naše sobecká a hříšná přání, Bůh naše modlitby nevyslyší (Iz 59,1.2). Důležitou podmínkou naplnění modliteb je naše ochota hledat Boží vůli a naslouchat mu. „Jen poslušní lidé se mohou s důvěrou dovolávat jeho zaslíbení.“ (COL 145; PM 71) Víme, že Bůh je štědrý, proto můžeme směle přicházet před jeho tvář. „Pán není oslaven nesmělými modlitbami, které naznačují, že vlastně mnoho neočekáváme. Přeje si, aby každý věřící přistoupil upřímně a s jistotou k trůnu milosti.“ (ST 7. 8. 1901)

Aplikace

Jaké máš osobní zkušenosti s vyslyšenými modlitbami? Co ses naučil ze situací, kdy odpovědí na tvoje modlitby bylo jen Boží mlčení?

Základy modlitby – víra

‘Nechť však prosí s důvěrou a nic nepochybuje. Kdo pochybuje, je podoben mořské vlně, hnané a zmítané víchřicí. ⁷At si takový člověk nemyslí, že od Pána něco dostane; ⁸je to muž rozpolcený, nestálý ve všem, co činí. (Jk 1,6–8)

Osobní studium

Jak je podle Mk 11,24 možné rozumět tomu, že když se modlíme, tak také musíme věřit ve vyslyšení modliteb?

Samotná prosba nestačí. Důležitým aspektem modlitby je víra. „Bez víry není možné zalíbit se Bohu“ (Žd 11,6). Když poklekáme před Bohem a otevíráme Bibli na kterémkoliv z více než tří tisíc zaslíbení a potom s upřímností dítěte předkládáme svou prosbu Bohu, aby v našem životě naplnil svá zaslíbení, musíme věřit, že v tom nejpříhodnějším čase udělá to, co je pro nás nejlepší.

Jak text v Jk 1,6–8 popisuje člověka, kterému při modlitbě chybí víra? Proč je víra podmínkou naplnění zaslíbených darů?

Když přicházíme k Bohu, musíme věřit, že existuje a že odpoví těm, kteří ho hledají. Modlitba musí být spojena s vírou v to, že Bůh nejen může odpovědět, ale že tato odpověď bude podle jeho vůle.

V Písmu víra velmi úzce souvisí s důvěrou. Věřit můžeme jen tomu, o němž víme, že je důvěryhodný. Pokud však prožíváme pochybnosti o tom, že Bůh splní svá zaslíbení, nemůže nám je naplnit. Věřit znamená vzít Boha za slovo. Znamená to, že budeme záviset na Bohu, i když nám naše pocity mohou říkat něco jiného. Protože „věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme“ (Žd 11,1). Vírou lpíme na Božích zaslíbeních, protože důvěřujeme jeho slovům (Žd 11,11). Vírou rozumíme tomu, že „Bůh přece nemůže lhát“ (Žd 6,18). Bůh je tentýž včera, dnes i navěky (Žd 13,8). Vírou víme, že pro Boha není nic nemožného (L 1,37).

Víra otevírá dveře nebeským sýpkám. Prostřednictvím Ducha svatého Bůh vede srdce mužů i žen k tomu, aby důvěřovali jeho slovu a prostřednictvím víry mohli přijmout Boží dary.

Aplikace

Co ti pomáhá posilovat tvou víru? Co ti pomáhá v důvěře, že Ježíš je ochotný a schopný pomoci ti v čase nouze?

Základy modlitby – s důvěrou se spolehnout na Boží zaslíbení

¹³Toto píšu vám, kteří věříte ve jméno Syna Božího, abyste věděli, že máte věčný život.

¹⁴Máme v něho pevnou důvěru, že nás slyší, kdykoliv o něco požádáme ve shodě s jeho vůlí.

¹⁵A víme-li, že nás slyší, kdykoliv o něco žádáme, pak také víme, že to, co máme, jsme dostali od něho. (1J 5,13–15)

Osobní studium

Proč podle 1J 5,13–15 můžeme důvěřovat tomu, že nás Bůh vyslyší a že nám dá to, o co ho žádáme?

Když jsme Bohu předložili svou prosbu a věříme jeho zaslíbením, potvrdíme to tím, že se s důvěrou spolehneme na to, co zaslíbil, a budeme děkovat za naplnění ještě dříve, než se tak stane. „Můžeme prosit ... o každý dar, který slíbil. Máme pak věřit, že dostaneme to, oč jsme prosili, a děkovat Bohu.“ (ED 258; VYCH 153)

V L 8,11 Ježíš přirovnává Boží slovo k zrnku. Stejným způsobem, jak je celý strom ukryt v malém semínku, tak se i Boží dary nacházejí v jeho zaslíbeních. Když se v modlitbě odvoláváme na Boží zaslíbení a děkujeme mu, tak už v té chvíli vlastníme zaslíbený dar. Vírou přijímáme Bohem zaslíbený dar ještě dříve, než ho můžeme vidět či prožívat.

Vzkříšení Lazara v J 11 je příkladem toho, že se Ježíš modlil tímto způsobem. Kristus věděl, jaká byla v tomto případě Boží vůle. Byl ochoten dělat vše v souladu s Boží vůlí, byl jí podřízen (J 11,11). A už dopředu děkoval Otcí za vzkříšení Lazara – i když byl Lazar stále ještě v hrobě (J 11,39–41). Když Ježíš děkoval Otcí, přijal naplnění své prosby. Jako Boží děti se potřebujeme naučit spoléhat se na Boží zaslíbení. A i když nedovedeme vše vysvětlit a pochopit a mnohému nerozumíme, tak můžeme důvěřovat Božím zaslíbením.

„On řekl: Volej mne v den soužení“ (Ž 50,15). Vybízí nás, abychom mu předkládali své nesnáze a potřeby a ukázali tak svou závislost na Boží pomoci. Vybízí nás k vytrvalým modlitbám. Jakmile nás překvapí těžkosti, máme se k němu obrátit v upřímné a vážné modlitbě. Naléhavost našich modliteb svědčí o neochvějné důvěře v Boha. Vědomí potřeby nás vede k opravdovosti v modlitbě. Náš nebeský Otec nás vyslyší.“ (COL 172; PM 87)

Aplikace

Proč je tak důležité, abychom k Bohu přicházeli se vším, co nás trápí a co mu chceme říci?

Modlitba o Ducha svatého

Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho prosí! (L 11,13)

¹⁴Proto klekám na kolena před Otcem, ¹⁵od něhož pochází každý nebeský i pozemský rod, a prosím, ¹⁶aby se pro bohatství Boží slávy ve vás jeho Duchem posílil a upevnil „vnitřní člověk“. (Ef 3,14–16)

Osobní studium

Co říkají texty v Ef 3,14–16 a Sk 2,38 o přijetí Ducha svatého do našich životů?

Je mnoho záležitostí, za které se můžeme modlit. Avšak v nebezpečné době, v níž žijeme, je jedna prosba zvlášť důležitá. Je to prosba o Ducha svatého. To je ten největší dar, který nám může Ježíš dát. Bůh nám nemůže dát žádný větší dar, než je Duch svatý. K tomuto daru již není možné nic přidat. Vždyť co by se dalo přidat k samotnému Bohu? Prostřednictvím Ducha svatého a jeho jednání v našich životech jsou naplněny všechny naše potřeby. Požehnání Ducha svatého přináší všechna ostatní požehnání.

V souvislosti s přijetím Ducha svatého však existuje jedna překážka. Jsme jí my sami, protože často nejsme připraveni na jeho přijetí.

Podobně jako učedníci v dobách prvotní církve, tak i my si musíme uvědomit, že nejdříve potřebujeme činit pokání a plně podřídit své životy Ježíši. Je třeba připomenout, že to můžeme učinit jen díky Duchu svatému, který nás vybízí, abychom tento krok udělali.

Když odpovíme na výzvu Ducha svatého, pak je pokání prvním ovocem díla, které koná v našich životech. V pokoře a víře potřebujeme vyznat naše hříchy, aby nás mohl očistit od vši nepravosti. Potřebujeme pochopit, v jak beznadějném stavu se nacházíme a jak velmi potřebujeme Boha a jeho milost. Bez něj jsme ztraceni, mrtví v našich hříších a odsouzeni k věčnému zatracení.

Bůh podmiňuje své zaslíbení dát nám Ducha svatého vroucnou modlitbou a upřímným pokáním. Když vyznáme své hříchy, potom jediné, co potřebujeme udělat, je přijít před Boha s prosbou a On nám s radostí a ochotně daruje svého Ducha. „Nebeský Rodič je mnohem ochotnější dát Ducha svatého těm, kteří ho prosí, než jsou pozemští rodiče připraveni dát svým dětem dobré dary.“ (YRP 284)

Stejně jako duchovní dary, tak ani dar Ducha svatého není cílem. Dostáváme ho, aby se v našem životě oslavil Ježíš, abychom odráželi jeho charakter a mohli tak sloužit druhým a budovat tělo Kristovo. Každé uctívání – veřejné nebo soukromé – které vyzdvihuje Ducha svatého nad Ježíše Krista, je nesprávné. Vždyť díky Ježíši můžeme „v jednotě Ducha stanout před Otcem“ (Ef 2,18).

Aplikace

Jak rozumíš tomu, že Duch svatý je největším darem, který nám může Ježíš dát? Jaká je tvá osobní zkušenost s Duchem svatým?

Podněty k zamyšlení

Bez modlitby bychom v našich životech neměli žádnou duchovní moc. Vždyť modlitba nás spojuje se Zdrojem této moci. Bez modlitby bychom neměli živé spojení s Bohem. Stali bychom se prázdnými nádobami. Možná bychom se mohli „tvářit jako zbožní“ (2Tm 3,5), ale chyběla by nám moc a zaslíbení darů z nebe. Od Boha jsme obdrželi nádherná zaslíbení. Co když se ale stane, že nedostaneme to, o co prosíme – dokonce i tehdy, když jsme se ze všech sil a podle schopností daných Bohem snažili co nejlépe naplnit všechny požadavky? „Nenechejte se znechutit, když se vám zdá, že jste na vaši modlitbu nedostali okamžitou odpověď. Pán vidí, že jsou naše modlitby často poznamenány pozemským smýšlením. Lidé se často modlí o to, co by uspokojilo jejich sobecké touhy. Bůh však nenaplnuje jejich žádosti tak, jak očekávají. Vede je přes zkoušky k pokoře, dokud nejsou schopni jasněji vidět, jaké jsou jejich skutečné potřeby. Bůh nedává lidem to, co by uspokojilo jejich zkažené chutě nebo jim uškodilo. Bůh nedává lidem to, co by uspokojilo jejich ambice a vedlo k jejich sebevyvyšování. Když přicházíme k Bohu, musíme mít srdce naplněné kajícíností a pokorou. Všechno potřebujeme podřídit jeho svatě vůli.“ (HP 89)

K tématu je možné přečíst si kapitolu „Proste, abyste měli co dávat“ z knihy Perly moudrosti.

Otázky k rozhovoru

- 1. Jakým způsobem ovlivňuje modlitba náš duchovní život? Jaký na nás má modlitba vliv? V čem nás modlitba mění?**
- 2. Co byste řekli někomu, kdo by se opakovaně modlil, ale nestalo se to, v co tento člověk doufal – například nebylo uzdraveno jeho nemocné dítě? Jak se můžeme naučit důvěřovat Bohu i v takových situacích?**
- 3. Sdílejte se vzájemně se svými zkušenostmi s modlitbou a s tím, co pro vás modlitba znamená. Co nového jste se tento týden o modlitbě dozvěděli?**
- 4. Proč je důležité modlit se i navzdory tomu, že úplně nerozumíme tomu, jak modlitba vlastně funguje?**

Zarmucování a odmítání Ducha svatého

Texty na tento týden

Sk 7,51; Ef 4,29–5,2; 1Te 5,19–21; Mk 3,28.29

Základní verš

„A nezarmucujte svatého Ducha Božího, jehož pečeť nesete pro den vykoupení.“ (Ef 4,30)

Duch svatý vede hříšníky k uvědomění si jejich hříšného stavu. Kromě toho v nás probouzí touhu přijmout Ježíše a jeho odpuštění našich hříchů. Duch svatý nás chce vést k vítězství a umožnit nám odrážet krásu Ježíšova charakteru.

Je však realitou, že mocnému Duchu svatému mohou vzorovat i slabí hříšníci. Duch svatý se nám totiž nevnucuje a k ničemu nás nenutí.

Hřích může být velmi lákavý a příjemný. Je však zároveň nebezpečný, protože člověka svádí na scestí a vede k zatracení. Diametrálně se tak odlišuje od čisté svatosti a dobroty Boha. Duch svatý vyznačuje tuto božskou svatost a staví se proti každé formě zla a hříchu. Současně ho velmi zarmucuje, když hřešíme a nechceme se hříchu vzdát. Přestože má Duch svatý velkou moc, jeho pozitivní vliv můžeme potlačit. Setrváním v hříšném způsobu života mu můžeme klást účinný odpor. V Matoušově evangeliu je zmíněno, že existuje jediný hřích, který nám nemůže být odpuštěn: „rouhání proti Duchu svatému“ (Mt 12,31.32).

Tento týden se budeme věnovat biblickému pohledu na zarmucování Ducha svatého a odmítání jeho vlivu. Bude také rozebrána podstata hříchu, který nemůže být odpuštěn.

Odporování Duchu svatému

Jste tvrdšíjní a máte pohanské srdce i uši! Nepřestáváte odporovat Duchu svatému, jako to dělali vaši otcové. (Sk 7,51)

Osobní studium

Jaké varování zaznívá ve Sk 7,51?

V Písmu je několikrát zmiňován hřích proti Duchu svatému. Většinou se jedná o hřích konkrétního člověka. Existuje však i hřích proti Duchu svatému, který činí společenství – jak to zmiňuje text ve Sk 7,51. Štěpán zdůrazňuje to, že jeho žalobci jsou stejně vzdorovití jako Izraelci, když putovali pouští (Ex 33,3). V průběhu dějin odporovali Duchu svatému tím, že odmítali poslouchat Boží poselství, kterými chtěl Duch skrze proroky působit na jejich srdce. Toto vzdorování Bohu a jeho plánu nakonec vyústilo v odmítnutí Krista. Místo toho, aby Ježíše následovali jako Mesiáše, tak ho odvrhli. Poslušnost Bohu nahradili tradiční vnější zbožností.

Je paradoxní, že chatrné lidské bytosti – stvořené Bohem a závislé na něm – jsou schopny odporovat dílu Ducha svatého a v konečném důsledku i Boží milosti. A přestože je Bůh všemocný, nikomu se nevnučuje a neznásilňuje naši svobodnou vůli. Respektuje naše rozhodnutí.

Pokud by nás Bůh chtěl donutit k poslušnosti, udělal by to už v zahradě Eden s prvními lidmi. Tak by přece mohl ušetřit svět od hříchu. Bůh nás však stvořil jako svobodné bytosti se schopností činit morální rozhodnutí. Můžeme se rozhodnout pro život, nebo pro smrt, pro dobro, nebo pro zlo. Svoboda je svatý a drahý dar, který obdržel každý z nás.

Všichni jsme zodpovědní nejen za svá vlastní rozhodnutí, ale máme i společnou zodpovědnost jeden za druhého. Povzbuzujeme se k věrnosti a poslušnosti Božímu slovu a v setrvání ve vztahu s Ježíšem (Žd 10,24.25). Pokud se rozhodneme odporovat Božímu slovu a nedbáme na slova proroků, pak vlastně odporujeme Duchu svatému.

Je lehké soudit a kritizovat chyby starověkých Izraelců. Jak však naložíme s našimi špatnými rozhodnutími? Jak bychom se asi cítili, kdyby byly veřejně odhaleny – tak jako dnes vidíme chyby Izraelců?

Aplikace

Jak se můžeme vzájemně povzbuzovat „k lásce a k dobrým skutkům“ (Žd 10,24)? Jakou zodpovědnost máš za to, abys podporoval „lásku a dobré skutky“ v lidech okolo sebe?

Zarmucování Ducha svatého (1)

²⁹Z vašich úst ať nevyjde ani jedno špatné slovo, ale vždy jen dobré, které by pomohlo, kde je třeba, a tak posluchačům přineslo milost. ³⁰A nezarmucujte svatého Ducha Božího, jehož pečť nesete pro den vykoupení. ³¹Ať je vám vzdána všechna tvrdost, zloba, hněv, křik, utrhaní a s tím i každá špatnost; ³²buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám. (Ef 4,29–32)

Osobní studium

Apoštol Pavel v Ef 4,30 používá příkaz: „nezarmucujte svatého Ducha Božího“. Co znamená, že nemáme zarmucovat Ducha svatého?

Duch svatý je osoba – ne nějaká božská moc. Proto může prožívat zármutek a bolest. Jak však můžeme my zarmucovat Ducha svatého? Jednou z činností Ducha svatého je otevírat nám oči, abychom si uvědomovali obludnost hříchu v našem životě (J 16,8). Vede nás k Ježíši, který odpouští naše hříchy. Kromě toho nás také posvěcuje (2Te 2,13). Právě proto se Boží Duch nazývá svatý. Znamená to, že je mu hřích bytostně cizí a odporný. Duch svatý se raduje, když se podřizujeme Bohu a naše smýšlení, mluvení i jednání je čisté a svaté. To však kromě jiného znamená, že Duch svatý je zarmoucen, pokud v srdci přechováváme cokoliv, co odporuje našemu povolání od Boha. Každé naše rozhodnutí, kdy se rozhodneme pro hřích nebo zlehčujeme hrozné důsledky hříchu, způsobuje Duchu svatému zármutek.

Kontext slov apoštola Pavla o tom, abychom nezarmucovali Ducha svatého (Ef 4,30), souvisí s životním stylem, kterým žili lidé, než se obrátili ke Kristu. Po našem obrácení jsme se však v Kristu stali novým stvořením. Naše životy by se proto měly vyznačovat dobrotou, milosrdenstvím, trpělivostí a odpuštěním vůči ostatním lidem. Měli bychom se navzájem přijímat v lásce a usilovat o jednotu Ducha ve svazku pokoje (Ef 4,2.3). Když jsme obnoveni Duchem (Ef 4,23), následujeme Krista (Ef 4,15). Proto už nežijeme tak, jako žijí pohané (Ef 4,17). Místo toho se naše životy stávají pro Boha potěšením (Ef 4,24–31).

Vždy, když dovolíme, aby si negativní vlivy a projevy vzpomínané v Ef 4 našly místo v našem uvažování, slovech i jednání, zarmucujeme tím Ducha svatého. Když setrváváme v úmyslném a vědomém hříchu, tak to znamená, že odmítáme posvěcující dílo Ducha svatého a jeho moc, která nás mění.

Aplikace

Duchu svatému není jedno, jakým způsobem žijeme. Přečti si ještě jednou text zaznamenaný v Ef 4,25–31 a udělej si seznam konkrétních postojů a činů, které Ducha svatého zarmucují. Proč Ducha svatého zarmucují právě tyto postoje a jednání?

Zarmucování Ducha svatého (2)

³⁰A nezarmucujte svatého Ducha Božího, jehož pečeť nesete pro den vykoupení. ³¹At' je vám vzdálena všechna tvrdost, zloba, hněv, křik, utržení a s tím i každá špatnost; ³²buďte k sobě navzájem laskaví, milosrdní, odpouštějte si navzájem, jako i Bůh v Kristu odpustil vám. ¹Jako milované děti následujte Božího příkladu² a žijte v lásce, tak jako Kristus miloval nás a sám sebe dal za nás jako dar a oběť, jejíž vůně je Bohu milá. (Ef 4,30–5,2)

Osobní studium

Skutečnost, že můžeme zarmoutit Ducha svatého, ukazuje, že Bohu není lhostejné, co děláme a co se s námi děje. Bůh se zajímá o to, jak se rozhodujeme a jak žijeme.

K čemu nás vybízí text v Ef 4,25–5,2? V čem by byly naše životy jiné, pokud bychom následovali zmíněné rady?

Pokud bychom tento text převedli do pozitivní formy, tak Ducha svatého těší, když říkáme pravdu v lásce, protiví se nám hřích, pracujeme vlastníma rukama a výsledky své práce používáme i pro pomoc lidem v nouzi, když říkáme slova, která budují a přinášejí požehnání, jsme milí, soucitní a odpouštíme.

Pokud o sobě říkáme, že jsme křesťané, ale žijeme tak, jako by se Kristus neměl nikdy vrátit, a naše životy neovlivňuje jeho láska a vedení, pak zarmucujeme Ducha svatého. Pokud vyznáváme, že věříme Pravdě, ale naše jednání tomu protiče, zarmucujeme Ducha svatého. Také nedostatečná morálnost zarmucuje Ducha svatého. Naše evangelizační úsilí nemůžeme oddělovat od našeho etického jednání. Pokud žijeme způsobem života, podle kterého ostatní poznávají, že jsme Božími dětmi, a odrážíme Ježíšův charakter, pak je Boží srdce naplněno radostí.

Jak se podle Ef 4,3.4.15.16.32 projevuje život naplněný Duchem svatým ve společenství věřících?

Náš křesťanský život nemá jen osobní rozměr – naše spasení a posvěcení. Jsme také členy společenství věřících. Apoštolu Pavlovi velmi záleželo na tom, aby si věřící zachovali jednotu Ducha, protože život víry žijeme „navzájem“ (Ef 4,32). Způsob, jakým se k sobě v církvi chováme a jak zachováváme „jednotu Ducha, spojení svazkem pokoje“ (Ef 4,3), souvisí se zarmucováním Ducha svatého. Bohu mimořádně záleží na tom, jaké máme v církvi vztahy. Je důležité uvědomovat si, že církev je chrámem Ducha svatého (1K 3,16.17). Pro Ducha svatého je důležité, jak se v církvi – Kristově těle – navzájem přijímáme, respektujeme a pomáháme si.

Aplikace

Je dobré znát biblické pravdy či znění trojandělského poselství (Zj 14,6–12). Polož si však tuto otázku: Jak se chovám k ostatním – především k těm, kteří jsou mi nějakým způsobem podřízeni (studenti, zaměstnanci) a nemohou pro mě nic důležitého udělat, nemají mi jak oplatit mou pomoc či dobré skutky?

Ducha neuhašujte

¹⁹Ducha neuhašujte. ²⁰Prorocstvími nepohrdejte. ²¹Všechno však zkoušejte; co je dobré, to pevně držte. (1Te 5,19–21; ČSP)

Osobní studium

Jak podle 1Te 5,19–21 můžeme zarmoutit Ducha svatého?

Hašení souvisí s ohněm. Slovo se stejným základem, které je použito v 1Te 5,19, je i v Ef 6,16. Tyto obrazy ukazují, že působení Ducha svatého můžeme přirovnat k ohni, který je možné uhasit. Je třeba mít na paměti, že Duch svatý – kromě jiného – pro nás dělá dvě důležité věci, které souvisejí s posvěcením: Způsobuje, abychom rozpoznali svůj hřích, a dává nám moc ho překonat.

Skrze Boží slovo nám Duch svatý ukazuje, co máme dělat, abychom žili svatým životem. Prostřednictvím moci, kterou v nás působí, může Duch svatý měnit naše životy, aby byly v souladu s naším poznáním. Jedním ze způsobů, jakým můžeme „uhašovat“ Ducha svatého, je pohrdání „prorockými dary“ (1Te 5,20). Pavel připomíná křesťanům v Tesalonice, aby nepohrdali prorocstvími, a zároveň je vyzývá, aby všechno zkoumali (1Te 5,21). Přestože ve sborovém životě musíme být otevření působení Ducha svatého a nesmíme hasit jeho činnost, potřebujeme také dar rozlišování, protože církve budou stále více zamořovat různá falešná učení a všelijací falešní proroci.

Ne všechny duchovní proudy jsou neškodné či prospěšné. Duchem inspirované Boží slovo je však světlem pro naše nohy, které osvěcuje naši stezku (Ž 119,105). Díky tomu máme pravidlo či normu, skrze niž můžeme posuzovat nové duchovní proudy. Apoštol Pavel vyzývá věřící, aby žili a jednali podle Ducha svatého (Ga 5,25). Pro tento život se rozhodujeme, když se plně podřizujeme učení Božího slova a následujeme upozornění Ducha svatého, který nás směřuje na správnou cestu.

Mnozí z těch, kteří vyznávají, že Bible je Božím slovem, tak jí vykládají takovým způsobem, že ji zbavují skutečné autority. Připravují se tak o působení, které v jejich životě Boží slovo mohlo mít. Když pohrdáme Božím slovem, chováme se k němu neuctivě či se podle něho odmítáme řídit, potom uhašujeme lampu, která nám svítí na naší cestě životem a inspiruje nás k dobrému jednání.

Aplikace

Jakým způsobem můžeš ve svém životě „hasit“ působení Ducha svatého? Co můžeš udělat pro to, abys lépe vnímal jeho působení?

Rouhání proti Duchu svatému

28 Amen, pravím vám, že všechno bude lidem odpuštěno, hříchy i všechna možná rouhání. 29 Kdo by se však rouhal proti Duchu svatému, nemá odpuštění na věky, ale je vinen věčným hříchem.“ (Mk 3,28.29)

Osobní studium

Když nám mohou být odpuštěny všechny hříchy, proč nám podle Mk 3,28.29; L 12,10 a Mt 12,31.32 nemůže být odpuštěno rouhání proti Duchu svatému?

Pravděpodobně žádný jiný hřích nezpůsobil mezi křesťany tolik nejistoty, otázek a pochybností, jako rouhání proti Duchu svatému. Někteří jsou přesvědčeni, že Ježíš měl na mysli některé konkrétní hříchy, jež jsou mimořádně těžké. V této souvislosti je třeba připomenout, že všechny hříchy jsou v Božích očích zlé – přestože některé z nich mají krutější důsledky. Co však měl Ježíš na mysli, když mluvil o neodpustitelném hříchu?

Žádný z uvedených veršů vlastně neříká, že by rouhání proti Duchu svatému nemohlo být odpuštěno. Ježíš jednoduše konstatuje, že nebude odpuštěno. V tomto kontextu je důležité, že dílem Ducha svatého je vést hříšníka k uvědomění si vlastních hříchů a probudit v něm touhu přijmout Ježíše, který jediný může odpouštět naše hříchy. Rouhání proti Duchu svatému proto musíme vnímat jako záměrné a vytrvalé odmítání Ježíšova spasení. Stává se to tehdy, když se hříšník tvrdohlavě brání a nepoddajně odolává svědectví Ducha svatého o Kristu, jeho milosti a spáse.

Ježíš tedy nemluví o někom, kdo vysloví nějaká hanlivá slova. Rouhání proti Duchu svatému se může dopustit jen při postoji vytrvalého odmítání víry a otevřeného nepřátelství vůči Ježíši. Rouhání proti Duchu svatému není jednorázový čin. Je to cesta, po níž člověk v životě odhodlaně kráčí.

„Místo toho, aby přijali světlo, místo toho, aby rozpoznali Kristovo dílo, které pro nás činí v nebesích, drželi se svých hříšných cílů a říkali, že Ježíš dělal toto úžasné dílo skrze ďábla. To byl hřích proti Duchu svatému.“ (LLM 156)

Pokud zaujme lidské srdce nepřátelský postoj vůči Bohu a vědomě odmítá uznat Ježíše Krista za svého Pána, tak se takové srdce zatvrdí a není schopné přijmout svědectví Ducha svatého o Boží zachraňující oběti v Ježíši Kristu. Takový hřích není možné odpustit – ne proto, že by byl Bůh slabý nebo že by nechtěl odpustit, ale proto, že takový člověk není schopen rozpoznat svůj hřích. A proto ani nemůže přijmout odpuštění, které mu Ježíš Kristus nabízí. Žel takový postoj má důsledky, které se týkají věčnosti.

Aplikace

Jak si můžeš být jistý tím, že nežiješ v odporu vůči Bohu a nevzdoruješ Duchu svatému – bez ohledu na to, co vyznáváš a co si o sobě myslíš (1J 5,3; Ř 8,14)?

Podněty k zamyšlení

Pokud se lidé se strachem ptají, zda se náhodou nedopustili neodpustitelného hříchu, pravděpodobně tomu tak není. Pokud by se ho totiž dopustili, ničím takovým by se nezabývali. Jejich obavy ukazují, že jsou stále otevřeni působení Ducha svatého. To, co takový člověk potřebuje udělat, je vyznat své hříchy Ježíši Kristu, spolehnout se na to, co pro něj učinil, a vytrvat na cestě víry a poslušnosti. Jen tak jsme přikryti Ježíšovou spravedlivostí, která je vlastně „spravedlností Boží“ (Ř 10,3), a můžeme prožívat pokoj a jistotu, která nám někdy tak chybí.

Ve skutečnosti Bůh nemůže odpustit jen tomu, kdo vytrvale a neodbytně odmítá přijít ke Kristu a přijmout jeho odpuštění. „Hřích rouhání proti Duchu svatému nespočívá v nějakém jednotlivém slovu či skutku. Je to pevné a odhodlané vzpírání se pravdě.“ (5BC 1093) „Nesmíme hřích proti Duchu svatému vnímat jako něco tajemného či nedefinovatelného. Hřích proti Duchu svatému je hříchem vytrvalého odmítání pozvání k pokání.“ (5BC 1093)

Otázky k rozhovoru

- 1. Pokud by za vámi někdo přišel s obavou, že se dopustil neodpustitelného hříchu, co byste mu řekli a na jaký biblický text byste mu ukázali? Proč je pochopení ospravedlnění z víry tak důležité právě pro ty, kteří si o sobě myslí, že jsou beznadějně ztraceni?*
- 2. Vliv Ducha svatého uhašujeme, když odmítáme činit nebo mluvit to, k čemu nás vede. V jakých oblastech nám toto nebezpečí hrozí? V jakých oblastech svého života se stavíme do opozice vůči Božímu vedení? Jak se můžeme naučit podřízovat se Bohu?*
- 3. Někdy Bůh dopustí, aby do našeho života přišly určité okolnosti, kterým nerozumíme. To byla třeba situace Jóba. Proč může nahněvaný postoj uhasit dílo Ducha svatého v našich životech? Jak se můžeme naučit Bohu více důvěřovat a plně mu podřízovat své životy – dokonce i v těch nejsložitějších obdobích?*
- 4. Někteří lidé se ze strachu, aby se „neušpinili“ tím, co oni sami považují v církvi za špatný vliv, raději úplně odpoutají od církve a vydají se vlastní cestou. Co je na tomto přístupu nesprávného? Proč to není vzor, který by měli křesťané následovat?*

Dílo Ducha svatého

Texty na tento týden

J 16,7–11; Žd 4,15.16; Ř 5,2–5; 8,15–17

Základní verš

„Bůh naděje nechť vás naplní veškerou radostí a pokojem ve víře, aby se rozhojnila vaše naděje mocí Ducha svatého.“ (Ř 15,13)

Dostali jsme se k závěru našeho společného studia o Duchu svatém a jeho působení v našich životech. V této poslední lekci se zaměříme na důležité dílo Ducha svatého, kterému jsme se zatím nevěnovali.

Když Ježíš oznámil svým učedníkům, že odejde ke svému Otci, zaslíbil jim, že pošle Ducha svatého. „Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl.“ (J 14,26)

Ježíš nazval Ducha svatého „Přímluvcem“, „Zastáncem“ (ČSP) či „Utěšitelem“ (B21). Výraz „paraklétos“ však může znamenat také „Obránce“, „Pomocník“ nebo „Rádce“. Kromě toho Ježíš odhalil, co bude tento „Zastánce“ dělat: „On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud“ (J 16,8).

Během našeho posledního týdne se budeme detailněji věnovat činnosti Ducha svatého, která souvisí s dvěma dalšími aspekty jeho služby pro nás: ujišťuje nás o spasení a o slavné naději, která ovlivňuje naše životy coby učedníků Ježíše Krista.

Usvědčování z hříchu

⁷Ríkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám. ⁸On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud: ⁹Hřích v tom, že ve mne nevěří. (J 16,7–9)

Osobní studium

Jaká činnost je zmíněna v J 16,7–9 v souvislosti s dílem Ducha svatého pro nás?

Ježíš nazývá Ducha svatého slovem „paraklétos“. Jak už bylo zmíněno, toto slovo má více významů, které vyjadřují myšlenku pomoci, těšení, ale také určité odhalování. Když Duch svatý odhaluje, v čem je „hřích, spravedlnost a soud“, resp. když „obviňuje svět z hříchu“ (J 16,8; BK), nepřichází jako žalobce či soudce. Ježíš Ducha svatého neposílá, aby nás odsoudil nebo zavrhl. Duch svatý přichází, aby nám pomohl vidět, jak zásadně potřebujeme Boží milost.

Lidé mohou přijmout jako pomocníka jen toho, kdo potěšuje a povzbuzuje. Je velkou tragédií, že mnoho křesťanů – byť s dobrými pohnutkami – přistupuje k hříšníkům s vyčítavým a obviňujícím postojem, místo toho, aby přicházeli s motivací pomoci. Pokud k druhým přistupujeme, abychom ukazovali na jejich hříchy či selhání, pak děláme něco, k čemu nás Kristus určitě nepovolal. Vždyť kdo jsme, abychom poukazovali na hříchy druhých, když sami nejsme bez hříchu?

Jaké poselství obsahují texty v Ř 2,1 a Mt 7,3?

Ježíš nás povolává, abychom byli jeho svědci – ne žalobci. Jsme povoláni k tomu, abychom nesli svědectví o Ježíšově vykupitelské moci, ne abychom odsuzovali druhé za jejich chyby. Pokud poukazujeme na hříchy druhých, pak na sebe bereme odpovědnost, kterou nám nikdo nesvěřil. Usvědčování lidí z hříchu je úkolem a činností Ducha svatého.

Je to „Utěšitel“ – ne my – kdo „obviňuje“ (J 16,8; BK) svět z hříchu, kdo ukazuje na jeho skutečnou podstatu. Lidé, kteří svůj život neodevzdali Ježíši, často nemají správnou představu o tom, co je hřích a jak ničivý vliv může mít.

Duch svatý však lidem nepředkládá seznam jejich hříchů a špatného jednání. Místo toho je nasměrovává na podstatu hříchu: „Hřích je v tom, že ve mne nevěří“ (J 16,9). Naší největší bídou a skutečným problémem není naše morální nedokonalost, ale naše odcizení se Bohu a odmítání přijetí Toho, kterého Bůh poslal, aby nás z tohoto stavu zachránil.

Skutečnou podstatou hříchu je to, že nevěříme Ježíši, že mu nedůvěřujeme. Tak odmítáme Toho jediného, který nás může zachránit. Hřích totiž staví naše egoistické „já“ do středu vesmíru a vede nás k tomu, abychom odmítali Boží slovo. Jen Duch svatý může otevřít naše srdce a mysli, abychom viděli, jak velmi potřebujeme činit pokání a přijmout záchranu. Naše vykoupení můžeme obdržet jen díky tomu, že za nás zemřel Ježíš Kristus.

Aplikace

Jaké jsou tvé zkušenosti s usvědčováním druhých lidí z jejich hříchů? Proč je důležité přenechat tuto činnost Duchu svatému? V jakých oblastech usvědčuje Duch svatý z hříchu tebe?

Potřeba spravedlnosti

⁸On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud. ... ¹⁰spravedlnost v tom, že odchá-zím k Otci a již mne nespátříte. (J 16,8.10)

¹⁵Nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi; vždyť na sobě za-kusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu. ¹⁶Přístupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a našli milost a pomoc v pravý čas. (Žd 4,15.16)

Osobní studium

V J 16,8 je zmíněno, že Duch svatý bude obviňovat svět nejen z hříchu, ale bude také ukazovat, co je spravedlnost. Jinak je tuto skutečnost možné vyjádřit tak, že svět, který neví, co je skutečným hříchem, také nemá zdání, co je skutečná spravedlnost.

Neobrácení lidé mají pocit, že vnějšně vyjádřená mravnost je dostatečná. Netouží po Boží spravedlnosti, ale po své vlastní. Touží po spravedlnosti, která vyrůstá z jejich dobrých skutků, mezi něž někdy patří například i poslušnost Božímu zákonu. Avšak naše skutky poslušnosti zákonu nás nemohou před Bohem ospravedlnit.

Prorok Izajáš se ve své knize zabývá i jednáním lidí, kteří se chtěli svým jednáním ospravedlnit. „Nečistí jsme byli všichni, všechna naše spravedlnost je jako poskvrněný šat“ (Iz 64,5). I naše nejsilnější nábožensky motivované úsilí na dosažení spravedlnosti vlastními skutky je ve skutečnosti přesným opakem.

Ježíšova spravedlnost je dostatečná. Naplňuje všechny požadavky Božího zákona. Za spravedlnost ji považuje i Bůh – Otec. A my ji můžeme přijmout prostřednictvím víry v Ježíše Krista.

Jak naše spravedlnost souvisí podle Ř 5,10 a Žd 4,15.16 s Kristovou službou, kterou koná v nebesích v Otcově přítomnosti?

Spravedlnost, kterou požaduje zákon, naplnil Ježíš svým životem. Kristus za nás zemřel. Přestože ho lidé na zemi odmítali a vydali ho na smrt, Otec v nebesích ho přijal s otevřenou náručí. Tím, že Bůh Ježíše vzkřísil, tak přijal jeho život a vykupitelské dílo. Ježíš je živý a pracuje v náš prospěch (Žd 4,15.16). A protože my sami nemůžeme dosáhnout spravedlnosti, která je pro spasení potřebná, Ježíš nám přisuzuje svou spravedlnost.

Můžeme žít, protože Ježíš žije v nás. Apoštol Pavel napsal: „Jsem ukřižován spolu s Kristem, nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. A život, který zde nyní žiji, žiji ve víře v Syna Božího, který si mne zamiloval a vydal sebe samého za mne“ (Ga 2,19.20). Když v nás žije Kristus, žijeme vlastně prostřednictvím Ducha (Ř 8,4) a přijímáme nový duchovní život skrze moc Ducha svatého (Ga 3,2–5; 5,16–18).

Ježíš svým životem a smrtí oslavil Otce. Dnes je Ježíš s Otcem v nebesích a s námi je přítomen prostřednictvím Ducha svatého. On Ježíšovy následovníky zmocňuje, aby mohli žít ve shodě s Kristem.

Aplikace

Jakou máš zkušenost s tím, že tvé vlastní pokusy o dosažení spravedlnosti nejsou dostatečné a jsou marné? Co ti to říká o tom, jak velmi potřebuješ přijmout Kristovu spravedlnost? Jakou změnu toto vědomí přináší do tvého praktického života?

Soud

⁸On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud. ... ¹¹soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen. (J 16,8.11)

Osobní studium

O jakém soudu Ježíš mluví v J 16,8.11? Proč je tento soud dobrou zprávou?

V textu je zmíněno usvědčování, které je součástí díla Ducha svatého. On ukáže světu, v čem je soud. Zdá se, že právě v tomto bodě se mnohá kázání začnou ubírat špatným směrem. Velmi často se diskuze křesťanů o soudu a spravedlnosti přesune k varování o soudu těm, kteří odmítají Krista. Tímto způsobem (často naplněným strašením a přeháněním) chtějí varovat hříšníky před budoucím soudem, který na ně čeká.

Je sice pravdou, že budoucí soud je realitou – ale to není předmětem Ježíšových slov v J 16,11. Kristus nemluví o soudu způsobem, jako například u J 12,48. Soud, o němž Ježíš mluví v souvislosti s Duchem svatým, odkazuje na dobrou zprávu o tom, že satan už byl odsouzen, když Ježíš zemřel na kříži. Dábel, velký nepřítel pravdy, má už jen krátký čas. Poslední soud samozřejmě přijde. Ale „Utěšitel“ nám ukazuje soud, který se již odehrál, když byl kníže tohoto světa odsouzen (J 12,31).

Jak Petr charakterizuje v 1Pt 5,8.9 satana? Jak se dá před ním bránit?

Dábel ví, že už má jen málo času a že na Golgotě zažil definitivní porážku. Stále však žije. Je naplněn strašlivým hněvem – a proto chce zničit co nejvíce lidí. Je to však poražený nepřítel. Ježíš vydobyl vítězství. Ježíšova krev nás vysvobodila.

Když během druhé světové války nacistické jednotky utrhly rozhodující porážku po úspěšném vylodění spojeneckých vojsk v Normandii, tak bylo jasné, že Hitler je poražen. Navzdory tomu trvalo ještě jedenáct měsíců, které uběhly od vylodění, než skutečně válka v Evropě skončila. Tyto měsíce byly nejkrvavějším obdobím války. I satan ví, že díky Ježíšově smrti na kříži byl definitivně poražen. Ve své zatvřelosti a nenávisti však nadále bojuje a snaží se uškodit co největšímu počtu lidí. V těchto těžkých časech jsme povoláni k trpělivosti a bdělosti. To nejlepší, co můžeme udělat, je složit u Boha všechny své starosti, protože On se o nás postará (1Pt 5,7.8).

Aplikace

Proč je soud dobrou zprávou? Kdo je naší jistotou pro den soudu? Jak můžeme kázat o soudu takovým způsobem, který v lidech namísto strachu vzbudí naději?

Jistota spasení

¹⁵Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, nýbrž přijali jste Ducha synovství, v němž voláme: Abba, Otče! ¹⁶Tak Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti. ¹⁷A jsme-li děti, tedy i dědicové – dědicové Boží, spoludědicové Kristovi; trpíme-li spolu s ním, budeme spolu s ním účastni Boží slávy. (Ř 8,15–17)

Osobní studium

Proč podle 1J 5,12,13; 1K 5,5 a Ř 8,15–17 můžeme prožívat jistotu spasení, když jsme přijali Krista jako našeho Spasitele? Co tvoří základ této jistoty?

Duch svatý vede hříšníky ke Kristu. Ježíšova zástupná smrt nás smířila s Bohem. Ježíšovo odpuštění nás osvobodilo, abychom mohli žít novým životem. Bůh nás přijal (adoptoval) za své děti. Už nejsme Božími nepřáteli (Ř 5,10), protože žijeme podle Ducha (Ř 8,4). Pokud by v nás nepřebýval Boží Duch, pokud bychom v sobě neměli Kristova Ducha, nepatřili bychom mu (Ř 8,9). Nyní však můžeme vnímat svědectví Ducha svatého, který v nás přebývá. On nám svědčí o tom, že patříme Kristu a jsme spolu s ním Božími dědici (Ř 8,17). Ta samá moc, která vzkřísila Ježíše z mrtvých, je aktivní i v našich životech. Proto my, kteří jsme byli duchovně mrtví, žijeme (Ř 8,10). A nejen to. V Kristu jsme obdrželi zaslíbeného Ducha, který nás ujišťuje, že opravdu patříme Bohu. Když jsme slyšeli evangelium o spasení a vírou ho přijali, v Kristu jsme byli zapečetěni Duchem svatým, kterého jsme dostali jako záruku našeho dědictví (Ef 1,13,14). Každý věřící může tuto jistotu prožívat (1J 5,12,13).

Co znamená podle Ef 1,13,14 „pečeť zaslíbeného Ducha svatého“?

Ti, kdo přijali Krista, jsou znovuzrozeni. Toto nové narození se děje „z Ducha“ (J 3,3,5). Duch svatý zapečeťuje tuto skutečnost v našich srdcích, abychom mohli mít jistotu, že jsme spaseni a mohli jsme prožívat radost, která vychází z toho, že jsme Božími dětmi. Duch svatý nás označuje jako ty, kteří patří Kristu. „Kdo nemá Ducha Kristova, ten není jeho“ (Ř 8,9). Nyní však můžeme prožívat jistotu, že Bůh je naším milujícím Otcem a my jsme jeho milované děti. Duch svatý je závdavek, záruka konečného daru věčného života. Nesmrtelnost a neporušitelnost dostaneme při druhém Kristově příchodu (1K 15,51–54). Je to punc opravdové víry. Je těžké si představit, že by křesťané mohli vydávat přesvědčivé svědectví o Boží moci, pokud by tuto jistotu neprožívali.

„Mluvte o odvaze, víře a naději – a budete světlem v Pánu. Myslete na otevřené dveře, které nám Kristus připravil a jež nemůže zavřít žádný člověk. Bůh zavře dveře všemu zlu – pokud mu k tomu dáme příležitost. Když přichází nepřítel jako potopa, Pánův Duch proti němu povstane s bojovou zástavou.“ (AR 16. 4. 1889)

Aplikace

Jak bys někomu vysvětlil, že opravdu prožíváš jistotu spasení? Jak se to projevuje ve tvém životě? Co bys řekl člověku, který pochybuje o tom, zda bude spasený? Podle čeho to můžeme poznat?

Duch svatý a naděje

²Neboť skrze něho jsme vírou získali přístup k této milosti. V ní stojíme a chlubíme se nadějí, že dosáhneme slávy Boží. ³A nejen to: chlubíme se i utrpením, vždyť víme, že z utrpení roste vytrvalost, ⁴z vytrvalosti osvědčenost a z osvědčenosti naděje. ⁵A naděje neklame, neboť Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého, který nám byl dán. (Ř 5,2–5)

Osobní studium

V jaké vzájemné souvislosti je v Ř 5,3–5; 15,13 a 1K 13,13 zmiňována láska a naděje? Jak se Duch svatý podílí na tom, abychom mohli prožívat lásku a naději?

Je to Duch svatý, který rozlévá Boží lásku do našich srdcí. Spojuje nás s Bohem a způsobuje, aby v nás přebývala Boží láska. Boží vytrvalá a neměnná láska je důvodem a základem naší naděje. Bez lásky bychom neměli žádnou naději. Jen láska vytváří naději. A protože se Boží láska spojuje s Boží věrností, máme nádhernou naději, že znovu přijde a vezme nás k sobě domů.

Jak člověka podle Ž 31,24.25 ovlivňuje naděje? V kterých oblastech našeho života se nejvíce projevuje naděje vycházející z Boží lásky?

Naděje inspiruje. Naděje nám dává sílu. Naděje nás vede ke zpěvu a radosti. Naděje je pro život nepostradatelná. Jaký by byl smysl života, pokud bychom neměli žádnou naději?

Mít naději je však něco jiného než být naplněn optimismem. Optimista je přesvědčen, že vše bude lepší: ekonomika, školní výsledky, finance, zdraví... Naděje však není slepým optimismem. Naděje je založena na Boží věrnosti a na zaslíbeních, která dal Bůh v minulosti. Naděje věří, že Bůh splní své slovo, protože je věrný a pravdivý. Bůh dokázal, že se na něho můžeme spolehnout. On neváhá, nemění se. Naše naděje vyvěrá z Boží stálosti a věrnosti.

Základ naší naděje je v Ježíšově oběti na kříži. Když se díváme na kříž, můžeme tím nejpřesvědčivějším způsobem vidět realitu Boží lásky k nám. Kříž, na němž Ježíš umíral za naše hříchy, dává nám i celému vesmíru nepřekonatelné zjevení Božího charakteru. Jako padlé a křehké pozemské bytosti v obrovském nekonečném vesmíru můžeme najít naději – ne v sobě nebo v tom, čeho jsme dosáhli, ale v našem Bohu, který se zjevil na kříži.

Aplikace

Jak je naděje na druhý příchod Ježíše Krista zakořeněna v Božích věrohodných zaslíbeních? Jakým způsobem ovlivňuje naděje tvůj život? Jak můžeš žít tak, aby se ve tvém životě odrážela naděje, a ne zoufalství?

Podněty k zamyšlení

Dílo Ducha svatého je možné shrnout v konstatování, že Duch svatý spolupracuje s Bohem Otcem i Synem na dovršení našeho spasení. Duch svatý nás probouzí z naší duchovní smrti. Vede nás k uvědomění si naší hříšnosti a otevírá nám oči pro poznání, že jsme ztraceni. Rozněcuje v nás touhu po změně a vede nás k Ježíši Kristu, který jediný může naplnit naše nejvnitřnější potřeby. Dává nám jistotu spasení, protože neustále napřimuje naši pozornost na Ježíše a na to, co pro nás učinil. Duch svatý nás proměňuje, abychom stále více odráželi Kristův charakter. Pomáhá nám naplňovat Boží vůli a aktivně se zapojit do misie. Duch svatý stojí za vznikem psaného Božího slova, které je bezpečným ukazatelem a normou našeho křesťanského života a naší věrouky. Kde bychom byli bez Ducha svatého? Co bychom bez něj dělali? Byli bychom ztraceni a bídni. Nemůžeme učinit nic, čím bychom Boha oslavili a vzdali mu chválu. Naše vděčnost patří Ježíši, který nám zaslíbil a poslal Ducha svatého.

„Duch svatý byl největším darem, který mohl Kristus od Otce získat pro povznesení svého lidu.“
(DA 671; TV 429)

Otázky k rozhovoru

- 1. Uvažujte společně nad otázkou, co je hřích a co spravedlnost. Proč musíme mít jako křesťané, kteří přijímají Písmo jako Boží slovo, jiné pochopení hříchu a spravedlnosti než ti, kteří Bibli nepřijímají? V čem spočívají tyto rozdíly? V čem se poselství Bible o hříchu a spravedlnosti odlišuje od jiných zdrojů?*
- 2. Sdílejte se vzájemně s tím, které aspekty díla Ducha svatého jsou pro vás nejdůležitější. Proč je toto poznání pro vás tak důležité a jak ovlivnilo vaše životy?*
- 3. Uvažujte společně o naději, kterou máme v Kristu. Jaké důvody pro tuto naději máme? Pokud by se vás někdo zeptal na „důvod vaší naděje“ (1Pt 3,15; B21), co byste mu odpověděli? Proč? Jaký nejpřesvědčivější důvod byste uvedli?*
- 4. Čím je pro vás jistota spasení? Jak můžeme tuto jistotu prožívat? Na čem musí být založena?*

Použité zkratky

Biblické překlady

Standardně je v lekcích Průvodce studiem Bible používán Český ekumenický překlad. Pokud je použit jiný překlad, je u odkazu verše uvedena následující zkratka:

BK	Bible kralická
B21	Bible, překlad 21. století
ČSP	Český studijní překlad

Díla Ellen Whiteové

U českých překladů knih Ellen Whiteové je uváděno nejnovější vydání z nakladatelství Advent-Orion.

Zkratka	Anglický název
AA	The Acts of the Apostles
DA	The Desire of Ages
ED	Education
EV	Evangelism
GC	The Great Controversy
HP	In Heavenly Places
LLM	Loma Linda Messages
OHC	Our High Calling
SC	Steps to Christ
SM	Selected Messages
T	Testimonies
YRP	Ye Shall Receive Power

Zkratka	Český název
CVP	Cesta k vnitřnímu pokoji
PNL	Poslové naděje a lásky
TV	Touha věků
VDV	Velké drama věků
VYCH	Výchova

Další materiály

Zkratka	Anglický název
BC	The SDA Bible Commentary
RH	The Review and Herald
ST	Signs of the Times

Sbírky v 1. čtvrtletí 2017

Církev adventistů sedmého dne financuje většinu svých projektů z vlastních zdrojů prostřednictvím různých sbírek, které mají určitý systém. Každou sobotu proběhnou v našich shromážděních sbírky dvě. Jedna je určena na provoz místního sboru a druhá na podporu různých celosvětových misijních projektů. Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2017 obsahuje témata jednotlivých sobot, která lze využít při plánování bohoslužeb v tomto roce. Každou sobotu, většinou v rámci sobotní školy, máme sbírku pro potřeby celosvětové misie a některé soboty mají pro danou sbírku speciální určení. Sbírky každé 13. soboty ve čtvrtletí jsou určeny pro podporu misijních projektů v určité vybrané části světa.

Všechny vybrané dary jsou vždy odeslány prostřednictvím Interevropské divize pro potřeby naší celosvětové církve. Výjimkou je sbírka na stavební projekty, která zůstává vždy pro potřeby příslušného sdružení a sbírka pro Adru, ze které je 50% určeno pro potřeby Adry v dané unii.

Určitou nezanedbatelnou část prostředků vybraných v misijních sbírkách dostáváme z Interevropské divize zpět jako podporu některých misijních projektů v naší unii.

Všem dárcům bych chtěl poděkovat za jejich ochotu podporovat práci nejen církve v naší zemi, ale i v prostoru světa kolem nás.

Marek Škrla, hospodář Česko-Slovenské unie

Informace pro pokladníky sborů – misijní sbírky jsou odeslány na účet příslušného sdružení a sbírky se zvláštním určením mají uvedenu první část variabilního symbolu ve sloupci VS, druhá část variabilního symbolu je číslo sboru.

Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2017			
Termín	Téma soboty	Sbírka	VS
	Leden		
7. 1.			
14. 1.	Den zdraví		
21. 1.	10 dní modliteb za vylití Ducha svatého (11.–12. 1.)		
21. 1.	Den náboženské svobody		4
28. 1.			
	Únor		
4. 2.	Den osobní evangelizace		
11. 2.			
18. 2.	Týden křesťanského domova a manželství (11.–18. 2.)		
25. 2.			
	Březen		
4. 3.	Modlitební den žen		
11. 3.	Den adventistického rádia AWR	Sbírka pro AWR	9
18. 3.	Modlitební týden mládeže (18.–25. 3.)	Sbírka MTM	11
25. 3.	Sbírka 13. soboty pro Transevropskou divizi	Sbírka 13. soboty	13